

UTJECAJ NDT ISPITIVANJA NA ODRŽAVANJE TURBINSKOG POSTROJENJA

Trgovčić, Antonija

Master's thesis / Specijalistički diplomske stručni

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:128:480893>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-12**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

UTJECAJ NDT ISPITIVANJA NA ODRŽAVANJE TURBINSKOG POSTROJENJA

Trgovčić, Antonija

Master's thesis / Specijalistički diplomske stručni

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac
University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:128:480893>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2023-02-20**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

STROJARSKI ODJEL

SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ STROJARSTVA

ANTONIJA TRGOVČIĆ

**UTJECAJ NDT ISPITIVANJA NA ODRŽAVANJE
TURBINSKOG POSTROJENJA**

ZAVRŠNI RAD

KARLOVAC, 2019.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

STROJARSKI ODJEL

SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ STROJARSTVA

ANTONIJA TRGOVČIĆ

**UTJECAJ NDT ISPITIVANJA NA ODRŽAVANJE
TURBINSKOG POSTROJENJA**

ZAVRŠNI RAD

Mentor:

Tomislav Božić, dipl.ing.stroj.

KARLOVAC, 2019.

IZJAVA :

Izjavljujem da sam ja, Antonija Trgovčić, studentica, OIB: 43464572857, matični broj: 0123417004, upisana u IV. semestar Specijalističkog diplomskog stručnog studija strojarstva akademske godine 2018./2019., izradila ovaj rad samostalno, koristeći se znanjem stečenim tijekom obrazovanja i navedenom literaturom, pod vodstvom i uz stručnu pomoć mentora Tomislava Božića, dipl.ing.stroj., kojemu se ovim putem zahvaljujem. Jednako tako, zahvaljujem se Tvornici turbina Karlovac d.o.o. iz Karlovca, koja mi je omogućila pisanje eksperimentalnog dijela, a posebno kolegi Robertu Lesiću, struč.spec.ing.stroj. na pruženoj pomoći.

Također, zahvaljujem se i g. Zoranu Markešiću, voditelju centra za certifikaciju HDKBR-a, koji mi je omogućio korištenje literature za ovaj završni rad.

U Karlovcu, 26.lipnja 2019.

Antonija Trgovčić

Naslov: UTJECAJ NDT ISPITIVANJA NA ODRŽAVANJE TURBINSKOG POSTROJENJA

SAŽETAK

U teoretskom dijelu ovoga rada opisane su metode ispitivanja materijala bez razaranja. Opširnije su opisane metode koje su se koristile kod revizija i remonata ovakovog tipa postrojenja.

U eksperimentalnom dijelu rada, prema planu pokusa, sukladno zahtjevima, standardima i propisima, provode se sva sva NDT ispitivanja na konkretnim postrojenjima. Ispituju se dijelovi i sklopovi postrojenja ključni za daljnji siguran rad.

U nastavku rada proveden je pregled i analiza dobivenih rezultata te utjecaj na hodograme izvršenja zadanih rokova. U statističkoj obradi je prikazano u kolikoj mjeri rezultati NDT ispitivanja mogu biti uzrok formiranja konačnih troškova održavanja, odnosno, koliko je periodičko ispitivanje dijelova i sklopova bitno za funkcionalnost cijelog postrojenja.

Ključne riječi: ispitivanje materijala bez razaranja (NDT), turbinsko postrojenje, hodogram, troškovi održavanja, periodičko ispitivanje.

Title: INFLUENCE OF NDT EXAMINATION ON THE MAINTAINING OF TURBINE PLANT

SUMMARY

The non destructive testing methods are described in the theoretical part of this work. The methods that are used at revisions and repairs this type of plants are more described.

In the experimental part of the work are, pursuant to experimental plans and according to requests, standards and regulations, all the NDT testing examinations performed. The parts and assemblies that are essential for further safe work are being tested.

Listed hereafter there are overviews of the results and the impact on the practical guide of determined deadlines. In the statistic analysis there is shown how much NDT testing can change the final maintaining cost, that is, how essential is periodical testing of parts and assemblies for proper function of the entire plant.

Key words: Non Destructive Testing (NDT), turbine plant, practical guide, maintaining cost, periodical testing.

SADRŽAJ

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA	I
IZJAVA	II
SAŽETAK	III
SUMMARY	IV
SADRŽAJ	V
1. UVOD	1
2. VIZUALNA KONTROLA	3
2.1 Opće značajke vizualne kontrole	3
2.2 Fizikalne osnove vizualne kontrole	4
2.3 Mjerenje svijetlosti	5
2.4 Vizualna percepcija	6
2.5 Uvjeti promatranja	7
2.6 Oprema za provođenje vizualne kontrole	8
2.7 Vizualna kontrola – primjena	8
3. PENETRANTSKA KONTROLA	9
3.1 Opće značajke penetrantske kontrole	9
3.2 Princip penetrantske kontrole	11
3.3 Uvjeti promatranja	13
3.4 Elementi penetrantskih sustava	13
3.4.1 Penetrant	13
3.4.2 Razvijač	15
3.5 Čišćenje	16
3.6 Penetrantsko ispitivanje u praksi	17
4. MAGNETSKA KONTROLA	18
4.1 Opće značajke magnetske kontrole	18
4.2 Fizikalne osnove magnetizma	18
4.3 Magnetsko polje	19
4.4 Magnetska indukcija i tok magnetskog polja	20
4.5 Magnetska indikacija	21

4.6 Magnetizacija	22
4.7 Krivulja magnetizacije (histereza)	23
4.8 Magnetsko-tvrdi i magnetsko-maki materijali	25
4.9 Demagnetizacija	25
4.10 Vrste magnetskog polja	27
4.11 Tehnike magnetizacije	29
4.12 Feromagnetske čestice	32
4.13 Postupak ispitivanja magnetskim česticama	34
4.14 Oprema za ispitivanje	35
4.15 Primjeri magnetskih indikacija	37
5. ULTRAZVUČNA KONTROLA	38
5.1 Fizikalne osnove ultrazvuka	38
5.2 Titranje	38
5.3 Ultrazvučni izvori	40
5.4 Ultrazvučni valovi	41
5.5 Stvaranje ultrazvuka	42
5.6 Ultrazvučni uređaj	44
5.7 Ultrazvučne sonde	45
5.8 Kalibracija ultrazvučnog sistema	49
5.8.1 Umjetni reflektori	49
5.8.2 Kalibracija opsega udaljenosti	51
5.8.3 Kalibracija osjetljivosti ispitivanja	53
5.9 Parametri ocjenjivanja detektiranog reflektora	54
6. EKSPERIMENTALNI DIO	60
6.1 Oprema za ispitivanje	61
6.2 Izvještaj NDT ispitivanja	64
6.3 Utjecaj NDT ispitivanja na hodogram izvršenja zadanih rokova	148
6.3.1 Ugovoren terminski plan	148
6.3.2 Realizirani terminski plan	150
7. ZAKLJUČAK	152
LITERATURA	153

1. UVOD

Ovisno o vrsti ispitivanja i metodama koje se tijekom ispitivanja primjenjuju, poznata je podjela na sljedeće dvije vrste kontrola:

- kontrola (ispitivanje) sa razaranjem KSR ili ISR,
- kontrola (ispitivanje) bez razaranja KBR ili IBR (eng. Non Destructive Testing-NDT)

Nerazorne metode ispitivanja (kontrola bez razaranja) podrazumijevaju sve metode ispitivanja i mjerena koje svojom primjenom ne utječu na funkcionalnost ispitivanog objekta.

Dakle, provode se ispitivanja kvalitete ili vrste materijala na temelju:

- mjerena fizikalnih svojstava,
- procjene stanja u materijalu (unutarnja naprezanja, tvrdoća i dr.),
- mjerene oblike i dimenzije radi procjene kvalitete antikorozijske zaštite ili ocjene korozijskih, erozijskih te drugih vrsta oštećenja koja mogu nastati u toku eksploatacije određenog objekta.

Osnovne prednosti KBR u odnosu na KSR:

- ispitivanja se mogu provoditi izravno na proizvodu,
- moguće je provoditi 100% kontrolu,
- uzorak je reprezentativan, tj. nije potrebno temeljem ispitnog uzorka zaključivati o drugom uzorku ili cijelom sklopu,
- objekat je moguće ispitati s više metoda sukcesivno,
- ispitivanje je moguće provoditi više puta na istom objektu,
- moguće je provoditi kontrolu objekta u eksploataciji,
- kontrola se često može provesti i bez zaustavljanja proizvodnje,
- moguće je pratiti učinke grešaka kumulativno, ili općenito, utjecaj radnih uvjeta na stanje objekta.

Osnovni nedostaci KBR u odnosu na KSR:

- svojstva objekta i kvaliteta se u većini metoda mjere indirektno, tj. o kvaliteti se zaključuje temeljem nepostojanja grešaka ili odstupanja određene fizikalne veličine izvan granica zadanih kriterijem kvalitete,
- pojedine metode kontrole zahtjevaju pojačanu zaštitu na radu,
- oprema je uvozna, tj. za sada nema domaćih proizvođača itd.

Metode kontrole bez razaranja – podjela

Metode kontrole bez razaranja (KBR ili eng. NDT) metode su koje daju podatke o stanju ispitnog objekta (kvaliteta površine, kvaliteta volumena, ocjena kvalitete materijala i sl.) tako da se ispitni objekat ili izradak može i dalje koristiti u svrhu za koju je izrađen.

Nerazorne metode kontrole temelje se na principu interakcije materijala i unesene energije ili sredstva s kojim je materijal doveden u kontakt. Uobičajena je sljedeća podjela nerazornih metoda ispitivanja:

1. optičke metode,
2. zvučne i ultrazvučne metode,
3. elektro i/ili magnetske metode,
4. radijacijske metode,
5. penetrantske, kapilarne metode,
6. toplinske metode

Podjela nerazornih metoda ispitivanja prema informaciji koja se dobiva pri ispitivanju:

1. Površinske: podaci o stanju površine ispitnog objekta

- vizualna metoda (VT – visual testing),
- penetrantska metoda (PT – penetrant testing),
- magnetska kontrola (MT – magnetic testing).

2. Volumne: podaci o stanju ispitnog objekta u dijelu volumena

- ultrazvučna metoda (UT – ultrasonic testing),
- radiografska metoda (RT – radiographic testing).

3. Ostale:

- akustička emisija (AE –acoustic emmision),
- vrtložne struje (ET – electromagnetic testing),
- kontrola nepropusnosti (LT – leak testing),
- ispitivanje izolacije na elektroneprobojnost,
- mjerjenje tvrdoće i dr.

2. VIZUALNA KONTROLA

2.1 Opće značajke vizualne kontrole

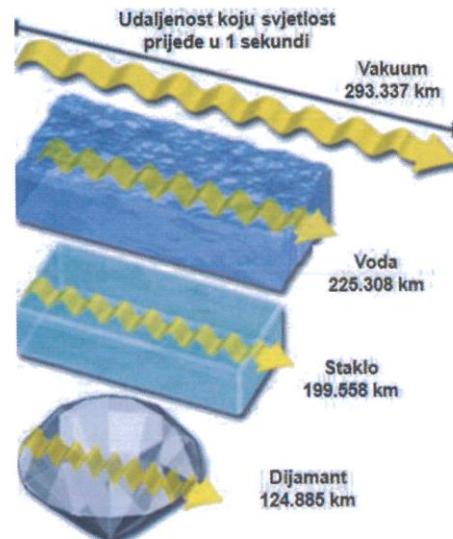
Vizualna kontrola je najstarija i prva metoda kontrole bez razaranja. Od prvih potreba čovjeka da provjeri kvalitetu svog proizvoda razvija se ova metoda kontrole kvalitete. Vizualna kontrola (lat.: *visus=vid*) dobila je naziv na temelju otkrivanja pogrešaka pomoću svjetla.

Gledanje se može usmjeriti na oblik, boju, dubinu, udaljenost ili jačinu svjetla, a može se provesti golim okom ili uz pomoć optičkih, elektroničkih, optičko-elektroničkih pomagala koja registriraju svjetlost.

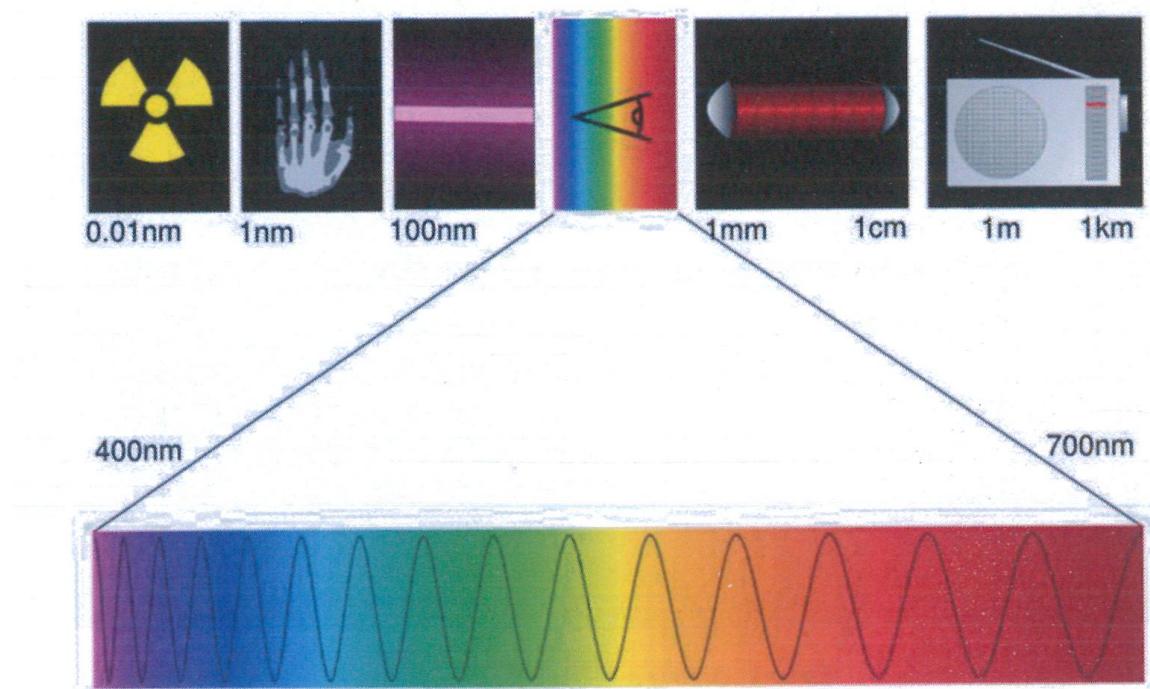
Može se primjeniti na svim slobodnim plohamama ispitnog objekta dostupnim svjetlosti, bilo direktnim ili indirektnim putem, i svim objektima koji omogućuju prolaz svjetlosti.

2.2 Fizikalne osnove vizualne kontrole

Svetlost je elektromagnetsko zračenje, dualne prirode.

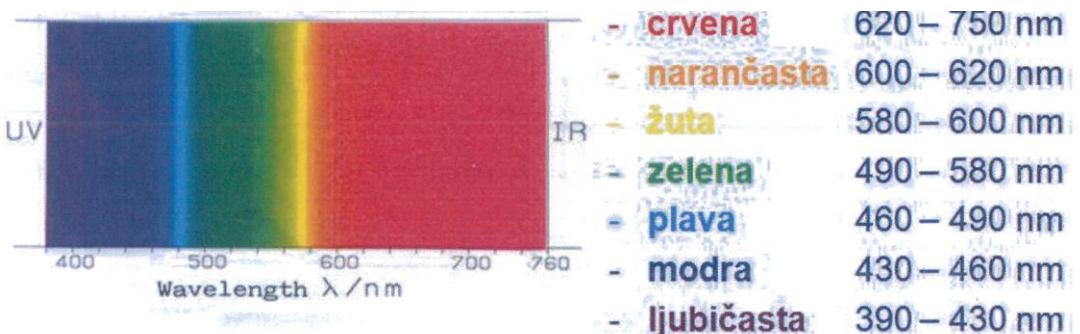

Slika 1: Brzina svjetlosti

Slika 2: Spektar elektromagnetskog zračenja

Bijelo svjetlo – tijelo na temperaturi od 3000°C (približna temperatura niti žarulje) zrači elektromagnetske valove ukupnog područja vidljivog spektra, tj. približno 400-800 nm.

Slika 3: Vidljiva svjetlost – valne duljine

Fotometrijska mjerena okom su subjektivna i zato se teži objektivnom mjerenu pomoću uređaja koji imaju spektralnu osjetljivost na vidljivo zračenje.

2.3 Mjerenje svjetlosti

Za potrebe metoda nerazornih ispitivanja (VT, MT, PT), nije potrebna velika preciznost, ali se zato zahtjeva:

- jednostavnost za primjenu,
- što manji uređaj radi mogućnosti prmjene na terenu,
- da se senzor instrumenta može približiti površini na kojoj se mjeri osvjetljenost,
- pouzdanost rezultata mjerjenja (umjeravanje)

Najčešće se za mjerjenje osvjetljenja bijelog i crnog svjetla koriste električni fotometri (luxmetri).

Slika 4: Luxmetar

2.4 Vizualna percepcija

Vizualna percepcija (vidljivost) je sposobnost osobe da razaznaje detalje promatranog objekta na danoj pozadini sa određenom brzinom i točnošću.

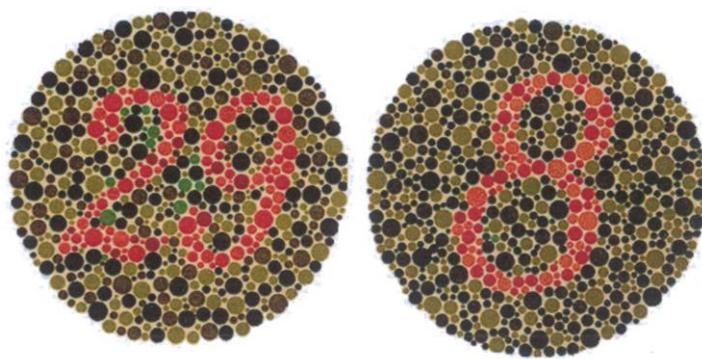
Na vidljivost utječu:

- kontrast → kontrast veći = bolja vidljivost
- adaptacija (prilagođavanje oka) → adaptacija dulja = vidljivost bolja,
- ostali utjecaji → vremensko trajanje percepcije, boja objekta i pozadine, lokacija objekta u odnosu na smjer gledanja, kretanje objekta u vidnom polju

Prema zahtjevima norme HRN EN ISO 9712 - **Postupak za kvalifikaciju i certifikaciju osoblja za nerazorna ispitivanja** kandidat mora dokazati liječničkim pregledom okulista, optometrista ili druge priznate osobe u medicini, a sljedeće:

- vid na blizinu će omogućiti čitanje broja 1 Jaeger tablice ili Times New Roman 4,5 na udaljenosti ne manjoj od 30 cm, ili sličnog znaka i to za najmanje jedno oko, korigirano ili nekorigirano;

Pregled za razlikovanje boja mora potvrditi da kandidat može razlikovati kontraste između boja koje se upotrebljavaju u metodi nerazornog ispitivanja koju specificira poslodavac.

Slika 5: Razaznavanje boja

Ispunjenošta zahtjeva za vizualno ispitivanje može se provjeravati pomoću *sive karte*. To je ploha sa 18% neutralne sive boje na kojoj je crna linija širine najviše 0,8 mm.

Uvjeti za zadovoljavajuće uočavanje nisu ispunjeni ako se na ispitnoj površini, ili u jednakom vrijednom uvjetima, ne uočava jasno crna linija.

2.5 Uvjeti promatranja

Prije ispitivanja potrebno je provjeriti osvjetljenje (luxmetar). Prema HRN EN 970:2000 osvjetljenje mora biti $>500 \text{ lx}$. Uzorak se promatra sa maks.udaljenosti od 600 mm (oko-površina) i pod kutom koji ne smije biti manji od 30° (prema HRN EN 970:2000).

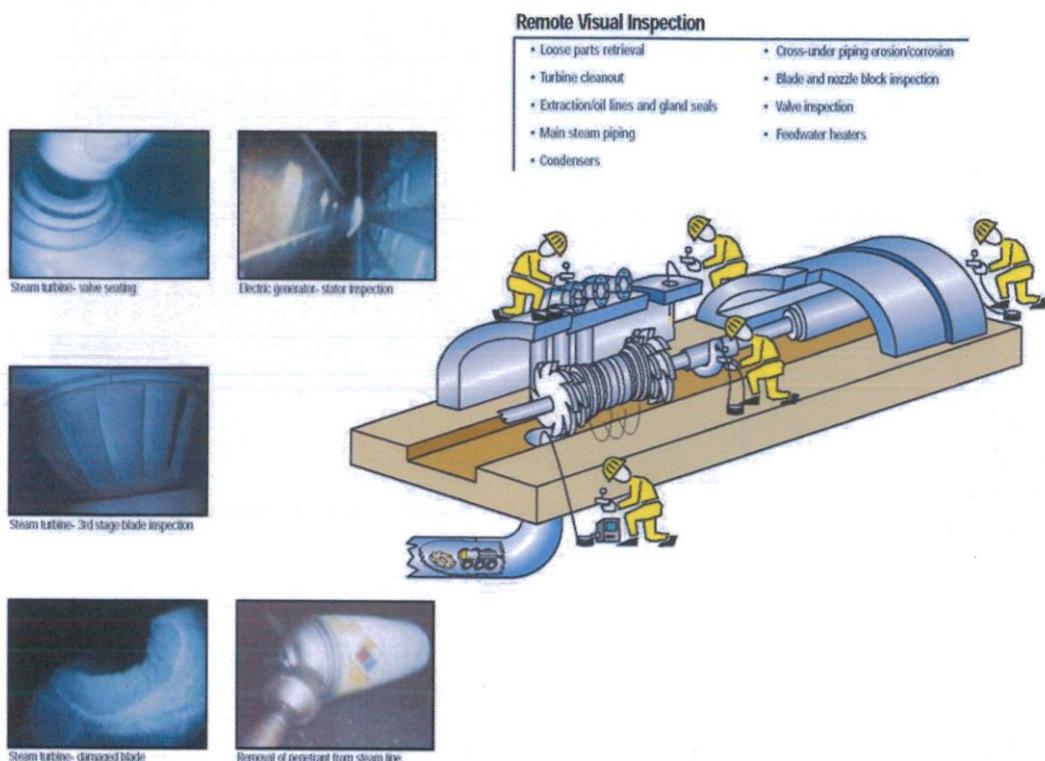
Ako je potrebno, upotrijebiti pomoćno svjetlo (baterije, lampe) i pri tome izbjegavati bljeskanje.

2.6 Oprema za provođenje vizualne kontrole

Kada se govori o vizualnoj kontroli, razlikuju se dvije vrste kontrole:

1. DIREKTNA – vizualna kontrola kod koje je neprekinut put od promatračevog oka do ispitnog područja. Provodi se bez pomagala ili sa pomagalom preko npr. ogledala, povećala, endoskopa ili optičkih vlakana.
2. INDIREKTNA – vizualna kontrola kod koje je prekinut optički put od promatračevog oka do ispitnog područja. Indirektna vizualna kontrola pokriva upotrebu fotografije, video sistema, automatiziranih sistema i robova.

2.7 Vizualna kontrola – primjena

Slika 6: Vizualna kontrola – primjena [1]

3. PENETRANTSKA KONTROLA

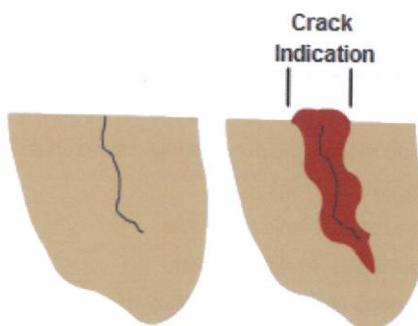
3.1 Opće značajke penetrantske kontrole

Penetrantska kontola (metoda ispitivanja tekućim penetrantima) je još jedna od najstarijih metoda nerazornih ispitivanja. Ima široku primjenu radi velike mogućnosti primjene i relativno niske cijene provođenja.

Temeljna namjena metode penetrantske kontrole je **otkrivanje površinskih prekidnosti, te propusnosti stijenke** (cijevi, posude). Metoda rabi tekuća kemijska sredstva: penetrant, razvijač i odstranjivač kao i pomoćna sredstva npr. čistač, emulgator.

Njihova je zajednička karakteristika da su nerazorna i ne utječu na daljnju primjenu objekta ispitivanja.

Osnovni uvjet penetrantske kontrole je da **prekidnosti moraju biti otvorene prema površini**.

Slika 7: Prekidnost otvorena prema površini

Prednosti penetrantske kontrole

- jednostavnost primjene,
- velika osjetljivost na sitne prekidnosti površine,
- primjenjivost na sve materijale (metalne i nemetalne, magnetične i nemagnetične, vodiče i nevodiče),

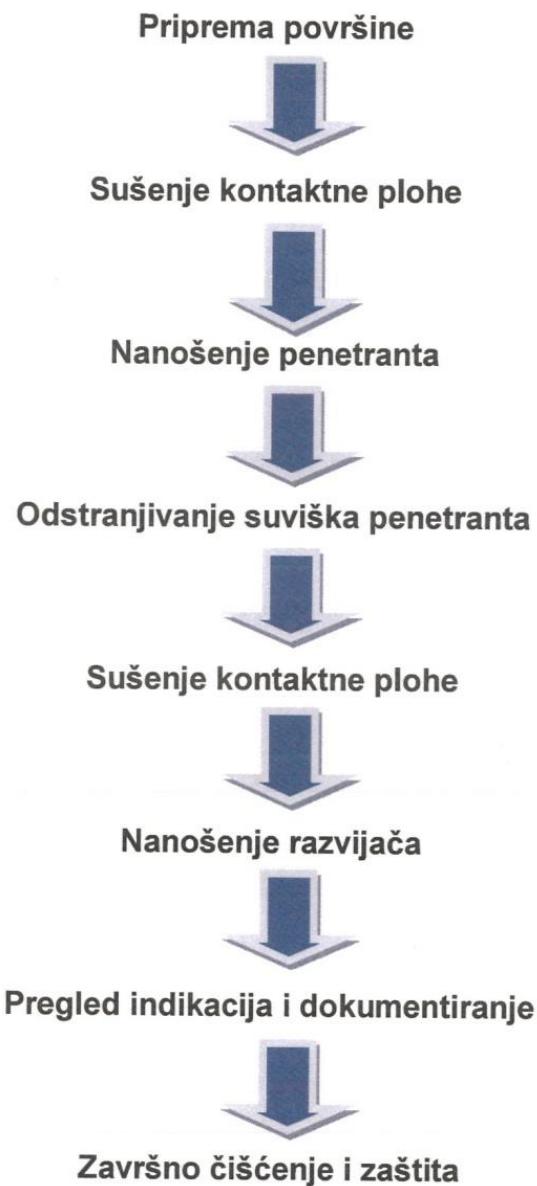
- velike površine i dijelovi postrojenja neovisno o težini mogu se ispitati brzo i relativno jeftino,
- rutinski se ispituju relativno složene geometrije,
- indikacije prekidnosti uočavaju se odmah na površini,
- doze sa sredstvima su lagane i pogodne za terenska ispitivanja,
- cijena PT materijala i odgovarajuće opreme je niska,
- nije potrebna električna struja za provedbu ispitivanja.

Nedostaci penetrantske kontrole

- ograničenje samo na ispitivanje površina otvorenih prekidnosti,
- primjenjivost samo na neporoznim materijalima,
- kritičnost pripreme površine za ispitivanje,
- ostaci od (završne) obrade površine moraju se u potpunosti ukloniti,
- hrapavost površine može utjecati na osjetljivost rezultata ispitivanja,
- zahtjeva se čišćenje nakon ispitivanja,
- pažljivo rukovanje i skladištenje kemikalija,
- automatizacija postupka je relativno loša,
- pouzdanost rezultata ispitivanja u velikoj mjeri ovisi o preciznosti i iskustvu ispitivača.

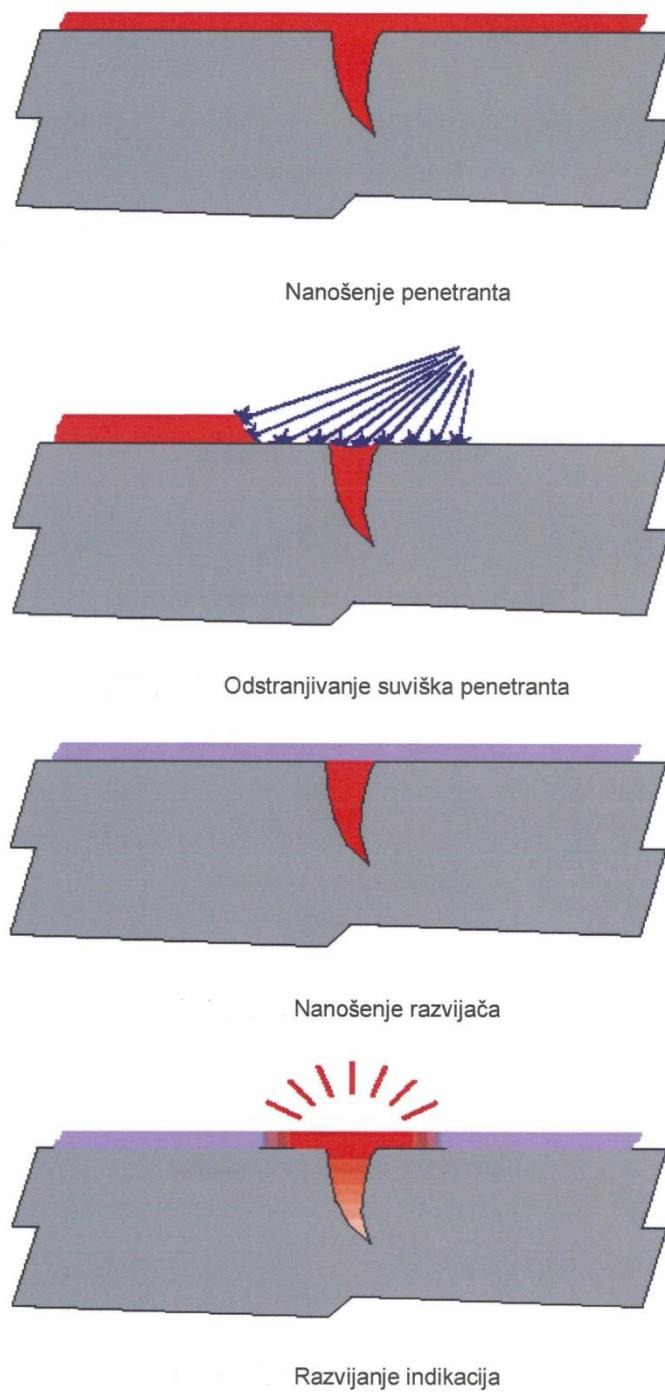
3.2 Princip penetrantske kontrole

Koraci penetrantskog ispitivanja prikazani su sljedećom slikom.

Slika 8: Koraci penetrantskog ispitivanja

Razvijanje indikacija pobliže je prikazano na slici 9.

Slika 9: Razvijanje indikacija

3.3 Uvjeti promatranja

OBOJENI PENETRANTI – površina mora biti osvijetljena bijelim ili umjetnim svjetlom najmanjeg intenziteta **500 lx**. Sjene i refleksije se moraju izbjjeći.

FLOURESCENTNI PENETRANTI – površina mora biti pregledavana pod osvjetljenjem UV-A (crno svjetlo) najmanjeg intenziteta 10 W/m^2 . Pozadinsko bijelo svjetlo ne smije biti više od 20 lx. Najmanje 5 minuta mora se omogućiti akomodacija oka na uvjete promatranja i najmanje 5 minuta se mora zagrijavati izvor crnog svjetla.

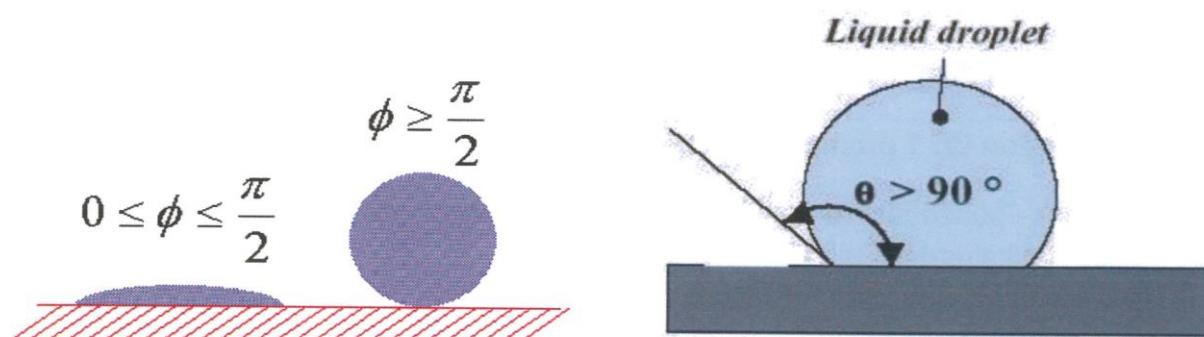
3.4 Elementi penetrantskih sustava

3.4.1 Penetrant

Penetrant čini smjesa više kemikalija odabralih tako da se postignu zahtjevana svojstva.

MOČIVOST POVRŠINE – važno svojstvo penetranta potrebno radi formiranja jednolikog sloja prilikom nanošenja penetrata na ispitnu površinu.

KONTAKTNI KUT (KUT MOČIVOSTI), θ – određen je kutom između međuslojeva kruta podloga (ispitna površina) / tekućina (penetrant).

Slika 10: Kontaktni kutovi

Kontaktni kut i močivost ovise o:

- *napetosti površine tekućine*,
- *vrsti materijala u kontaktu*,
- *uvjetima okoliša u kojima se nalaze kruto tijelo i tekućina (zrak ili vakuum)*,
- *silama kohezije i adhezije*,
- *čistoći površine* – močivost penetranta se direktno mijenja s najmanjom promjenom njegova kemijskog sastava na što mogu utjecati nečistoće i eventualno zaostale kemikalije koje su prethodno upotrebljene za čišćenje.
- *hrapavosti površine* – masti i ulja se jače razmazuju po hrapavoj površini nego po poliranoj; ova činjenica doprinosi osjetljivosti penetrantske kontrole, jer su unutarnje površine pogrešaka imaju veće hrapavosti.
- *viskoznosti* – viskoznost uzrokuju sile kohezije. Tekućine velike viskoznosti neprikladne su kao penetrantsko sredstvo jer ne teku dovoljno brzo po površini ispitnog objekta i zahtjevaju dulje vrijeme penetracije za ispunu šupljina površinskih pogrešaka.

Kontaktni kut ne ovisi o položaju stijenke, što znači da tekućina moći i vertikalne i nadglavne plohe, a ne samo horizontalno i povoljno orijentirane sa stajališta nanošenja tekućina.

Klasifikacija penetrantskih sustava

Ovisno o namjeni i načinu primjene penetrantski se sustavi dijele:

1. Prema tehniци ispitivanja

- obojeni penetrantski sustav
- fluorescentni penetrantski sustav
- obojeni-fluorescentni penetrantski sustav

2. Prema načinu odstranjivanja pentranta s površine

- vodom perivi penetranti
- emulgatorom odstranjivi penetranti
- otapalom odstranjivi penetranti

3. Prema osjetljivosti

- standardne osjetljivosti
- visoke osjetljivosti
- izrazito visoke osjetljivosti

3.4.2 Razvijač

Ovisno o namjeni i načinu pripreme razvijači se dijele na:

1. Suhi

- može se upotrebljavati samo za fluorescentni penetrant,
- površina se prekriva vrlo tanko, a mjestimično nakupljanje razvijača nije prihvatljivo.

2. Razvijač rastvoren u vodi

- tanki sloj razvijača postiže se imerzijom u suspenziji koja se miješa,
- vrijeme i temperatura imerzije određuju se preliminarnim pokusom prema uputama proizvođača.

3. Razvijač rastvoren u otapalu

- razvijač se nanosi štrcanjem,
- štrcanje treba podesiti tako da razvijač dospije na površinu dok je još rastvoren u otapalu čime se postiže jednoliki sloj.

4. Razvijač na bazi vode ili otapala za specijalne namjene otopljen u vodi

- npr. razvijač za odljepljivanje,
- nakon određenog vremena razvijanja, koje preporuča proizvođač, sloj razvijača se pažljivo odljepljuje, a indikacije se pojavljuju na onoj strani sloja razvijača koja je bila u kontaktu sa površinom.

3.5 Čišćenje

Čišćenje je najosjetljiviji dio postupka penetrantske kontrole.

Postupak čišćenja je dobar samo ako se njime očisti površina od svih zagađivača bez ostavljanja bilo kakvih tragova, koji bi mogli utjecati na rezultate ispitivanja.

Vrste čišćenja:

1. GRUBO – odstranjuju se s površine nečistoće koje bi mogle zagaditi sredstva ispitivanja, prouzročiti pojavu lažnih pogrešaka i/ili maskiranje stvarnih pogrešaka.
2. FINO – površina se čisti u potpunosti, kao i unutrašnjost pogrešaka i otvaranje svih šupljina površinskih pogrešaka prema površini.

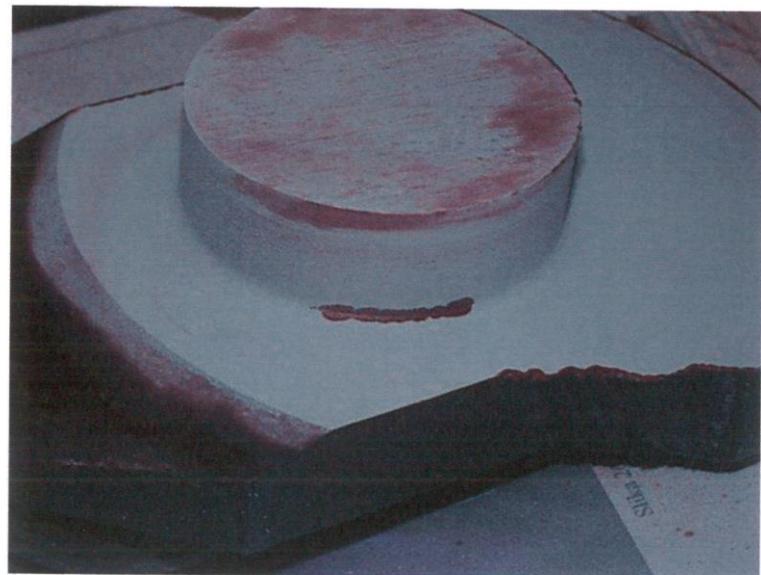
Izbor metode čišćenja ovisi o:

- vrsti objekta i njegovoj namjeni,
- veličini, obliku i pristupačnosti ispitne površine,
- količini ispitanih predmeta,
- materijalu koji se ispituje,
- kvaliteti obrade površine,
- vrsti nečistoća prisutnih na površini,
- cijeni sredstva i raspoloživoj opremi,
- zaštiti okoliša,
- zaštiti na radu.

Posljediće nečistoća na ispitnoj površini su:

- *onemogućavanje ulaska penetranta u otvor pukotina,*
- *smanjenje otvora pukotine, a time i količine penetrantskog sredstva u pukotini,*
- *utjecaj na kapilarni učinak, tj. na prodiranje penetranta u pukotinu,*
- *promjene moćivosti penetranta,*
- *promjena intenziteta boje, fluorescencije, odnosno kontrasta penetranta,*
- *povećanje vjerojatnosti pojave lažnih grešaka.*

3.6 Penetrantsko ispitivanje u praksi

Slika 11: Ispitivanje obojenim penetrantom

Slika 12: Ispitivanje flurescentnim penetrantom [2]

4. MAGNETSKA KONTOLA

4.1. Opće značajke magnetske kontrole

Ispitivanje magnetskim česticama je jedna od nerazornih metoda otkrivanja površinskih nepravilnosti u feromagnetskim materijalima.

Termin nepravilnosti ili prekidnost podrazumijeva neplanirane nepravilnosti u materijalu, odnosno proizvodu kao što su:

- pukotine,
- poroznosti,
- metalni i nemetalni uključci i
- mjestimične promjene mikrostrukture.

Metoda se temelji na principu pojave izlaznog magnetskog polja na površini magnetiziranog matrijala / proizvoda zbog pojave nepravilnosti.

U **feromagnetske materijale** ubrajamo: željezo (feromagnetno), kobalt, nikal i njegove legure, koje je moguće magnetizirati, što je ujedno preduvjet za provođenje ispitivanja magnetskim česticama. Magnetske čestice se pod djelovanjem magnetizma nakupljaju na mjestima gdje su otkrivene nepravilnosti.

4.2. Fizikalne osnove magnetizma

Magnet je tijelo koje posjeduje svojstvo da privlači predmete iz željeza, kobalta, nikla i nekih njihovih legura. Materijali od kojih su načinjeni magneti nazivamo feromagnetima. Osim prirodnog magneta od magnetita, postoje i umjetni magneti među kojima razlikujemo trajne ili permanentne magnete i elektromagnete. Magnet može biti u obliku štapa, potkove ili jarma.

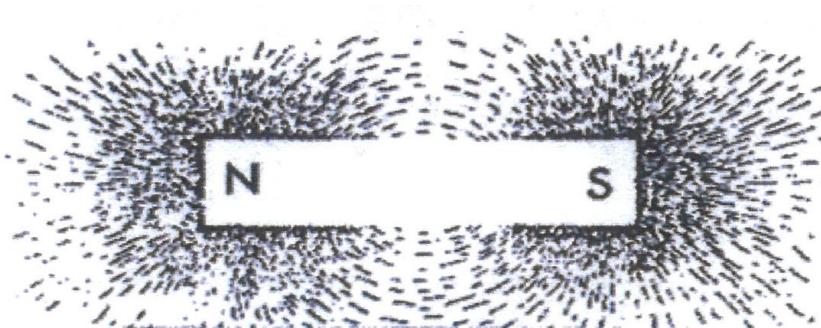
Permanentni magneti se izrađuju od tzv. tvrdih feromagnetskih materijala, koja trajno zadržavaju magnetna svojstva.

Elektromagnet je zavojnica sa jezgrom od mekog željeza, koja je magnetična samo dok kroz zavojnicu teče električna struja.

Magnetizam je svojstvo magneta da oko sebe proizvodi magnetsko polje.

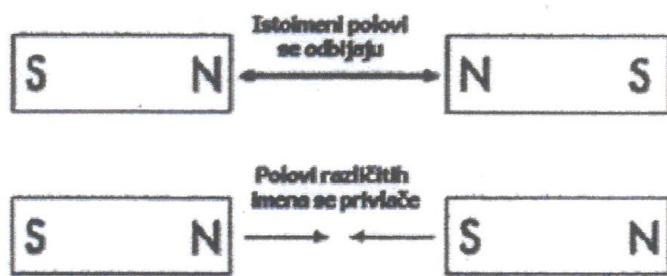
4.3. Magnetsko polje

Magnetsko polje je prostor u kojem djeluju magnetske sile. Sile privlačenja mogu djelovati unutar prostora i onda kada magnet i željezo nisu u međusobnom kontaktu. Magnetsko polje opisuje smjer i veličinu djelovanja sile privlačenja, a prikazujemo ga **magnetskim silnicama (linijama)**, koje u prirodi ne postoje nego su pogodne za grafičko prikazivanje magnetskog polja. U praksi je mnogo jednostavniji i brži način dobivanja slike magnetskog polja pomoću željezne piljevine. Raspored silnica oko magneta u obliku štapa je prikazan na slici 13.

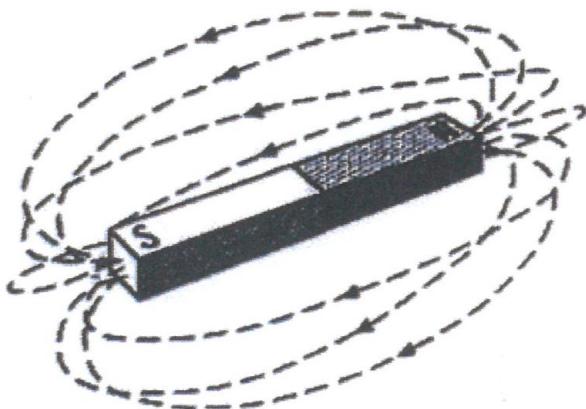

Slika 13: Magnetsko polje

Mjesta s najvećom gustoćom silnica zovu se „**polovi**“. Prema dogovoru silnice magnetskog polja su zatvorene linije i unutar magneta teku od južnog prema sjevernom polu, a izvan magneta od sjevernog prema južnom polu.

Slika 14: Magnetski polovi

Slika 15: Magnetski polovi

Magnetski polovi se dijele na sjeverni (N) i južni (S), s tim da se istoimeni polovi odbijaju, a raznoimeni privlače. Na polovima magneta je najveće djelovanje sile što znači da je tok silnica ujedno i smjer polja, a gustoća označava jakost polja. Polovi magneta privlače željezo neovisno da li se radi o sjevernom ili južnom polju.

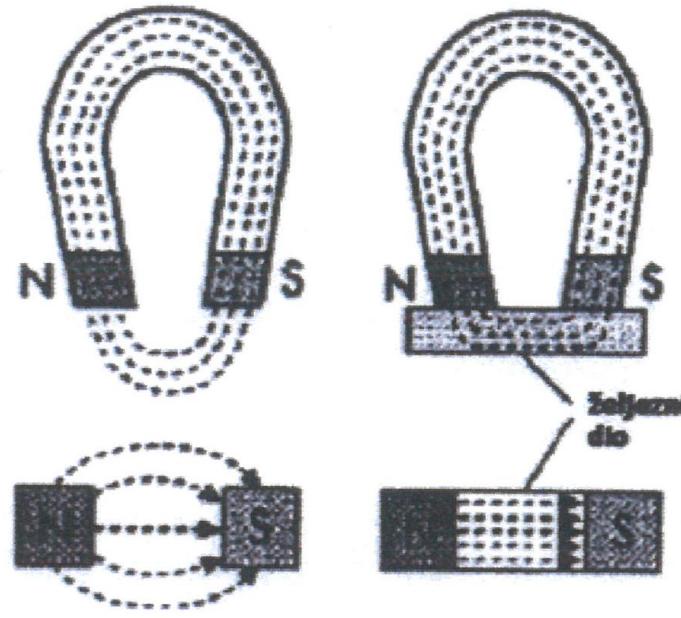
Kod magneta u obliku potkove ili jarma oba pola privlače predmet koji se može magnetizirati.

4.4. Magnetska indukcija i tok magnetskog polja

Magnetska indukcija (oznaka B , mjerna jedinica T - tesla) je mjera magnetičnosti materijala.

Magnetska indukcija je bitan parametar u ispitivanju magnetskim česticama, jer postoji zavisnost između dubine nepravilnosti (pukotine) i jakosti magnetske indukcije. Prije ispitivanja objekta potrebno je odrediti magnetsku indukciju ili definirati iznos magnetskog polja koji je nužan da se u materijalu pobudi potrebna magnetska indukcija.

Objekti koji se ispituju uobičajeno nisu permanentni (trajni) magneti ali ih je moguće magnetizirati. Na slici 16 je prikazan tok magnetskih silnica u zraku i kroz željezni uzorak.

Slika 16: Tok magnetskih silnica

Magnetski tok (oznaka Φ , mjerna jedinica Wb – veber) se definira kao ukupan broj silnica koje teku unutar magnetskog polja.

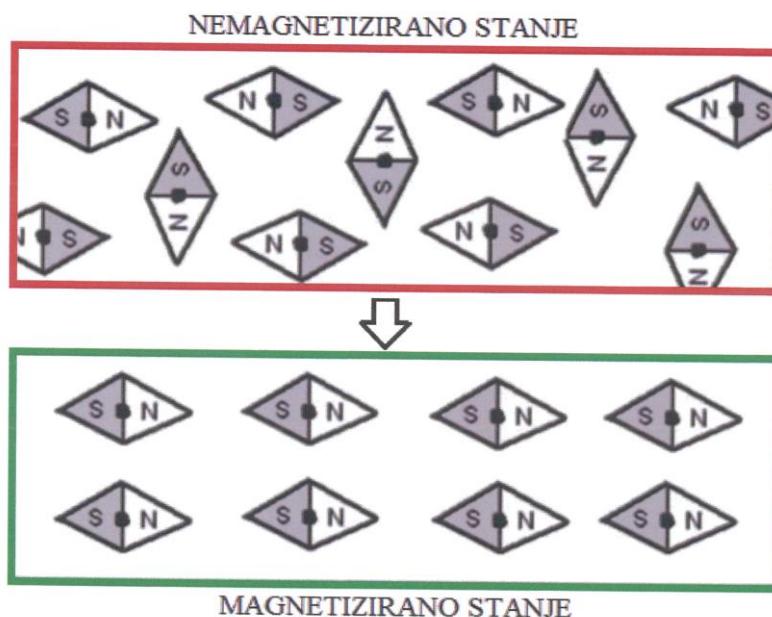
4.5. Magnetska indikacija

Magnetska indikacija nastaje na otkrivenoj nepravilnosti (pukotini) u objektu pod sljedećim uvjetima:

- gustoća magnetskog toka u materijalu ispitivanja zadovoljava, što znači da je dani presjek materijala zasićen
- nepravilnost leži okomito na smjer magnetskog polja

4.6. Magnetizacija

Magnetizaciju možemo objasniti ako komad mekog željeza stavimo u blizinu magneta, tj. u magnetskom polju postaje magnetičan i privlači željezne predmete. Ako magnet odmaknemo, meko željezo više nije magnetično i ne privlači željezne predmete. Kada uzorak mekog željeza zamijenimo sa uzorkom čelika, dolazi do zadržavanja magnetskih svojstava i nakon što smo čelik uklonili iz magnetskog polja. Tu pojavu nazivamo **magnetizacija**. Elementarni magneti u magnetiziranom i nemagnetiziranom stanju su prikazani na slici 17.

Slika 17: Magnetizacija

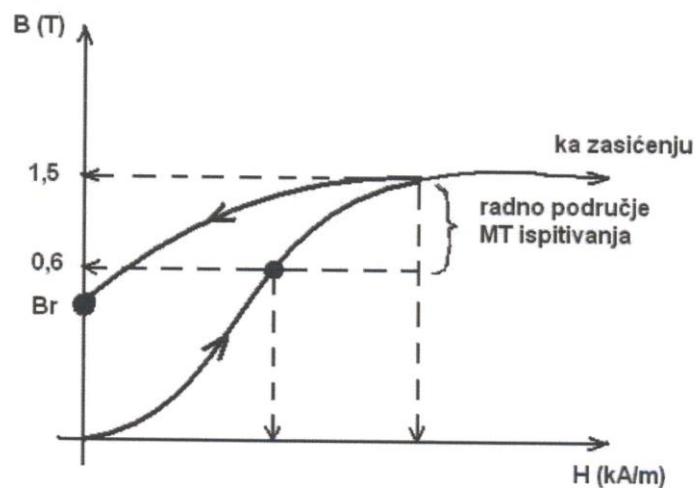
Metode magnetizacije koje koristimo kod ispitivanja magnetskim česticama u industriji temelje se na toku električne struje, koji uzrokuje stvaranje magnetskog polja. Kod trajnih magneta dolazi do djelomičnog gubitka sile magnetizacije, odnosno nije ih moguće regulirati.

4.7. Krivulja magnetizacije (histereza)

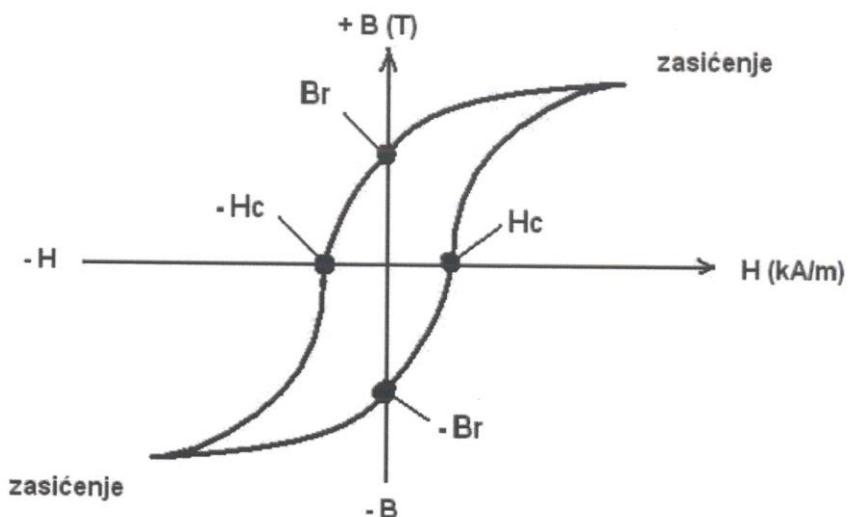
Krivulja magnetizacije koju nazivamo **histereza** nam pokazuje ukupnu promjenu magnetske indukcije B u materijalu nastale promjenom magnetskog polja H . Oblik krivulje histereze je moguće pojasniti praćenjem tijeka magnetiziranja. Ako je feromagnetski materijal u nemagnetiziranom stanju unesen u promjenjivo magnetsko polje H , tada mjeranjem magnetske indukcije B za svaku vrijednost polja H dobijemo krivulju prikazanu na slici 18.

U početku magnetiziranja porast magnetskog polja H proizvodi malu promjenu magnetske indukcije B . Nakon toga, relativno mala promjena H izaziva brzi porast B . Povećavanjem jakosti polja H , raste i magnetsko usmjeravanje, povećanje B se usporava i dolazi do zasićenja, tj. indukcija poprima učjemaksimalnu vrijednost B_{\max} . Točka, kod koje se krivulja magnetiziranja savija u smjeru zasićenja, ovisno o vrsti materijala te za čelične materijale kreće se u području između 0,6 T i 1,5 T. Kod ispitivanja magnetskim česticama ovo se zove **radno područje** i za većinu čeličnih materijala radno područje se ostvaruje kod jakosti magnetskog polja između 2-6 kA/m. Iz dijagrama je vidljivo da se magnetiziranje ne vraća po prvotnoj krivulji u 0 koordinatnog sustava, nego teče ravnije i završava na ordinati iznad koordinatne nule. Ovaj se položaj zove **remanentna točka**, gdje je $H=0$, $B=B_r$. Krivulja magnetiziranja odnosi se na nove proizvode bez prethodnog magnetiziranja i označava se kao **krivulja prvog magnetiziranja**.

Za neutralizaciju remanentnog magnetizma potrebna je određena jakost magnetskog polja suprotnog smjera, tj. koercitivna jakost polja. Kod ove vrijednosti krivulja magnetiziranja presijeca os jakosti polja H , tj. **koercitivna točka** gdje je: $H=H_c$, $B=0$. Izmjenom veličine i smjera jakosti magnetskog polja mijenja se gustoća toka u materijalu po iscrtkanoj liniji na slici odnosno po krivulji zaostajanja toka od jakosti magnetskog polja tzv. krivulji histereze, što potječe od riječi histeresis (zaostajanje).

Slika 18: Promjena magnetske indukcije

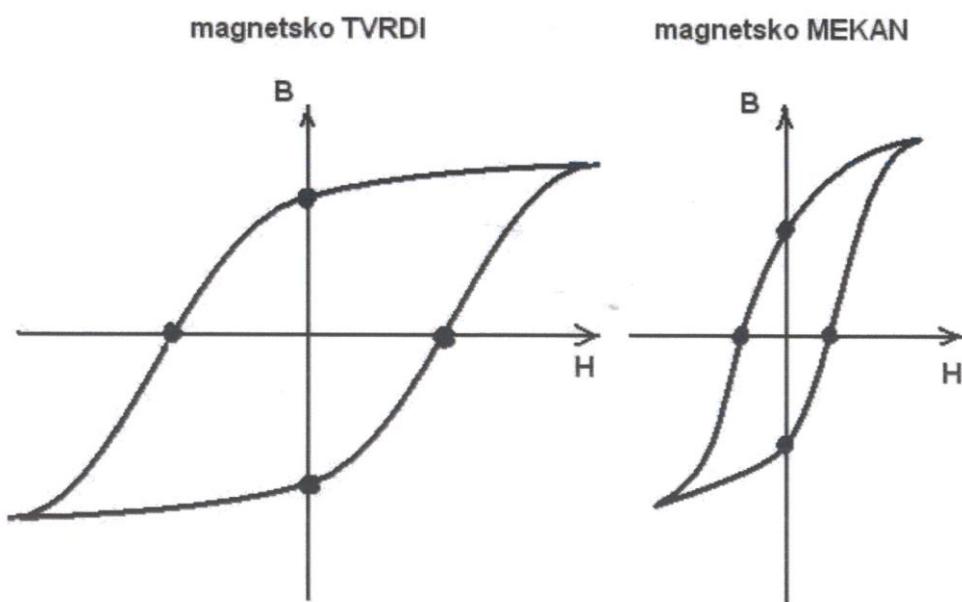

Slika 19: Krivulja histereze

4.8. Magnetsko-tvrdi i magnetsko-meki materijali

Ako je predmet ispitivanja već jednom magnetiziran, tada se suprotstavlja promjeni smjera magnetiziranja, time što magnetiziranje zaostaje iza jakosti polja. Kada je krivula široka (velika koercitivna sila), tada se predmet ispitivanja suprotstavlja promjeni smjera magnetiziranja velikim otporom (magnetsko tvrdi materijali).

U drugom slučaju gdje je krivulja vrlo uska (mala koercitivna sila), tada materijal smatramo kao magnetski mekan, za promjenu smjera magnetizacije je potreban mali otpor. Na slici 20 su prikazane krivulje histereze magnetsko-tvrdih i magnetsko-mekih materijala.

Slika 20: Magnetsko-tvrdi i magnetsko-meki materijali

4.9. Demagnetizacija

Svi feromagnetski materijali nakon magnetske kontrole zadržavaju remanenciju čije ukidanje valja ocijeniti s obzirom na utjecaj na objekt, te utjecaj na okolni prostor. U velikoj većini slučajeva dozvoljava se demagnetiziranje do nivoa 6-struke jakosti magnetske indukcije Zemlje, dakle do nivoa od $\approx 300 \mu\text{T}$.

Utjecaj remanencije na objekt

Remanencija ne utječe na mehanička svojstva objekta, no mora se ukloniti radi sljedećih činjenica:

- obrada odvajanjem čestica, brušenje, poliranje, metaliziranje, ne mogu se provesti zbog prianjanja metalnih četica na površini objekta koji ima zaostali magnetizam,
- zavarivanje pozicija sa remanencijom ne može se provesti zbog otklanjanja lika,
- remanencija rotirajućih dijelova strojeva i postrojenja privlači na površinu tih pozicija metalne čestice iz lubrikanta ili ulja, što dovodi do nepotrebnog trošenja i oštećivanja tarnih površina,
- remanencija pozicije ometa provođenje magnetske kontrole pozicije sa strujom magnetizacije različitog smjera i manje jakosti od prethodnog magnetiziranja, jer rezultantno polje ne odgovara planiranom,
- remanentrnost pozicije smetnja je čišćenju nakon ispitivanja.

Provedba demagnetizacije demagnetizatorima

Demagnetizacija objekta provodi se na temelju uspostave histereze demagnetizacije u objektu. To se postiže postavljenjem objekta u demagnetizator, što je zavojnica protjecana izmjeničnom ili istosmjernom strujom. Početna vrijednost struje demagnetiziranja je jačina koja će dati jakost magnetskog polja približno jakosti tog polja primjenjene u zadnjem magnetiziranju objekta.

Demagnetizacija se može provoditi:

- *demagnetizatorima sa izmjeničnom strujom,*
- *kabelom izvedenom priručnom zavojnicom,*
- *zavojnicom uređaja za magnetiziranje / demagnetiziranje,*
- *demagnetizatorima sa istosmjernom strujom,*
- *jarmom,*
- *ostalim tehnikama.*

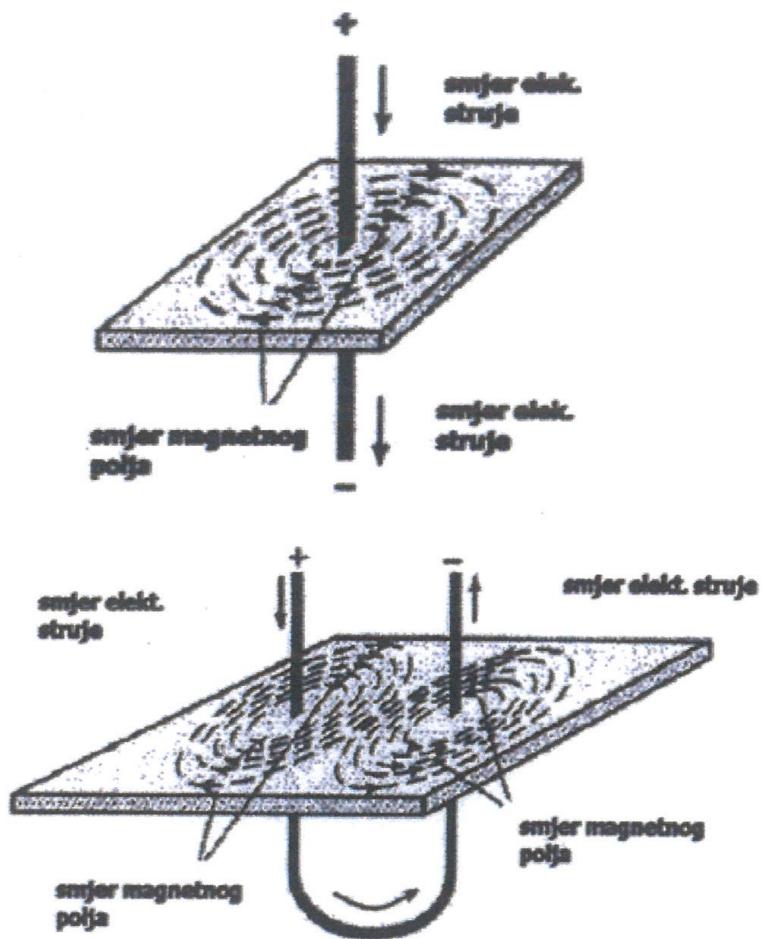
4.10. Vrste magnetskih polja

Kod ispitivanja magnetskim česticama koriste se dvije vrste magnetskih polja:

- **kružno** (uzrokovano pravocrtnom električnom strujom - ravni vodič)
- **uzdužno** (uzrokovano sa kružnom električnom strujom – zavojnica).

Kružno magnetsko polje ravnog vodiča

Kružno magnetsko polje nastaje oko ravnog vodiča, slika 21, a smjer je određen pravilom desne ruke (palac pokazuje smjer struje, a prsti smjer magnetskog polja).

Slika 21: Kružno magnetsko polje ravnog vodiča

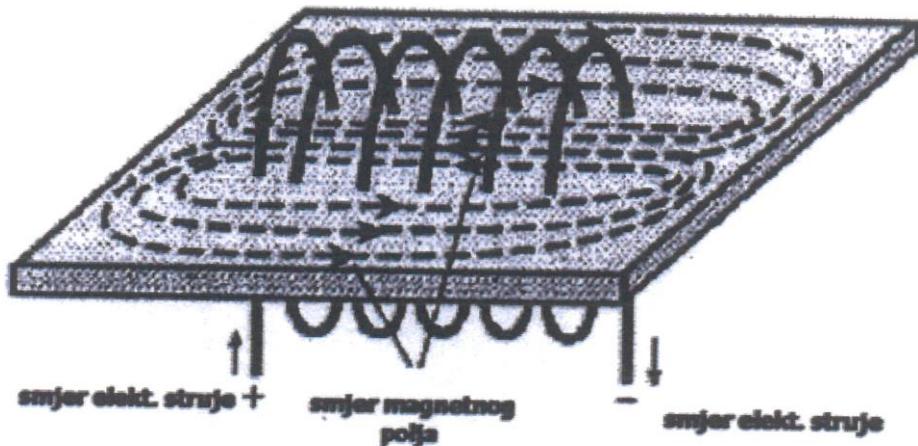
Uzdužno magnetsko polje zavojnice

Zavojnica prozvodi uzdužno magnetsko polje. **Magnetsko polje zavojnice**, kroz koju teče struja je prikazana na slici 22.

Unutar samog vodiča jakost magnetskog polja ovisi o vrsti struje. Kod istosmjerne struje jakost magnetskog polja se mijenja linearno od nule u središtu vodiča do maksimuma na površini vodiča. U slučaju izmjenične struje, zbog „skin efekta“, jakost magnetskog polja ima znatno veće vrijedosti blizu površine vodiča.

Ovisno o vrsti električne struje i magnetizacije, djelovanjem istosmjernom strujom je moguće otkriti nepravilnosti (prekidnosti) na dubini 5-10 mm. Kod istosmjerne struje postoje i nedostaci koji mogu uzrokovati pojavu geomtrijskih indikacija i poteškoća prilikom demagnetizacije.

Za ispitivanje objekata i dijelova složenijih oblika koriste seizmjenična magnetna polja, jer se izmjenična polja bolje prilagođavaju površini ispitnih komada.

Slika 22: Uzdužno magnetsko polje zavojnice

4.11. Tehnike magnetizacije

Magnetizaciju dijelova i objekata moguće je provesti na dva načina:

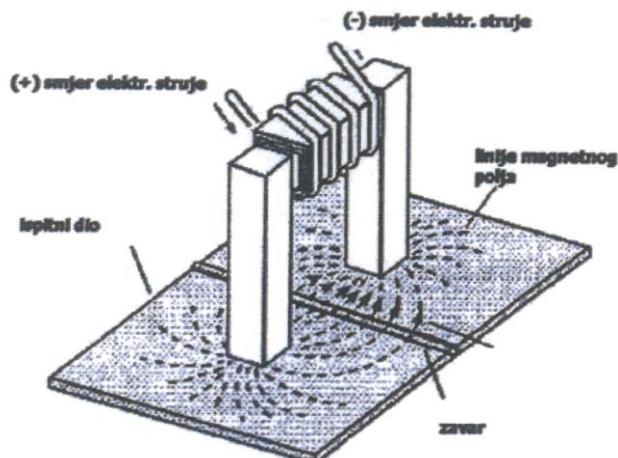
1. Pomoću ručnog jarma ili kontaktnih elektroda i generatora, tj.lokalno, kada se mora voditi računa o primjeni smjerova magnetizacije, koji trebaju ležati jedan prema drugom pod približno 90° . Ovakav načun magnetizacije se koristi kod tlačnih posuda i velikih odljevaka.
2. U uređaju za magnetizaciju, koji ima mogućnost magnetizacije bilo kružnim ili uzdužnim magnetskim poljem, kojega osigurava stalni tok električne struje ili magnetsko polje. Ovim načinom se provodi magnetizacija cijevi ili traka.

Koju od ovih tehnika ispitivanja će se primjeniti ovisi o:

- geometriji samog objekta,
- vrstama nepravilnosti koje je potrebno otkriti,
- raspoloživoj opremi.

a) Magnetizacija pomoću jarma

Kod uzdužne magnetizacije ručnim jarmom magnetsko polje se zatvara kroz ispitni uzorak. Ispitivanje jarmom se uglavnom koristi za otkrivanje površinskih nepravilnosti, zbog slabijih magnetskih polja. Uzdužno magnetsko polje jarma između polova se širi bočno u obliku leće kako je prikazano na slici 23. Ovisno o pretpostavljenim ili očekivanim nepravilnostima, tj. o njihovom položaju i orijentaciji treba u uputi navesti korake ispitivanja i odabrat položaje jarma kako bi se osiguralo otkrivanje svih nepravilnosti. Ručni jarmovi su opremljeni prilagodjivim nastavcima kako bi što bolje slijedili geometriju objekta koji se ispituje. Prije i tijekom ispitivanja mora se provjeriti sila magnetizacije jarma.

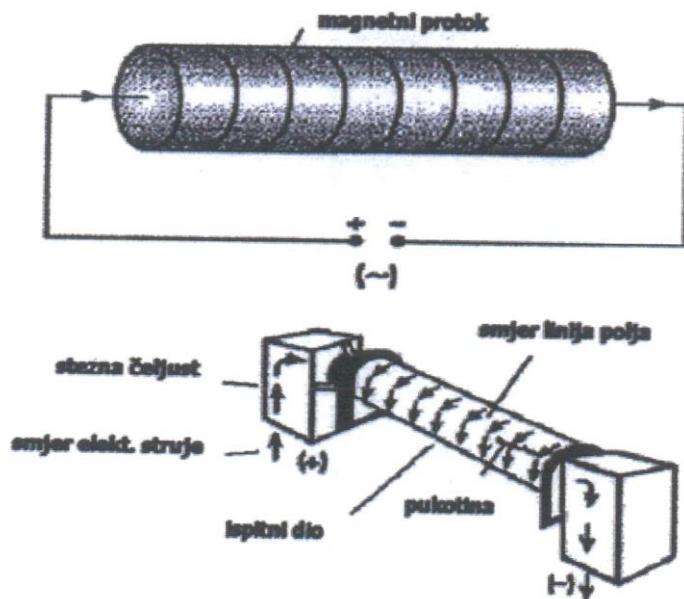
Slika 23: Magnetizacija pomoću jarma

b) Magnetizacija u uređaju za magnetizaciju

Provodi se na taj način da je ispitni dio ujedno i vodič električne struje, koja uzrokuje kružne, koncentrične silnice magnetskog polja. Ova tehnika je pogodna za otkrivanje uzdužnih indikacija i prikazana je na slici 24.

Kod ispitivanja cijevi ovim postupkom je moguće ispitati samo vanjsku površinu, te valja voditi računa zbog pojave iskrenja na mjestima slabijeg kontakta, koje se mogu poboljšati uporabom kontakata izrađenih iz bakra.

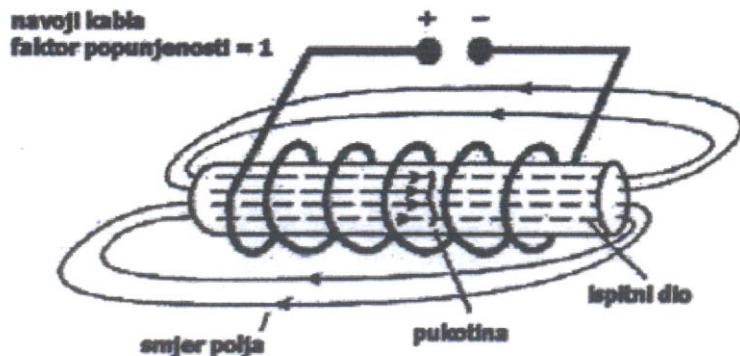
Kod ispitivanja šupljih dijelova (cijevi) pomoćni vodič iz bakra, ako se nalazi u sredini, zove se centralni vodič, čije magnetsko polje povećavamo s većim brojem navoja vodiča. Kod ove tehnike kružno polje omogućuje nam otkrivanje uzdužnih indikacija. Ukoliko ispitujemo proizvode većeg promjera i veće debljine stijenke, preporuča se vodič pomaknuti iz sredine i ispitati po segmentima.

Slika 24: Magnetizacija u uređaju za magnetizaciju

c) Magnetizacija zavojnicama (uzdužna magnetizacija)

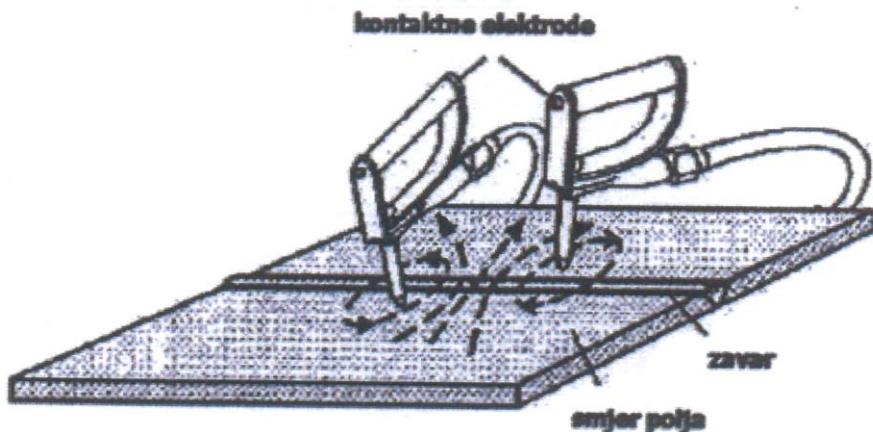
Primjenjuje se kod ispitivanja cilindričnih cijevnih proizvoda, gdje nam uzdužno magnetsko polje omogućava otkrivanje poprečnih (obodnih) nepravilnosti. Prikaz je na slici 25.

Slika 25: Magnetizacija zavojnicama (uzdužna magnetizacija)

d) Magnetizacija pomoću kontaktnih elektroda (kružna magnetizacija)

Primjenjuje se za ispitivanje velikih ili geometrijski složenih oblika, gdje djelomična magnetizacija omogućava ispitivanje po segmentima. Oko elektroda se formiraju kružna magnetska polja suprotnih smjerova što omogućava otkrivanje nepravilnosti, koje su paralelne sa linijom, koja povezuje obje elektrode. Prikaz na slici 26.

Slika 26: Magnetizacija pomoću kontaktnih elektroda

4.12. Feromagnetske čestice

Feromagnetske čestice su odabrani magnetski materijal odgovarajuće magnetske permeabilnosti, veličine, kontrasta i oblika prema načinu uočavanja i postizanja kontrasta koji zahtjeva traženu osjetljivost metode, dijele se na **obojene** i **fluorscentne**.

Obojene čestice su jednostavnije u primjeni jer se pregled vrši uz bijelo svjetlo, a nedostatak im je slabiji kontrast.

Fluorescentne čestice zbog boljeg kontrasta se koriste za ispitivanje proizvoda gdje se očekuju vrlo fine pukotine ili kada obojenost površine umanjuje kontrast indikacije. Ispitno sredstvo definiramo kao smjesu magnetskih čestica u nositelju sredstva.

U primjeni se koriste dva postupka i to:

- **suhu postupak**, gdje čestice nanosimo s plinom pod pritiskom, tj.uobičajeno zrakom,
- **mokri postupak**, gdje čestice nanosimo pomiješane sa vodom ili uljem.

Magnetne čestice moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- ne smiju imati otrovnih supstanci,
- ne smiju sadržavati nikakve nečistoće,
- moraju imati određenu veličinu i oblik zrna,
- moraju imati zadovoljavajuća magnetska svojstva,
- moraju imati dobar kontrast.

Veličina i oblik zrna je jedna od bitnih karakteristika, koja mora odgovarati očekivanoj širini nepravilnosti (pukotine). Ako je zrno veće od nepravilnosti, nije moguće odrediti izlazno magnetsko polje (curenje magnetskog toka). U drugom slučaju, ako je zrno bitno manje od širine nepravilnosti, indikacije su nejasne jer ih nepravilnost upije.

Kod mokrog postupka veličina zrna je u području 0,1 i 20 µm.

Kada se primjenjuje suhi postupak, koriste se veća zrna, što znači da se pomoću njih otkrivaju samo veće nepravilnosti (uvjetno šire pukotine).

U primjeni se kod ispitivanja koriste i obojane ispitne čestice, kod kojih je bitna karakteristika, kontrast. Primjerena, tj.zadovoljavajuća osvjetljenost omogućava našem oku da vidi razlike između pojedinih boja. Tako ćemo za ispitne proizvode svijetle površine koristiti crne čestice, dok ćemo za tamne površine odabrati žute ili crvene čestice. Često se za kontrasnu boju koristi bijela podloga maksimalne debljine 50 µm, što omogućava uporabu crnih čestica na crnoj podlozi.

Normama su propisani zahtjevi za promatranje otkrivenih indikacija:

- minimalno osvjetljenje od 500 lx,
- sposobnost vida na blizinu (Jaeger test),
- sposobnost raspoznavanja boja.

Za promatranje fluorescentnih indikacija koriste se izvori UV zračenja (svjetiljke na živine pare). Ugrađeni filter omogućava prolaz samo UV-A zračenja (valna dužina oko 365 nm), koja se zove crno svjetlo. Crno svjetlo može uzrokovati fluorescenciju oka zbog čega male indikacije nećemo uočiti. Nositelj sredstva ima funkciju da transportira čestice na površinu ispitnog objekta. U mokre nositelje ubrajamo ulje i vodu. Ulje ima bolju močivost, ali povišenu viskoznost, te se mora обратити pažnja zbog zapaljivosti, te može biti uzrokom kožnih bolesti, što se može спријечити uporabom rukavica.

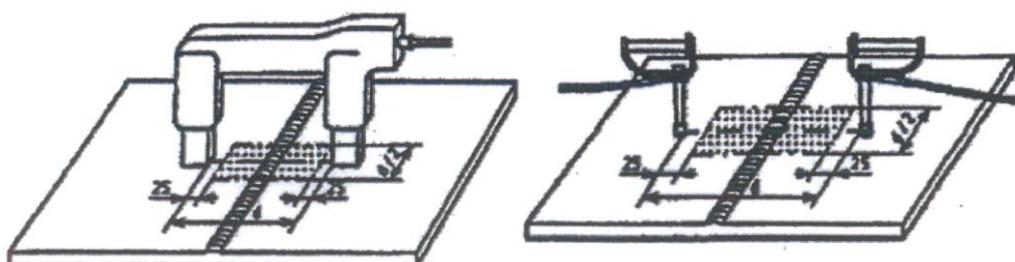
Ispitna sredstva su pakirana na sljedeći način:

- u spray dozama što znači da je koncentracija suspenzije pripremljena za uporabu,
- u obliku vodenog koncentrata što zahtijeva miješanje sa vodom,
- u obliku paste ili praha što zahtijeva miješanje sa uljem.

4.13. Postupak ispitivanja magnetskim česticama

Ispitivanje magnetskim česticama se provodi u nekoliko koraka (faza), što je propisano i normama.

1. Prvi korak je priprema ispitnog predmeta/proizvoda koji se sastoji u odstranjivanju sa površine nečistoća, hrđe koja se ljušti, kapljica od zavarivanja, masti, ulja i premaza debljih od $50 \mu\text{m}$, te ostalih materija koje bi mogle utjecati na osjetljivost ispitivanja.
2. Drugi korak je provođenje magnetizacije (tehnike magnetizacije), kao što je prikazano na slici 27.

Slika 27: Ispitivanje magnetskim jarmom i kontaktnim elektrodama

3. Treći korak je nanošenje ispitnog sredstva koje se nanosi:
 - uobičajeno istovremeno sa magnetizacijom,
 - samo u posebnim slučajevima se nanosi po magnetizaciji (remanentni postupak).
4. Četvrti korak je promatranje ispitne površine kako bi se uočike otkrivene indikacije.
5. Peti korak je zapisivanje otkrivenih indikacija.
6. Šesti korak je čišćenje sredstava za detekciju i demagnetizacija, koja se definira pisanim dokumentom među ugovornim stranama.
7. Sedmi korak je izrada izvješća o ispitivanju.

4.14. Oprema za ispitivanje

Za ispitivanje metodom magnetskih čestica koristimo sljedeće uređaje:

1. **Ručni magneti (jarmovi)** su izrađeni od jezgre U – oblika, na koje je namotana jedna ili dvije zavojice koje se aktiviraju preko ručnih prekidača. Ručni magneti koriste za pogon izmjeničnu struju. Područje primjene ručnih magneta je ispitivanje zavarenih spojeva, velikih otkivaka i odljevaka po segmentima. Područje od 25 mm oko polova jarma smatra se premagnetiziranim.

Uobičajeno je da se ispitni segment magnetizira dva puta sa zakretom od 90°.

Slika 28: Magnetski jaram

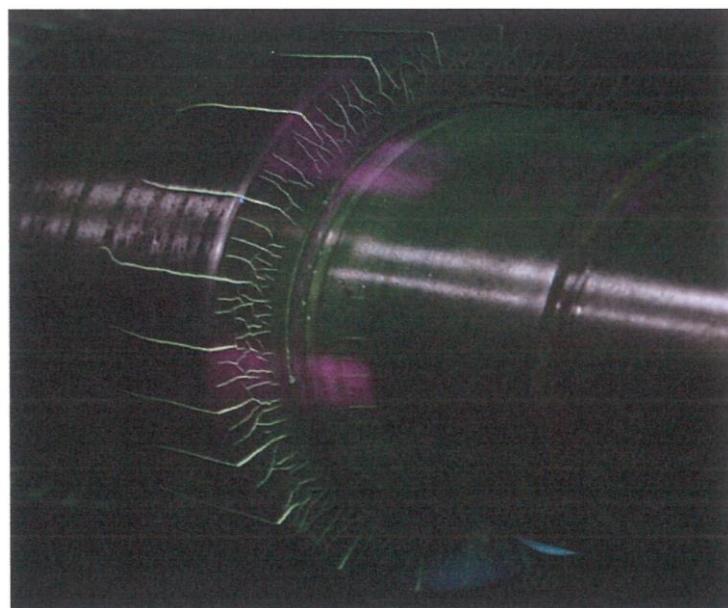
2. **Generatori struje**, ovisno od vrste i jakosti struje moguće je izvesti u prijenosnom (portable) i prijevoznom (mobilnom) obliku. Na generator struje je priključen visoko strujni kabel koji im funkciju ravnog vodiča kroz šuplji predmet, na zavarenim spojevima ili kao kabelski namotaj. Kabeli se mogu spojiti sa uređajima za magnetizaciju kao kontaktne elektrode. Kontaktne elektrode su vrlo fleksibilne te se koriste za ispitivanje složenih geometrijskih oblika.
3. **Stacionarni ispitni radni stolovi** služe za ispitivanje predmeta duljine do 1 m uz primjenu kružne ili uzdužne magnetizacije; magnetizacije se mogu izvršiti istovremeno ili jedna iza druge. Ako se magnetizacije vrše istovremeno i međusobno usklađeno, tada se radi o kombiniranoj magnetizaciji.
4. **Automatizirani uređaji i specijani uređaju za ispitivanje** se koriste prilikom ispitivanja masovnih komponenata/dijelova i to za veliki broj komada različitih dimenzija, oblika i materijala. U svrhu magnetizacije koristi se veliki broj različitih krugova magnetizacije istovremeno, koji su međusobno fazno podešeni.
5. **UV - svjetiljke** proizvode UV-A zračenje i koriste se kod ispitivanja sa fluorescentnim sredstvima. Uobičajeno se koriste kao prijenosne i stacionarne UV svjetiljke. To su uglavnom živine svjetiljke sa širokim spektrom, koje se proteže od kratkovalnog UV-B, preko UV-A do vidljive svjetlosti. U njih se ugrađuje filter koji propušta samo UV-A zračenje.

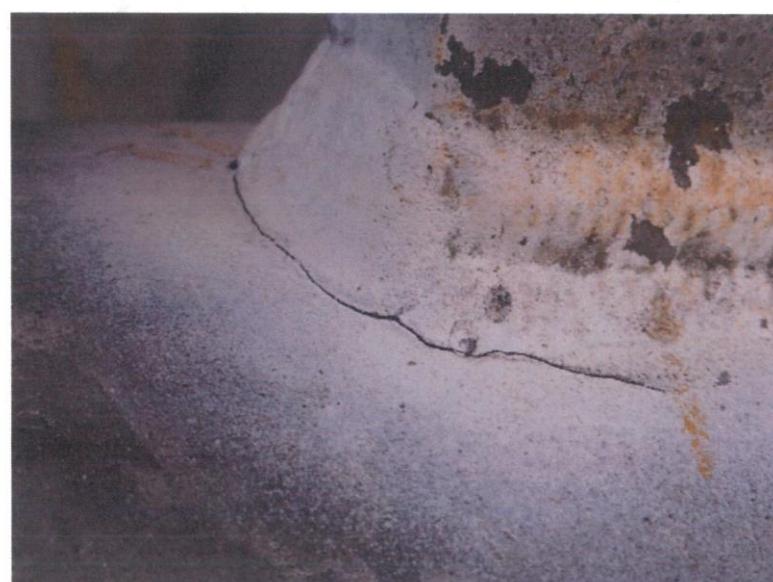
Slika 29: UV-lampa

6. Uređaji za demagnetizaciju – za provođenje demagnetizacije postoje uređaji izrađeni od zavojnica u obliku tunela sa okruglim, pravokutnim i kvadratnim presjekom.

4.15. Primjeri magnetskih indikacija

Slika 30: Magnetska indikacija – fluorescentna tehnika

Slika 31: Magnetska indikacija – crno-bijela tehnika [3]

5. ULTRAZVUČNA KONTROLA

5.1 Fizikalne osnove ultrazvuka

Akustika je znanost koj proučava zvuk. Zvuk se širi u longitudinalnim valovima, ali zvuk nije dio elektromagnetskog spektra, kao što su to svjetlosni ili radio valovi. Zvuk nastaje kada neka materija vibrira. Frekvencija tih valova mjeri se jedinicama koje se nazivaju herci (prema njemačkom fizičaru Heinrichu Rudolfu Hertzu koji je dao veliki doprinos u elektromagnetizmu). Herci se označavaju oznakom Hz.

Ultrazvuk je zvuk čija je frekvencija iznad gornje čujnosti za normalno ljudsko uho, a koja iznosi 20 kHz (20 000 herca). Visoke zvučne frekvencije sastavni su dio spektra frekvencija koje proizvodi neki izvor zvuka, a spektar zvučnih frekvencija čini boju zvuka. Najpoznatija primjena ultrazvuka danas je u medicini – ultrazvučna dijagnostika, i u industriji kontrola kvalitete proizvoda. Princip korištenja je vrlo jednostavan: odašilje se ultrazvučni val, koji se odbija od prepreke te se prema vremenu potrebnom da se val vrati određuje udaljenost i oblik objekta, odnosno, neke nepravilnosti u materijalu.

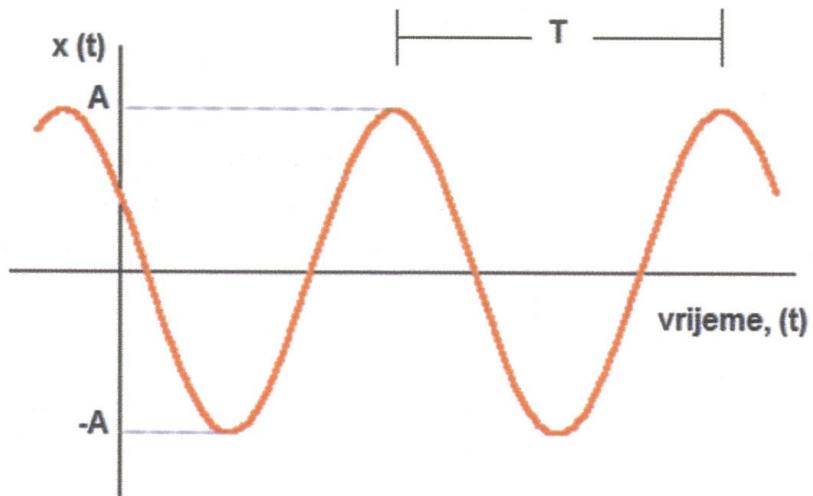
5.2 Titranje

Titranje je oblik periodičkog gibanja uzrokovang elastičnim karakteristikama tijela.

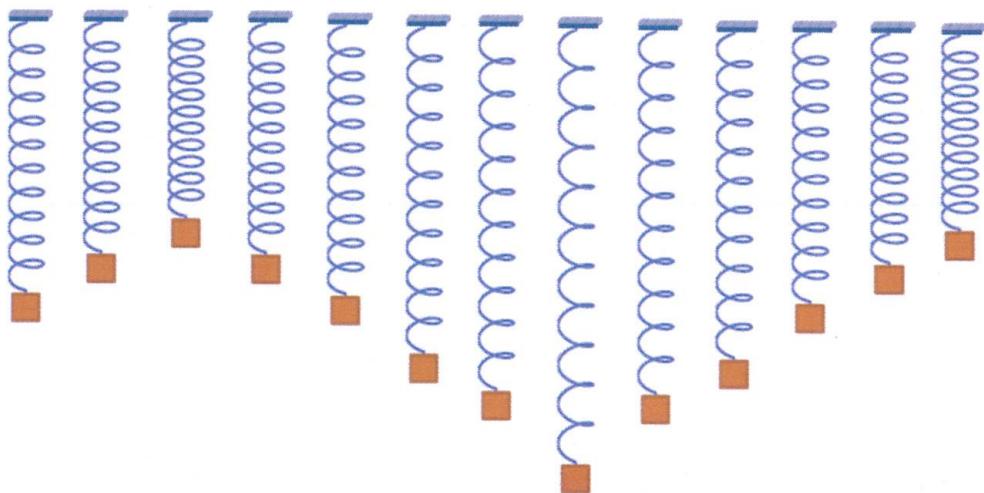
Parametri pomoću kojih se opisuje titranje:

- *period (T), vrijeme jednog titraja,*
- *frekvencija (f), broj titraja u sekundi,*
- *elongancija $x(t)$, pomak iz položaja ravnoteže u trenutku t ,*
- *amplituda (A), najveća elongacija.*

Slobodno titranje je periodičko gibanje tijela uzrokovano djelovanjem elastične sile proporcionalne pomaku tijela iz položaja ravnoteže. Prikaz na sljedećim slikama.

Slika 32: Grafički prikaz slobodnog titranja

Slika 33: Slobodno titranje

Ovisno o frekvenciji mehaničkih titranja i prosječnih slušnih mogućnosti ljudi, uobičajena je sljedeća podjela:

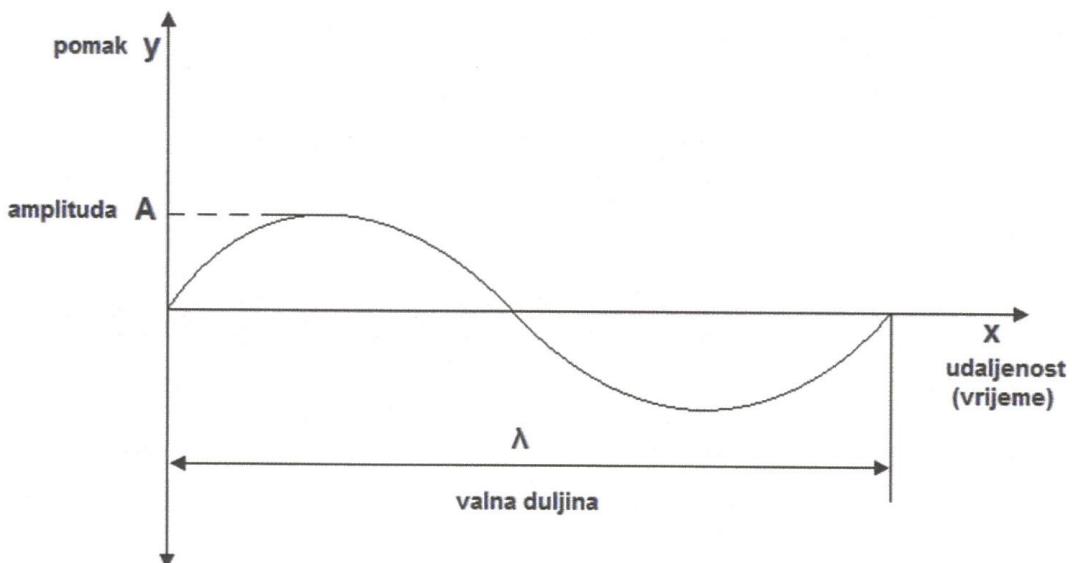
Naziv	Približna frekvencija
Infravuk	Do 16 Hz
Čujni zvuk	Od 16 Hz do 20 kHz
Ultrazvuk	Iznad 20 kHz

5.3 Ultrazvučni izvori

Ultrazvučni titraji u kontaktu sa sredstvom prenosit će titranje na sredstvo koje ga okružuje. Čestice u sredstvu koje ultrazvuk pobuđuje titrat će istom frekvencijom kao i izvor, ali s različitom fazom. Faza titranja ovisi o brzini prijenosa titranja te točki u prostoru u kojem se promatra stanje titranja.

Prostorna razdioba pomaka, koja nastaje i napreduje određenom brzinom kroz medij, naziva se *progresivni ultrazvučni val*.

Kada su pomaci čestica koje titraju istom frekvencijom jednake u ravnini okomitoj na smjer širenja vala, a raspored pomaka u smjeru širenja vala sinusoidalan, sredstvom se širi ravni *harmonički val*. *Kuglasti val* nastaje širenjem titranja iz jedne točke kružno u prostor.

Slika 34: Matematički prikaz vala

Frekvencija (f) se može definirati brojem valova koji u jednoj sekundi prođu kroz jednu točku sredstva, u kojem postoji valno gibanje.

Amplituda vala (A) je najveći pomak titranja u nekoj točki.

5.4 Ultrazvučni valovi

Ultrazvučni valovi prenose energiju titranja kroz materijal. Ovisno o vrsti sredstva kroz koje se prenosi energija i ostalim značajkama kao što su vrsta materijala, oblik i dimenzije i općenito stanje materijala, posebno njegova elastična svojstva, nastat će razne vrste ultrazvučnih valova.

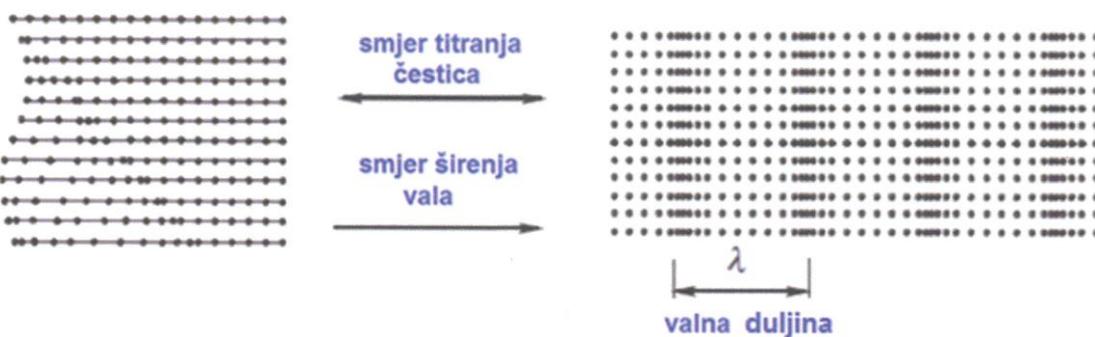
Dvije su osnovne vrste valova:

- **longitudinalni ili uzdužni valovi,**
- **transverzalni ili poprečni valovi.**

Longitudinalni i transverzalni ultrazvučni valovi u idealnom obliku titranja mogu nastati samo u beskonačnom sredstvu. U praksi se može smatrati da su valovi longitudinalni ili transverzalni u sredstvu čije se dimenzije mogu smatrati beskonačnim (vrlo velikim), u odnosu na valnu duljinu ultrazvuka.

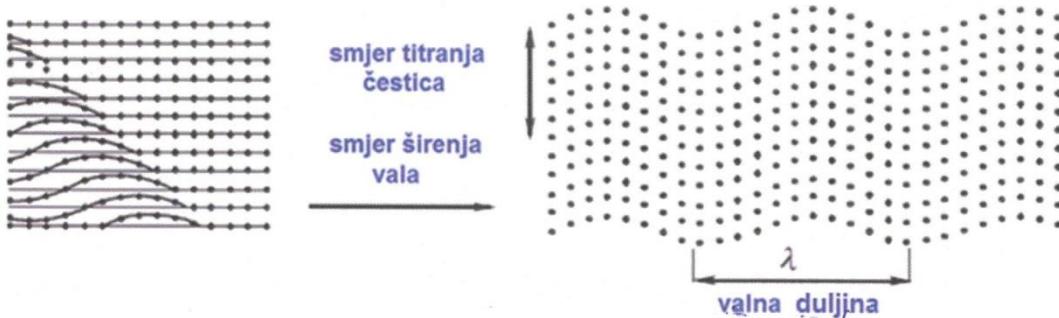
Ove dvije vrste valova se najjednostavnije mogu opisati na sljedeći način:

Longitudinalni val – uzdužni val (L-val) je onaj val kod kojega čestice titraju u smjeru širenja vala. L-valovi stoga uzrokuju zgušćenja i razrjeđivanja u sredstvu u kojem se šire. Prikaz na slici 35.

Slika 35: Longitudinalni val

Transverzalni val – poprečni val (T-val) je onaj val kod kojega čestice titraju okomito na smjer širenja vala. L-valovi stoga ne uzrokuju zgusnuća ni razrjeđivanja u materijalu. Prikaz na slici 36.

Slika 36: Transverzalni val

Longitudinalni valovi se mogu prostirati u **sva tri agregatna stanja**, dok se **transverzalni** valovi mogu širiti **samo u krutim sredstvima**.

5.5 Stvaranje ultrazvuka

Izvori ultrazvuka koji se koriste u metodama nerazornih ispitivanja su sonde koje prislanjanjem na objekt ispitivanja ili uranjanjem u tekućinu prenose titranje u sredstvo s kojim su u kontaktu.

Unutar sonde je ugrađen aktivni dio koji se naziva *pretvarač*. Pretvarač titra stvarajući ultrazvučne valove zbog različitih vanjskih utjecaja.

Ultrazvučni valovi se mogu širiti samo u sredstvu. Upravo se ta činjenica koristi za otkrivanje pogrešaka u ispitivanom objektu. Ultrazvučni valovi na granici sredstva kao i sve druge vrste valova slijede zakonitost valnog gibanja. Radi toga na granici sredstva, bilo da se radi o stijenki ispitnog objekta ili granici ispitni materijal – nepravilnost, dolazit će do odraza ultrazvučnih valova i/ili loma, difrakcije, odnosno ogiba ili druge vrste međudjelovanja sredstva i odaslane ultrazvučne energije.

Pravilnom interpretacijom ultrazvučne energije dobivene prozvučivanjem ispitivanog materijala može se procjeniti stanje materijala i parametri otkrivenih nepravilnosti.

Ultrazvuk se može dobivati na više načina. Najčešće se koristi piezoelektrični efekt za dobivanje ultrazvučne energije.

Najpoznatiji i najčešće u primjeni su sljedeći načini dobivanja ultrazvuka:

1. Piezoelektrični pretvarači

Francuski fizičar P.Curie 1880.godine otkriva svojstvo nekih materijala koji stvaraju električni potencijal kada se podvrgnu mehaničkom pritisku. Godinu dana kasnije drugi francuski fizičar Lippmann uočava reverzibilnost ovog svojstva, nazvanog piezoelektrični efekt.

Ukoliko se materijal piezoelektričkog svojstva izreže na odgovarajući način, najčešće u obliku tankih pločica, dobiva se tzv. aktivni materijal pretvarača koji može proizvoditi ultrazvuk ili registrirati prijem ultrazvuka.

Mehaničkim djelovanjem na piezoelektrični materijal zbog deformacije karakteristične strukture, dolazi do takvog rasporeda među atomima da se na površini stvara napon. Obratno, narinuti napon uzrokuje promjenu debljine pločice pretvarača.

Primjeri materijala su kvarc (prirodni materijal) i sintetski materijali.

2. Magnetostriktički pretvarači

Pod magnetostrikcijom se podrazumijeva pojava promjene duljine magnetskog vodiča u magnetskom polju. Pobuđivanjem magnetostriktičkog pretvarača vanjskim izmjeničnim magnetskim poljem postiže se periodička promjena duljine u taktu pobude. Pobuđivanjem pretvarača u rezonantnoj frekvenciji postiže se maksimalna vibracija. Ovi pretvarači mogu biti metalni i keramički.

3. Mehanički pretvarači

Udarac proizведен na nekom krutom tijelu uzrokovat će titranje širokog spektra frekvencija, koje nisu samo u čujnom području. Spektar frekvencija ovisi o materijalu, veličini i obliku objekta kao i o načinu pobude.

4. Toplinski pretvarači

Lokalno, naglo zagrijavanje površine objekta izaziva mehanička naprezanja u okolišu mesta zagrijavanja. Ova naprezanja su uzrok širenja ultrazvučnih valova u okolni materijal, a spektar frekvencija može biti vrlo širok. Izvor za zagrijavanje može biti laser ili elektronski snop. Prednost ovako proizvedenog ultrazvuka je mogućnost beskontaktnog ispitivanja, čak i s udaljenosti od nekoliko metara. Nedostatak ove tehnike je u složenosti opreme i visokoj cijeni.

5.6 Ultrazvučni uređaj

U ultrazvučnom uređaju se proizvode električni impulsi visokog napona i kratkog trajanja, koje piezoelektrični pretvarač u ispitnoj glavi pretvara u mehaničke oscilacije u području ultrazvuka ($f > 16 \text{ kHz}$).

Te oscilacije se u predmetu ispitivanja prostiru kao zvučni valovi. Zvučni valovi se reflektiraju na graničnim površinama i pretvarač ispitne glave (sonde) ih može primiti. Primljeni zvuk se može učiniti vidljivim na ektranu ultrazvučnog uređaja.

Uz pravilno podešavanje vremenske baze uređaja, može se odrediti dužina puta zvuka do reflektora, kao razmak između emitiranog impulsa i primljenog echoa, i time položaj reflektora u predmetu ispitivanja.

S pravilnim podešavanjem pojačanja (tj. osjetljivosti uređaja), može se reflektivnost dotičnog reflektora usporediti sa reflektivnošću umjetnog reflektora (= rupa ravnog dna, bočno bušena rupa itd.) i time procjeniti njegova veličina.

Impulsna echo tehnika ultrazvučnog ispitivanja se primjenjuje za ispitivanje limova, odljevaka, otkivaka, cijevi, valjanih proizvoda, zavarenih spojeva itd. izrađenih od metalnih, keramičkih i plastičnih materijala, uglavnom debljina većih od 8 mm.

Osim primjene za utvrđivanje unutarnjih nepravilnosti, ultrazvuk se primjenjuje i za mjerjenje debljine stijenke, a može se koristiti i za karakterizaciju materijala (brzine zvučnih valova), pa i za mjerjenje zaostalih naprezanja.

Slika 37: Analogni ultrazvučni uređaji

Slika 38: Digitalni ultrazvučni uređaji

5.7 Ultrazvučne sonde

Ultrazvučne sonde su ključni dio ultrazvučnog sustava. Ovisno o namjeni, postoje više vrsta sondi.

U posljednje vrijeme, paralelno sa širenjem primjene ultrazvučne kontrole, proširio se također spektar sondi različitih namjena, koje se ne razlikuju samo po smjeru odašiljanja i prijema ultrazvuka, već i u načinom generiranja ultrazvuka.

Može se ipak napraviti gruba podjela u tzv. **standardne sonde**, koje se koriste u ručnoj ultrazvučnoj kontroli i **specijalne sonde** kao npr. viševalne sonde ili višepretvaračke sonde s pretvaračem, sastavljenim od više manjih koji emitiraju s kašnjenjem, pružajući tako mogućnost potpunijeg skeniranja objekta.

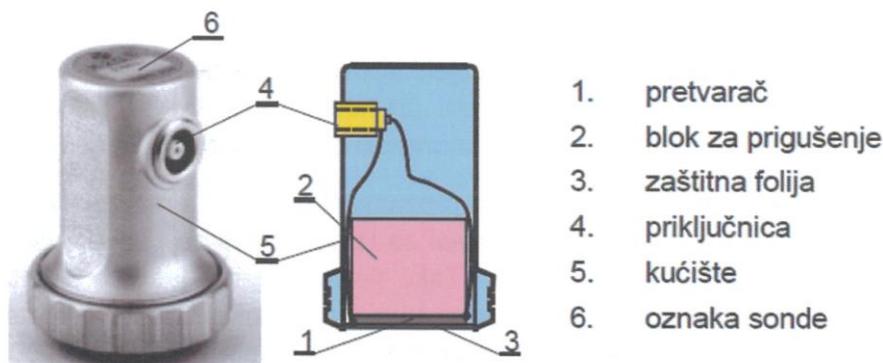
Standardne sonde, s obzirom na smjer odašiljanja ultrazvučnog snopa su: *ravna* i *kutna* sonda. Svaka vrsta ovih sondi može biti dalje razvrstana obzirom na druge parametre.

Standardne sonde su:

- ravna sonda,
- dvostruka sonda te
- kutne sonda $35^\circ, 45^\circ, 60^\circ, 70^\circ$.

Ravna sonda odašilje i prima ultrazvučne valove okomito na svoju izlaznu plohu. Kut izlaza za ravne sonde je 0° .

Princip rada je prikazan na slici 39, a on se bazira na tome da se pretvarač (1) pobuđuje putem elektroda koje su koaksijalnim kabelom vezane za ultrazvučni uređaj. Svaka elektroda je spojena na suprotnu stranu pretvarača. Neke sonde imaju pretvarač bez zaštitne folije (3). Jedna od elektroda je u tom slučaju priključena na pretvarač, a druga na kućište sonde, koje u kontaktu sa objektom, ukoliko je materijal objekta metal, omogućava povezivanje o elektrode sa vanjsko plohom pretvarača i tako se stvara potrebnii potencijal na pretvaraču. U tom je slučaju ispitivanje ograničeno na metalne materijale. Pretvarač je pričvršćen na blok za prigušenje (2), koji služi za prigušenje slobodnih titraja pretvarača.

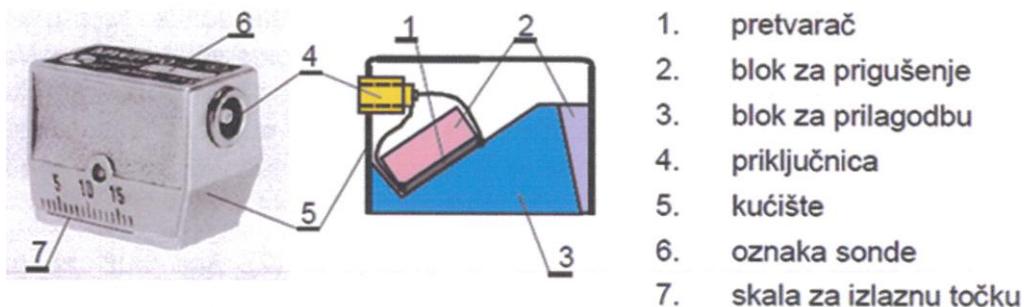

Slika 39: Ravna sonda

Materijal i oblik bloka za prigušenje je izведен tako da se priguše oni ultrazvučni valovi koji se šire prema unutrašnjosti sonda, te spriječi mogućnost njihova širenje u objekt ispitivanja. Pretvarač, blok za prigušenje i elektrode su pričvršćene u kućištu (5), koje je dužno osigurati krutost i mogućnost što ugodnijeg rukovanja sondom.

Kutna sonda - naziv sonde označava smjer odašiljanja i prijema ultrazvuka pod kutom prema normali na plohu pretvarača. Najčešće se kutne sonde izrađuju s kutom ulaza ultrazvuka u etalonski čelik pod kutom od 45° , 60° , 70° i 80° .

Princip rada je prikazan na slici 40.

Slika 40: Kutna sonda

Ulez ultrazvuka pod kutem u objekt ispitivanja postiže se nagibm pretvarača (1) pod kutem prema izlaznoj plohi pri konstrukciji sonde. Titranje, tj. ultrazvučne valove od pretvarača do objekta prenosi blok za umjeravanje (3). Blok za usmjerenje je obično prizmatičnog oblika, a materijal iz kojeg je izrađen je najčešće pleksistaklo. Tako se postiže relativno mali ulazni kut ultrazvuka na granici sonda – materijal, čime je omogućena konstrukcija sondi ulaznog kuta u čelik između 45° i 90° .

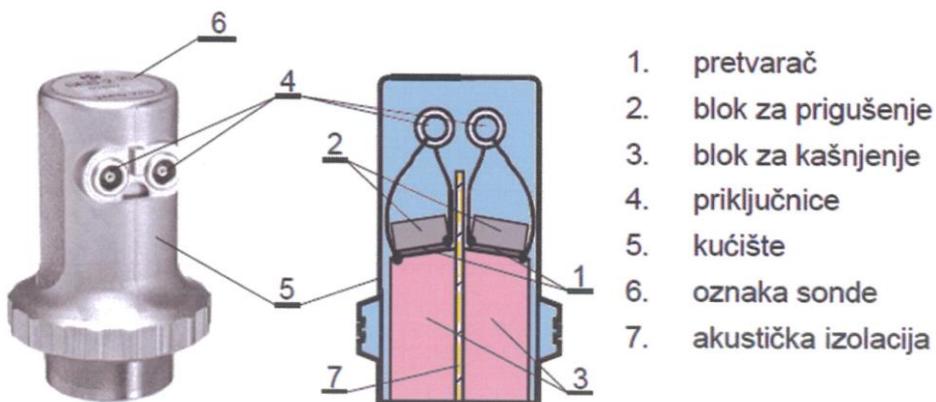
Izborom kuta ultrazvuka kroz pleksistaklo u području između gornjeg i donjeg graničnog kuta postiže se emisija samo transvezalnih valova kod tako konstruiranih sondi. Budući da će na granici pleksistaklo – ispitna površina doći do refleksije i loma, reflektirani dio ultrazvučne energije treba ukloniti blokom za prigušenje, kako se ultrazvuk ne bi nakon odraza unutar kućišta sonde ili unutar sonde ponovno prenosio u ispitni objekt.

Oznake za kutne sonde se razlikuju ovisno o proizvođaču. Većina sondi uz osnovnu onaku nosi dodatna obilježja kao što s: frekvencija, veličina i dr.

Na svakoj kutnoj sondi označena je skala za izlaznu točki koja omogućava lakše određivanje izlazne točke, tj. mjesto na sondi gdje izvire središnja zraka utrazvučnog snopa.

Dvostruka (SE) sonda – sam naziv proizlazi iz konstrukcije ove sonde, koja ima odvojen pretvarač prijemnika i odašiljača. Oba pretvarača su ugrađena u zajdničko kućište, ali su akustički i električki izolirani. Pretvarači su električki odvojeni, da se izbjegne blokiranje pojačala visokim naponom generatora impulsa pri odašiljanju. Dvostruka sonda je radi toga povezana sa ultrazvučnim uređajem dvostrukim koaksijalnim kabelom.

Princip rada je prikazan na slici 41.

Slika 41: Dvostruka (SE) sonda

Ultrazvučni valovi generirani u pretvaraču (1) šire se u objekt ispitivanja kroz blok za kašnjenje (3) koji je spojen na odašiljački pretvarač. Drugi pretvarač je, električki i akustički, izoliran od prvog i može izvršiti prijem ultrazuka i tijekom odašiljanja prvog pretvarača. Na taj način se omogućava ispitivanje neposredno ispod ulazne plohe. Pretvaračke pločice predajnika i prijemnika su jedna u odnosu na drugu postavljene pod određenim kutem, koji omogućuje prijem ultrazvuka u sondu, ukoliko se ultrazvuk reflektira od plohe paralelne kontaktnoj, ali s udaljenosti koja dopušta povratak ultrazvuka u sondu.

Ovisno o kutu između pretvarača, postižu se prozvučivanja određenih zona u objektu ispitivanja, tj. postiže se određeno fokusiranje snopa koji se koristi upravo u tu svrhu. Sonde s većim kutem nagiba će fokusirati ultrazvučni snop bliže površini, dok će manji kut nagiba osiguravati ispitivanje u većoj dubini materijala.

Ultrazvučni snop dvostrukе sonde razlikuje se od snopa ravne sonde utolikо što nije koristan u cijeloj duljini unutar koje ima dovoljan intenzitet. Koristan dio snopa je

samo onaj unutar kojega dolazi do preklapanja odašiljačkog i prijemnog snopa dvostrukе sonde.

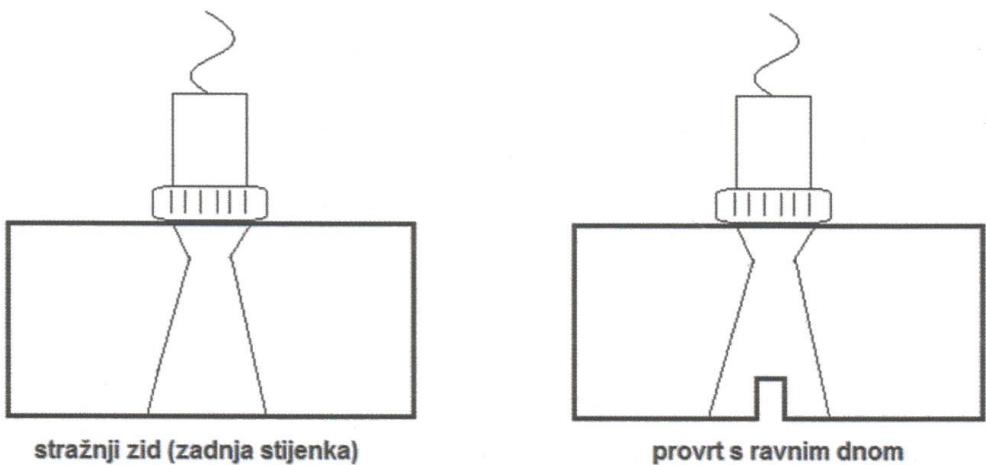
5.8 Kalibracija ultrazvučnog sistema

5.8.1 Umjetni reflektori

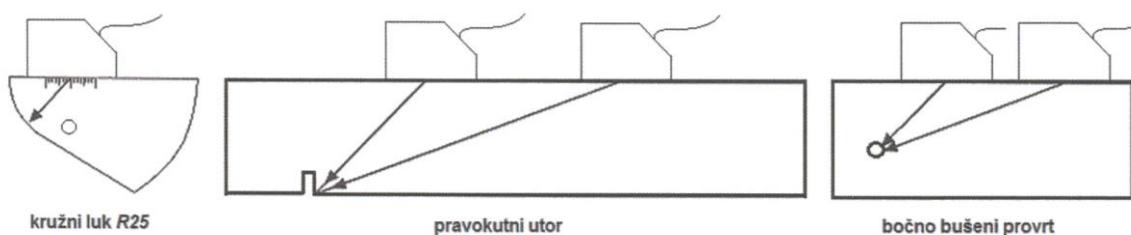
Pri ultrazvučnom ispitivanju se vremenska baza i osjetljivost ispitivanja kalibriraju, a sposobnost refleksije reflektora se uspoređuje sa umjetno izrađenim reflektorima. Uglavnom se koriste sljedeći umjetni reflektori:

- *stražnji zid (zadnja stijenka)* – planarni reflektor, okomit na smjer prostiranja zvuka čija je površina veća od promjera zvučnog polja
- *kružni luk na kalibracijskom bloku (npr. R25 na kalibracijskom bloku V2),*
- *provrt ravnog dna* (eng. Flat Bottom Hole, FBT) = reflektor u obliku diska, planarni reflektor, okomit na smjer prostiranja zvuka, čija je površina manja od promjera zvučnog polja,
- *bočni bušeni provrt* (eng. Side Drill Hole, SDH) = reflektor sa osi paralelnom površini skeniranja i duljine veće od promjera zvučnog snopa,
- *utor (žlijeb).*

Navedeni reflektori prikazani su slikama 42 i 43.

Slika 42: Referentni reflektori za okomita skeniranja (ravna sonda)

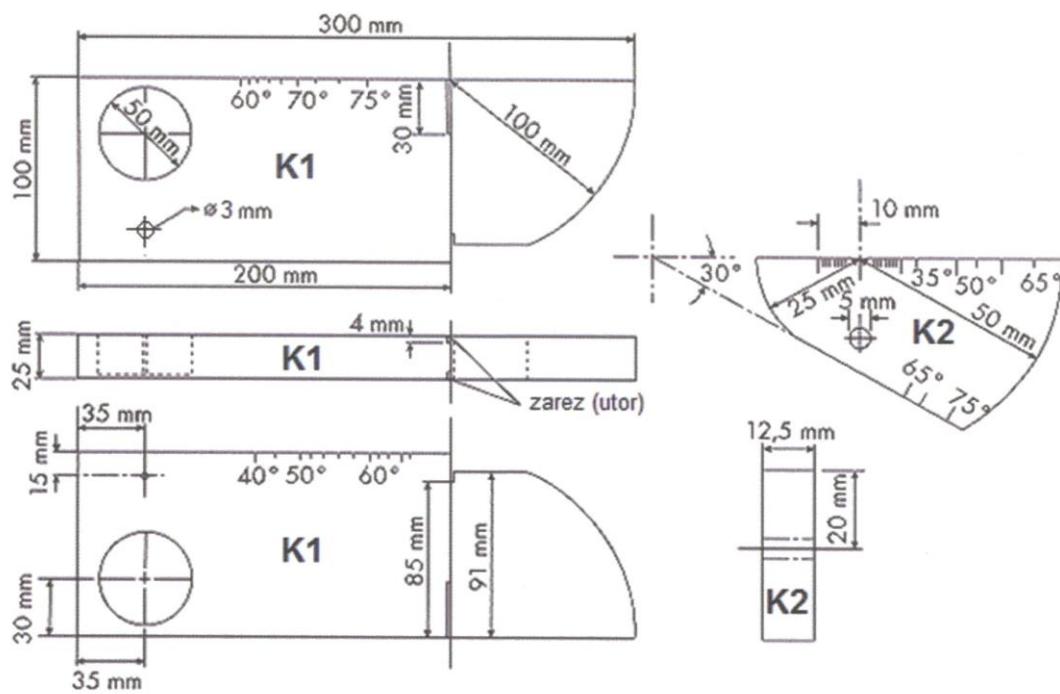

Slika 43: Referentni reflektori za kutno skeniranje

Gore spomenuti tipovi reflektora ugrađuju se u standardne kalibracijske blokove V2 i V1 (označavaju se i sa K2 i K1) prikazane na sljedećim slikama.

Slika 44: Standardni kalibracijski blokovi K2 (lijevo) i K1 (desno)

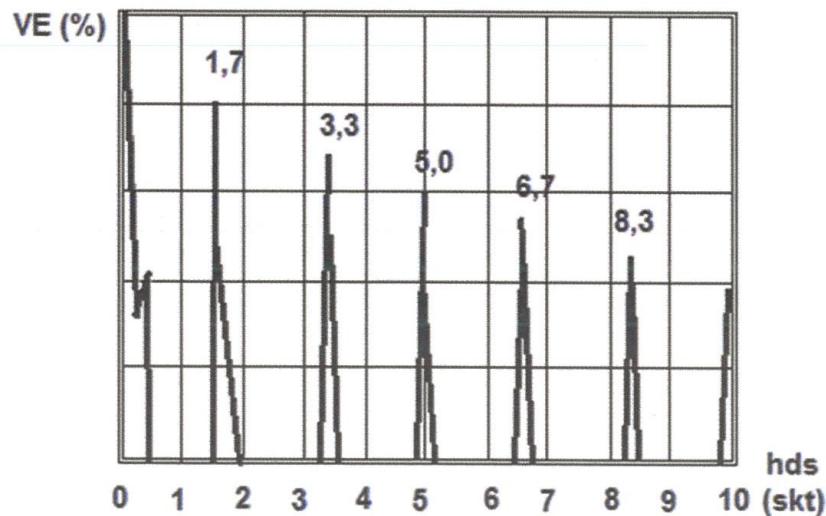
Slika 45: Karakteristične dimenzije kalibracijskih blokova K1 i K2

5.8.2 Kalibracija opsega udaljenosti

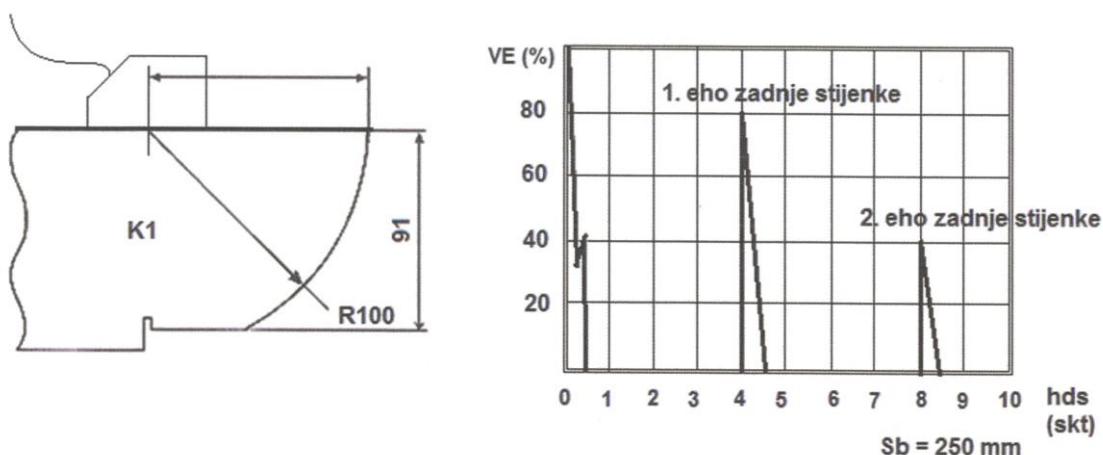
Radi točnosti očitavanja položaja i veličine reflektora, horizontalna skala i vertikalna skala ultrazvučnog uređaja moraju se kalibrirati (horizontalna skala skraćeno *hds*).

Kalibracija udaljenosti (*hds-a*) se podešava pomoću poznatih zvučnih puteva S_i u kalibracijskom ili referentnom bloku, da bi se na ekranu mogao očitati prijeđeni put zvuka od sonde do reflektora. Visina ekrana (VE) izražena je u postocima (%).

Primjeri kalibracija prikazane su slikama 46 i 47.

Slika 46: Kalibracija udaljenosti sa ravnom sondom na putu $S_1 = 25 \text{ mm}$ kalibracijskog bloka V1. Za opseg $S_B = 150 \text{ mm}$ prvi echo stražnjeg zida se podešava na 1,7 hds, a peti na 8,3 hds, s regulatorima proširenja/skupljanja baze i potiskivanja nulte točke

Slika 47: Kalibracija udaljenosti sa kutnom sondom na putu $S_1 = R_1 = 100 \text{ mm}$ kalibracijskog bloka V1. Kalibracijski opseg $S_B = 250 \text{ mm}$. Prvi echo zadnje stijenke (luka) podešen na 4 hds, drugi na 8 hds

5.8.3 Kalibracija osjetljivosti ispitivanja

Kalibracija osjetljivosti predstavlja određivanje **referentnog pojačanja** signala sa kojim će se provoditi ultrazvučno ispitivanje.

Pojačanje se izražava u decibelima (dB).

Primjenjuju se tri osnovne tehnike kalibracije osjetljivosti:

- *tehnika referentnih blokova sa poprečno bušenim provrtima* – izrada krivulje korekcije amplitude sa udaljenošću (DAC) – eng. Distance Amplitude Corection
- *DGS (AVG) tehniku* – eng. Distance Gain Size, njem. Abstand Verstärkung Grosse,
- *tehnika referentnih blokova s pravokutnim utorima i žlijebovima.*

Pošto je u eksperimentalnom dijelu rada ispitivanje izvršeno pomoću kalibracije DGS tehnikom, u ovom radu biti će obrađen samo taj tip kalibracije.

DGS tehniku kalibracije osjetljivosti

DGS tehniku kalibracije osjetljivosti koristi DGS dijagram i standardne kalibracijske blokove K1 ili K2 (V1 ili V2)

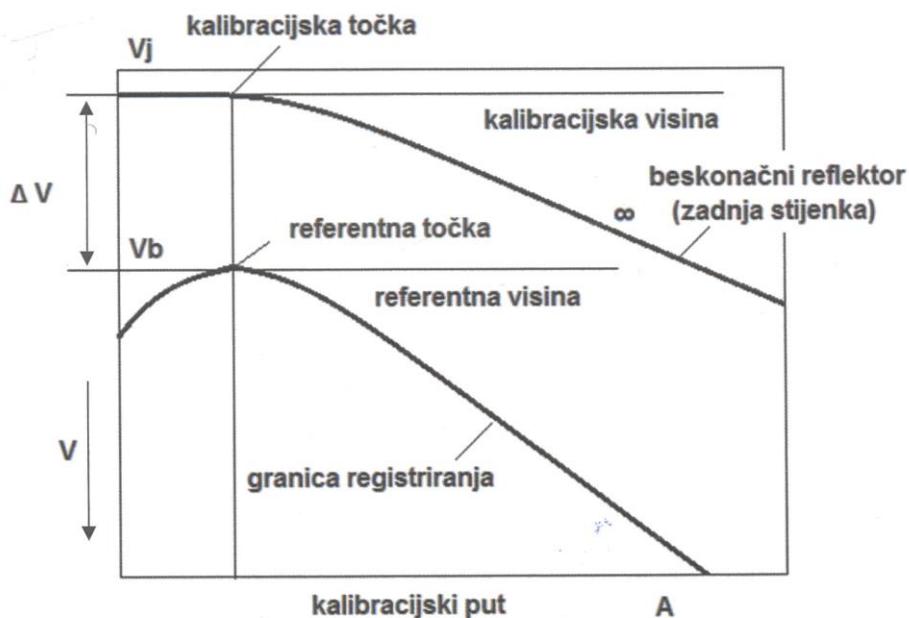
Kalibracijski reflektori koji se mogu koristiti su:

- *zadnja stijenka kalibracijskog bloka ili predmeta ispitivanja (normalne / ravne sonde),*
- *25 mm radius na kalibracijskom bloku K2 (minijaturne kutne sonde frekvencije $f = 4 \text{ MHz}$),*
- *100 mm radius na kalibracijskom bloku K1 (sve druge kutne sonde),*
- *bočno bušeni provrti na kalibracijskim blokovima V1 i V2 (sve sonde).*

Vrh echoa od odabranog kalibracijskog reflektora se regulatorom pojačanja dovodi na referentnu liniju, a za to potrebno pojačanje predstavlja *osnovno pojačanje* V_j .

Ako je kalibracijski blok zadnja stijenka, onda treba osnovno pojačanje povećati za neko *dodatno pojačanje* ΔV da bi se kompenzirala razlika reflektivnosti između zadnje stijenke i referentnog reflektora oblika diska (FBH).

Prikaz na slici 48.

Slika 48: Određivanje dodatnog pojačanja iz DGS dijagrama

5.9 Parametri ocjenjivanja detektiranog reflektora

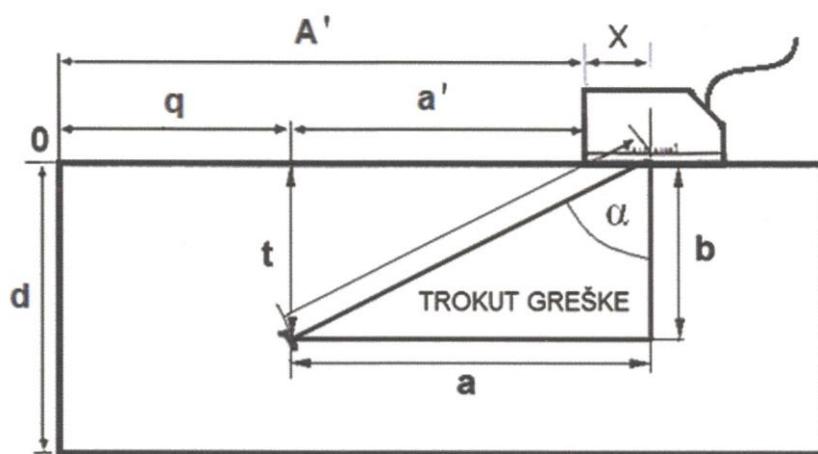
Kada je tijekom skeniranja detektiran reflektor u ispitnoj površini, potrebno je odrediti:

- *točnu lokaciju reflektora,*
- *dimenzije reflektora,*
- *karakter reflektora (planarni ili volumni).*

Lokacija reflektora

Kod okomitog skeniranja *lokaciju reflektora* je relativno lako odrediti: on se nalazi na dubini koja je jednaka dužini pola zvuka do reflektora, a položaj u usvojenom koordinatnom sustavu mu je određen položajem izlazne točke ispitne sonde u tom koordinatnom sustavu.

Kod kutnog skeniranja koordinate reflektora je potrebno izračunati iz tzv. *trokuta greške* pri izmjerrenom putu zvuka i poznatom (provjerenom) kutu ultrazvučne sonde i položaja izlazne točke. Prikaz na slici 49.

Slika 49: Definicija veličina u trokutu greške

- Gdje je:
- A' – razmak između čela sonde i osi zavara,
 - a' – skraćeni projekcijski razmak između čela sonde i reflektora,
 - s – dužina puta zvuka od izlazne točke zvuka do reflektora,
 - x – razmak između izlazne točke zvuka i čela sonde,
 - b – pomoćna veličina za određivanje dubine reflektora,
 - t – stvarna dubina reflektora,
 - q – razmak reflektora od osi zavara (poprečna koordinata),
 - α – kut prostiranja zvuka u materijalu.

Određivanje veličine reflektora

Kod *određivanja veličine reflektora* mjeri se prekoračenje visine echoa preko referentne linije i duljinske dimenzije reflektora.

Prekoračenje visine echoa ΔH_U (dB) preko referentne linije pokazuje za koliko decibela detektirana nepravilnost bolje reflektira od kritičnog referentnog reflektora.

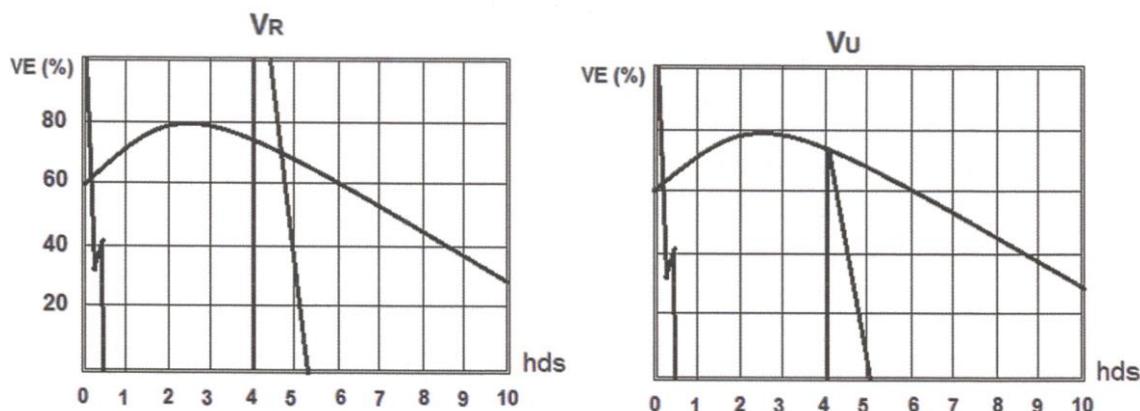
$$\Delta H_U = V_R - V_U$$

Gdje je: ΔV_U – prekoračenje visine echoa iznad referentnog nivoa (dB),

V_R – referentno pojačanje,

V_U – pojačanje u dB, kod kojeg je vrh echoa nepravilnosti na referentnoj liniji

Primjer na slici 50.

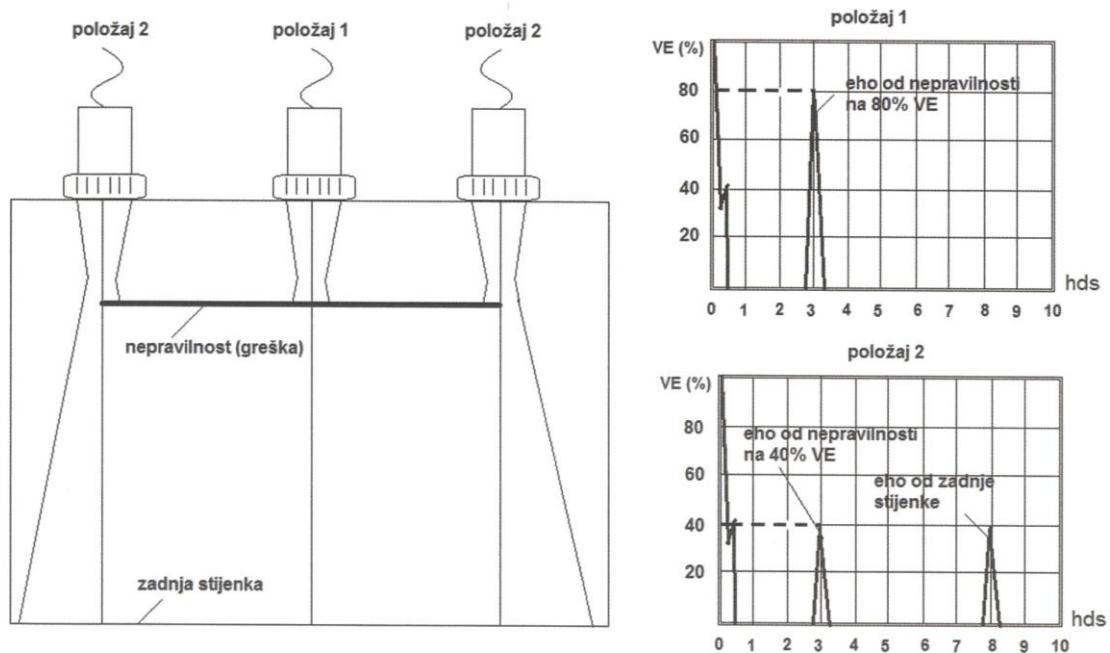
Slika 50: Određivanje prekoračenja visina echoa

Određivanje duljinske dimenzije reflektora

Duljinska dimenzija reflektora se mjeri na jedan ili dva načina, odnosno kao:

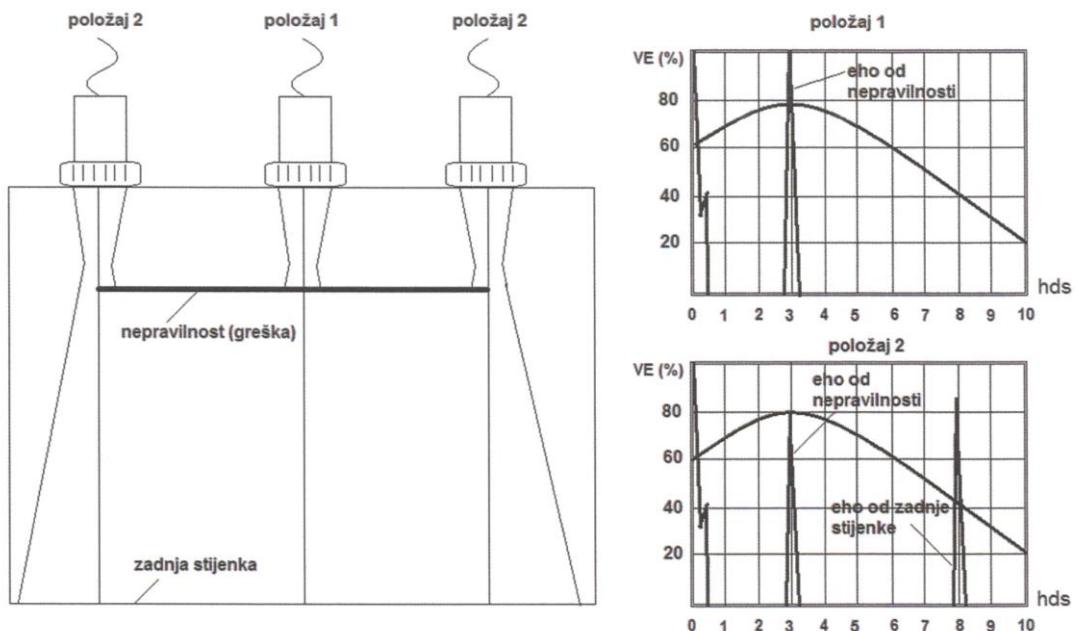
- poluvrijednosna duljina, ili
- registracijska duljina.

Poluvrijednosna duljina je prikazana na slici 51.

Slika 51: Određivanje poluvrijednosne dužine reflektora

Određivanje registracijske duljine je prikazano na slici 52.

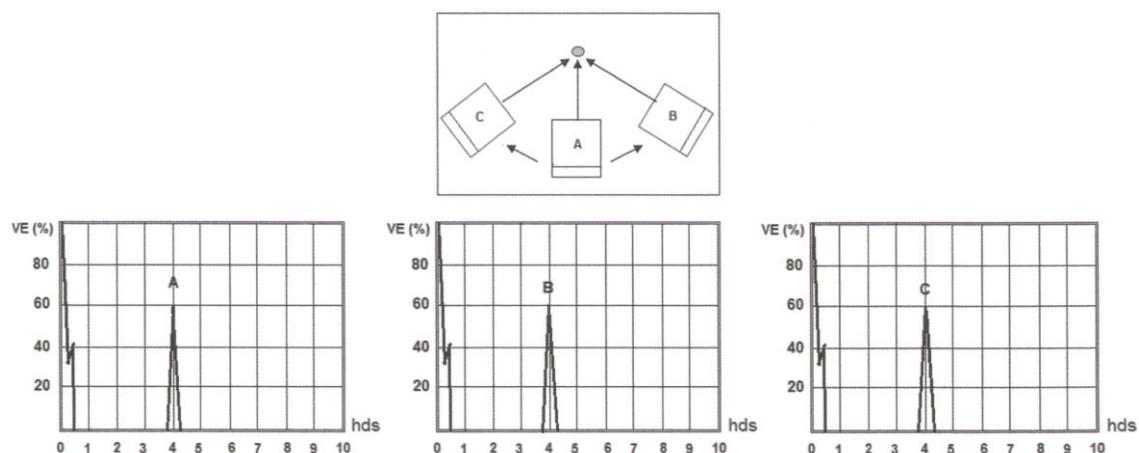
Slika 52: Određivanje registracijske duljine (uz pojačanje V_R)

Karakterizacija oblika reflektora

Za karakterizaciju oblika reflektora koriste se tehnike skeniranja po luku na stalnom razmaku i tehnika pomicanja sonde po liniji u ravnini reflektora (= snimanje ehodinamičke krivulje).

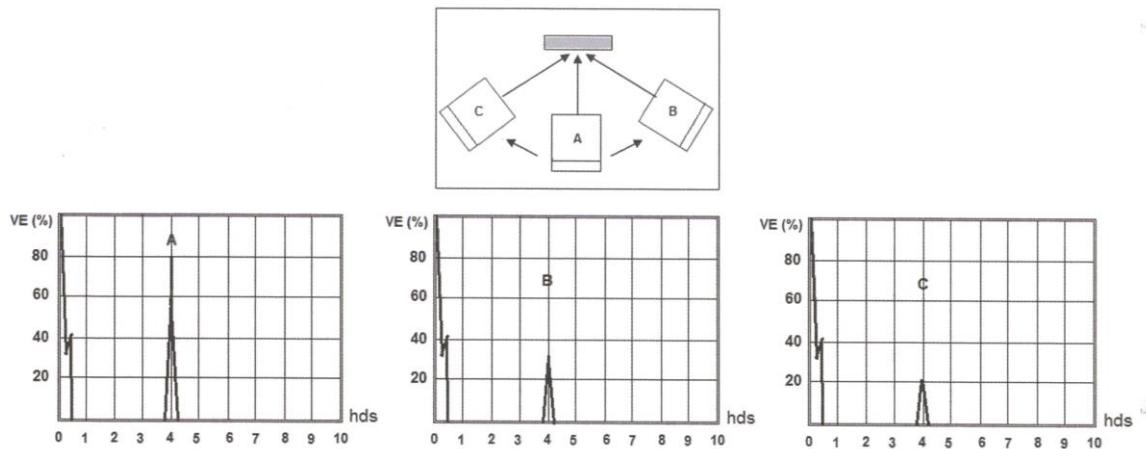
Reflektori se po obliku mogu razvrstati u volumne (točkaste) i planarne.

Prikaz točkastog reflektora na slici 53.

Slika 53: Točkasti reflektor-volumna karakteristika (ako je udaljenost od sonde do reflektora iste duljine bez obzira na zakrenutost (položaj) sonde, visina echoa će biti jednaka za slučaj A, B i C)

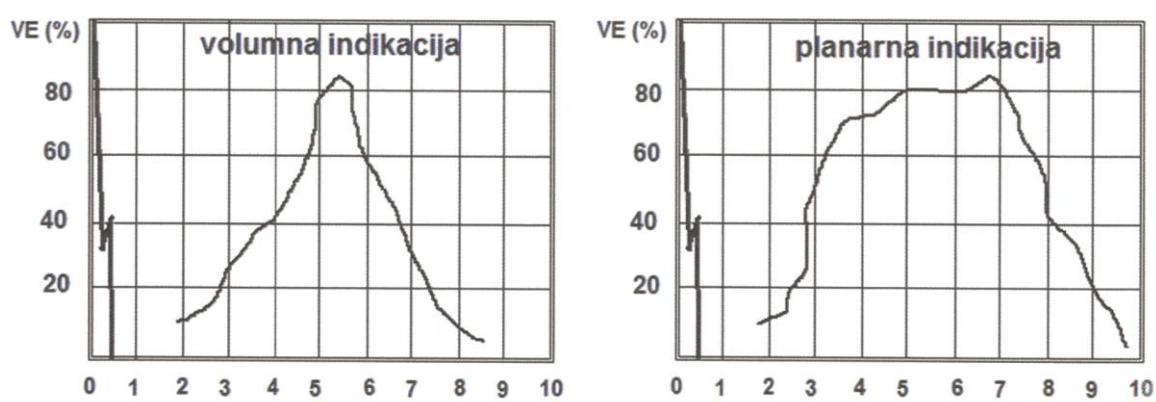
Prikaz planarnog reflektora na slici 54.

Slika 54: Planarni reflektor-planarna karakteristika (zakretom sonde iz položaja A u položaj B ili C echo od nepravilnosti brzo pada jer smjer snopa više ne pada okomito na nepravilnost)

Ehodinamička krivulja je ovisnost visine ehoa od položaja sonde, kod njezinog kretanja okomito ili paralelno sa osi zavarenog spoja. Kod volumnih reflektora ehodinamička krivulja nema površinu koja je karakteristična za planarne reflektore.

Prikaz na slici 62.

Slika 55: Ehodinamička krivulja za volumne i planarne indikacije [4]

6. EKSPERIMENTALNI DIO

Izvršena je NDT kontrola na turbini i reduktoru 250 kW Kikinda. Ispitivanje je izvršila certificirana osoba, prema HRN EN ISO 9712:2002. Ispitivanja su izvršena u skladu sa propisanim normama navedenim u izvješću.

EF
European Federation for
Non-Destructive Testing
član: NDT

ICNDT
The World Organisation for NDT

CERTIFIKAT

Broj: 1137/2019-0

ANTONIJA TRGOVČIĆ

Ime i prezime:

Datum i mjesto rođenja: 23.05.1990., Karlovac, Hrvatska

Područje: Certifikacija osoba za nerazorna ispitivanja

Primjenjena norma: HRN EN ISO 9712:2012

Metoda	Stupanj	Vrijedi od	Vrijedi do	Industrijski sektor / Proizvod	Certifikacija
ET	--	--	--	--	--
MT	2	19.11.2018.	18.11.2023.	B; c, f, t, w, wp PED	IC
PT	2	27.01.2017.	26.01.2022.	B; c, f, t, w, wp PED	IC
RT	--	--	--	--	--
UT	1	15.04.2019.	14.04.2024.	B; c, f, t, w, wp PED	IC
VT	2	17.06.2017.	16.06.2021.	B; c, f, t, w, wp PED	IC

ET - ispitivanje vrtložnim strujama, MT - ispitivanje magnetskim česticama, PT - ispitivanje penetrantima, RT - radiografsko ispitivanje, UT - ispitivanje ultrazvukom, VT - vizualno ispitivanje

A - proizvodnja, B - ispitivanje opreme prije i za vrijeme eksploatacije, uključujući proizvodnju,

C - održavanje željeznica, D - zrakoplovstvo, E - brodogradnja

c - odiljevci, f - otkivci, w - zavareni spojevi, wp - vučeni proizvodi, t - cijevi

PED - Direktiva o tlačnoj opremi 2014/68/EU

IC - prva certifikacija, AP - administrativno produljenje, P - proširenje certifikacije, R - recertifikacija

Potpis certificirane osobe

Zoran Matković, mag. ing. mech.
Voditelj Centra za certifikaciju

Zagreb, 24.04.2019.

HRVATSKO DRUŠTVO ZA
KONTROLU BEZ RAZARANJA d.o.o.
Centar za certifikaciju

OVAJ CERTIFIKAT IZDAN JE U SKLADU S HDKBR-OVOM SHEMOM ZA CERTIFIKACIJU OSOBA ZA NERAZORNA ISPITIVANJA KOJA JE MULTILATERALNIM SPORAZUMOM (MRA) PRIHVAĆENA I CERTIFICIRANA OD EFNDT-A I ICNDT-A.
Certifikacijsko tijelo ovlašteno je od Ministarstva gospodarstva RH da kao priznata neovisna organizacija obavlja poslove certificiranja osoblja za nerazorna ispitivanja nerastavljivih spojeva kod tlačne opreme III i IV kategorije sukladno odredbama Pravilnika o tlačnoj opremi (NN 79/16) odnosno Direktive 2014/68/EU (PED) te se vodi u NANDO bazi prijavljenih tijela Europske komisije.

OB-12/13-hr

Certifikat je valjan samo ako je potpisani i od strane certificirane osobe.

6.1 Oprema za ispitivanje

Za svaku metodu ispitivanja je korištena odgovarajuća oprema kako je navedeno u nastavku:

1. Oprema za vizualnu kontrolu:

- fotoaparat Canon SX160IS

2. Oprema za penetrantsko ispitivanje:

- čistač TIEDE RL40 (slika 56)
- penetrant TIEDE PWL-1 (slika 57)
- razvijač TIEDE DL20 (slika 58)

Slika 56:

Slika 57:

Slika 58:

Čistač TIEDE RL-40 [5]

Penetrant TIEDE PWL-1 [5]

Razvijač TIEDE DL-20 [5]

3. Oprema za magnetsko ispitivanje:

- magnetski jaram TIEDE TWM 230 A (slika 59)
- UV lampa LABINO PH 135 spot (slika 60)
- fluoflux TIEDE 690.1 (slika 61)

Slika 59: Magnetski jaram TIEDE TWM 230 A [6]

Slika 60: UV-lampa LABINO PH 135 spot [7]

Slika 61: Fluoflux TIEDE 690.1 [8]

4. Oprema za ultrazvučno ispitivanje:

- ultrazvučni uređaj USM GO (slika 62)
- sonde MSEB4, MWB 45-4, MWB 70-4
- gel, ulje

Slika 62: Ultrazvučni uređaj USM GO [9]

6.2 Izvještaj NDT ispitivanja

U nastavku je cjelokupni NDT izvještaj za dijelove turbine i reduktora 250 kW Kikinda.

Ispitivanje je izvršilo certificirano osoblje prema HRN EN ISO 9712:2002, kao što je već navedeno.

Prema ugovoru o remontu, ispitani su dijelovi ključni za daljnji siguran rad turbine i reduktora. U izvještaju je dan pregled svih pozicija i korištenih metoda. Također su navedene norme ispitivanja za svaku pojedinu korištenu metodu.

Prikazani su rezultati ispitivanja za svaku poziciju. Dijelovi koji ne zadovoljavaju kriterije prihvatljivosti su reparirani te su ponovno ispitani nakon sanacije, što je također obrađeno u izvještaju. Dijelovi koji ne zadovoljavaju kriterije prihvatljivosti, a nisu reparirani ugrađeni su prema zahtjevu Kupca.

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Name:

MSK KIKINDA
TURBINA I REDUKTOR 40 GG-102-1, 250 kW

P-6073/18- ND

Page:

1

Pages:

84

ISPITIVANJE METODAMA BEZ RAZARANJA

MSK KIKINDA

TURBINA I REDUKTOR 40 GG-102-1

250 kW

(NDT)

Karlovac, svibanj 2019.

Issued:	Checked by:	Released:	Date:	Report No:
A.Trgovčić	R.Lesić	I.Rendulić	31.05.2019.	A-31.05.2019.

Sadržaj

1. Uvod.....	3
2. Svrha i opseg ispitivanja.....	3
3. Provodenje ispitivanja.....	4
3.1 Ispitivanje metodama bez razaranja.....	4
3.2 Izvještaji o provedenom ispitivanju metodama bez razaranja.....	5
3.3 Oprema i sredstva za provodenje ispitivanja.....	5
4. Rezultati ispitivanja.....	6
5. Zaključak.....	7
6. Prijedlog dalnjih akcija.....	8
7. Izvještaji ispitivanja metodama bez razaranja.....	9-84

Issued:	Checked by:	Released:	Date:	Report No:
A.Trgovčić	R.Lesić	I.Rendulić	31.05.2019.	A-31.05.2019.

1. Uvod

Temeljem narudžbe 4500008108 i tehničke specifikacije P-6073/18-SP za remont turbine i reduktora 40 GG-102 ; 250 kW izvršena je NDT kontrola.

NDT kontrola je izvršena u razdoblju 19.04.-06.05.2019. u prostorijama TTK.

2. Svrha i opseg ispitivanja

Ispitivanja metodama bez razaranja provedena su sa svrhom provjere stanja radnih dijelova kako bi se moglo vidjeti u kojem su stanju te da li je osiguran siguran rad. Također se na ovaj način mogu planirati potrebni rezervni dijelovi koje je potrebno imati prilikom slijedeće revizije ili remonta kako bi se mogli po potrebi zamijeniti.

Izvedeni opseg ispitivanja i primjenjene metode prikazane su tabelarno:

	Primjenjene metode kontrole			
	Vizualna (VT)	Penetrantska (PT)	Magnetska (MT)	Ultrazvučna (UT)
Turbina				
Kućište turbine (prije popravka)	+			
Kućište turbine (nakon popravka)	+		+	
Rotor turbine	+	+	+	+
Odrivna ploča	+		+	
Skretni aparat	+		+	
Turbinski ležajevi				
Turbinski rad-aks ležaj (br.1)	+	+		+
Segmenti rad-aks ležaja radni	+	+		+
Segmenti rad-aks ležaja neradni	+	+		+
Turbinski radijalni ležaj (br.2)	+	+		+

Issued:	Checked by:	Released:	Date:	Report No:
A.Trgovčić	R.Lesić	I.Rendulić	31.05.2019.	A-31.05.2019.

	Primjenjene metode kontrole			
	Vizualna (VT)	Penetrantska (PT)	Magnetska (MT)	Ultrazvučna (UT)
BZV				
Kućište BZV-a	+		+	
Sjedište BZV-a	+	+		
Vreteno BZV-a	+	+		
Sjedište predotvaranja	+	+		
Reduktor				
Pogonski zupčanik reduktora	+	+	+	+
Prednji ležaj pog.zupčanika - stari	+			
Stražnji ležaj pog.zupčanika - stari	+			
Prednji ležaj pog.zupčanika - novi	+	+		+
Stražnji ležaj pog.zupčanika - novi	+	+		+
Gonjeni zupčanik reduktora	+	+	+	+
Rad-aks ležaj gonj. zupč - stari	+			
Rad.ležaj gonj.zupč - stari	+			
Rad-aks ležaj gonj. zupč - novi	+	+		+
Rad.ležaj gonj.zupč - novi	+	+		+

3. Provodenje ispitivanja

3.1 Ispitivanje metodama bez razaranja

Ispitivanje metodama bez razaranja provedena su na osnovi svjetski priznatih normi (ASTM, ISO, DIN, EN) i pisanih postupaka koji pored osnova za provođenje ispitivanja sadrže i kriterije prihvatljivosti ili su definirani planom kontrole .

Ispitivanje su proveli djelatnici stručno sposobljeni u Hrvatskom društву za kontrolu bez razaranja u skladu s normama EN 473 i ISO 9712.

Voditelj ispitivanja je Robert Lesić, struč.spec.ing. strojarstva, položen opći dio Level 3, kvalifikacija po metodama: VT 2, PT 3, MT 3, UT 2. Ispitivanje je izvršila i Antonija Trgovčić, bacc.ing.mech, kvalifikacije po metodama: VT 2, PT 2, MT 2, UT 1. Voditelj

Issued:	Checked by:	Released:	Date:	Report No:
A.Trgovčić	R.Lesić	I.Rendulić	31.05.2019.	A-31.05.2019.

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Name: MSK KIKINDA TURBINA I REDUKTOR 40 GG-102-1, 250 kW	P-6073/18- ND
	Page: 5	Pages: 84

radova s voditeljima ispitivanja je izvršio ocjenjivanje svih indikacija i nesukladnosti pronađenih ispitivanjem.

	Metoda kontrole bez razaranja			
	Vizualna (VT)	Penetrantska (PT)	Magnetska (MT)	Ultrazvučna (UT)
Robert Lesić	2	3	3	2
Antonija Trgovčić	2	2	2	1

3.2 Izvještaji o provedenom ispitivanju metodama bez razaranja

Izvještaji o provedenom ispitivanju metodama bez razaranja svakog dijela i primjenjene metode ispitivanja upisani su u obrasce u skladu s pisanim postupcima za provođenje ispitivanja i nalaze se u Prilogu. Sažetak rezultata prema izvještajima nalazi su u poglavljiju 4. *Rezultati ispitivanja* i zaključno mišljenje o statusu pojedinih pozicija u poglavljju 5 *Zaključak*.

3.3 Oprema i sredstva za provođenje ispitivanja

Za provođenje ispitivanja korišteni su oprema i sredstva navedena u tabeli.

VIZUALNA KONTROLA	Fotoaparat	Canon SX160IS
PENETRANTSKA KONTROLA	čistač penetrant razvijač	TIEDE RL40 TIEDE PWL1 TIEDE DL20
ULTRAZVUČNA KONTROLA	uređaji sonde kablovi etaloni	KRAUTKRÄMER USM GO MSEB4 , MWB 45-4/70-4,SEB 10 KF 3 Probe cable MPKL-2 V2, stepenasti TTK 05
MAGNETSKA KONTROLA*	potkova UV lampa mag. čestice	TIEDE TWM 230A LABINO PH135 spot FLUOLFUX sprej doza mjerač jakosti mag. polja: MP-1000

* Izvršena je i demagnetizacija rotora, što je također dio ovog izvještaja

Issued:	Checked by:	Released:	Date:	Report No:
A.Trgovčić	R.Lesić	I.Rendulić	31.05.2019.	A-31.05.2019.

4. Rezultati ispitivanja

	Naziv pozicije	STATUS (prema izvještaju)
	Turbina	
4.1	Kućište turbine (prije popravka)	NE ZADOVOLJAVA
4.2	Kućište turbine (nakon popravka)	ZADOVOLJAVA
4.3	Rotor turbine	KORISTITI KAKVO JE
4.4	Odrivna ploča	KORISTITI KAKVO JE
4.5	Skretni aparat	ZADOVOLJAVA
	Turbinski ležajevi	
4.6	Turbinski rad-aks ležaj (br.1)	KORISTITI KAKVO JE
4.7	Segmenti rad-aks ležaja radni	ZADOVOLJAVA
4.8	Segmenti rad-aks ležaja neradni	NE ZADOVOLJAVA
4.9	Turbinski radijalni ležaj (br.2)	ZADOVOLJAVA
	BZV	
4.10	Kućište BZV-a	KORISTITI KAKVO JE
4.11	Sjedište BZV-a	KORISTITI KAKVO JE
4.12	Vreteno BZV-a	KORISTITI KAKVO JE
4.13	Sjedište predotvaranja	NE ZADOVOLJAVA
	Reduktor	
4.14	Pogonski zupčanik reduktora	ZADOVOLJAVA
4.15	Radijalni ležaj pogonskog zupčanika (br.1) - stari	NE ZADOVOLJAVA
4.16	Radijalni ležaj pogonskog zupčanika (br. 1) - novi	ZADOVOLJAVA
4.17	Radijalni ležaj pogonskog zupčanika (br.2) - stari	NE ZADOVOLJAVA
4.18	Radijalni ležaj pogonskog zupčanika (br.2) - novi	ZADOVOLJAVA
4.19	Gonjeni zupčanik reduktora	ZADOVOLJAVA
4.20	Rad-aksijalni ležaj gonjenog zupčanika (br.3) - stari	NE ZADOVOLJAVA
4.21	Rad-aksijalni ležaj gonjenog zupčanika (br.3)- novi	ZADOVOLJAVA
4.22	Radijalni ležaj gonjenog zupčanika (br.4) - stari	NE ZADOVOLJAVA
4.23	Radijalni ležaj gonjenog zupčanika (br.4) - novi	ZADOVOLJAVA

Issued:	Checked by:	Released:	Date:	Report No:
A.Trgovčić	R.Lesić	I.Rendulić	31.05.2019.	A-31.05.2019.

 TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Name: MSK KIKINDA TURBINA I REDUKTOR 40 GG-102-1, 250 kW	P-6073/18- ND Page: 7 Pages: 84
---	--	--

5. Zaključak

Na osnovu provedenih ispitivanja može se zaključiti:

Dijelovi označeni sa **ZADOVOLJAVA** u potpunosti zadovoljavaju postavljene kriterije prihvatljivosti, te u ovom poglavlju nisu zasebno razmatrani. Za detaljni opis vidi izvještaje ispitivanja metodama bez razaranja.

Dijelovi označeni sa **NE ZADOVOLJAVA** u potpunosti ne zadovoljavaju postavljene kriterije prihvatljivosti. Na izvještajima ispitivanja metodama bez razaranja su naknadno ocijenjeni imajući u vidu karakter indikacija, lokaciju i veličinu indikacija, kao i iskustvo u radu sa sličnim objektima.

Dijelovi označeni sa **KORISTITI KAKVO JE** ne zadovoljavaju kriterije prihvatljivosti ali uvezši u obzir veličinu indikacija i iskustva ugrađeni su u dogovoru s kupcem, potrebna je redovita kontrola, ukoliko dođe do povećanja indikacija na sljedećem remontu ih treba obavezno mijenjati ili sanirati oštećenja.

Kratki sažetak pozicija s nedozvoljenim indikacijama :

- **Kućište turbine - prije popravka (NE ZADOVOLJAVA)** str.12-20: uočena su duboka oštećenja na dosjednim ploham na donjoj i gornjoj polovici kućišta koja je potrebno sanirati. Nakon sanacije dosjedne plohe su opet ispitane te nisu uočene nedozvoljene indikacije - str.21-22
- **Rotor turbine (KORISTITI KAKVO JE)** str.25-31: uočene savinute lopatice na Curtis A kolu
- **Odrivna ploča (KORISTITI KAKVO JE)** str.32-33: uočena blaga oštećenja na površini odrivne ploče
- **Turbinski radikalno-aksijalni ležaj (br.1) (KORISTITI KAKVO JE)** str.37-40: uočeno rubno oštećenje bijele kovine na donjoj polovici ležaja
- **Segmenti rad-aks ležaja (NE ZADOVOLJAVA)** str.44-46 : na jednom segmentu uočeno jako oštećenje bijele kovine i osnovnog materijala, ostalih 9 zadovoljava

Issued:	Checked by:	Released:	Date:	Report No:
A.Trgovčić	R.Lesić	I.Rendulić	31.05.2019.	31.05.2019.

- **Kućište BZV-a (KORISTITI KAKVO JE)** str.50-52: na ulaznom dijelu uočena duboka oštećenja
- **Sjedište BZV-a (KORISTITI KAKVO JE)** str.53-54 : uočene korozijske naslage te indikacija poroznosti Ø5 mm u brtvenoj zoni
- **Vreteno BZV-a (KORISTITI KAKVO JE)** str.55-56 : uočeno oštećenje od struganja i indikacije poroznosti izvan brtvene zone
- **Sjedište predotvaranja (NE ZADOVOLJAVA)** str.57-58 : uočena pukotina u brtvenoj zoni
- **Radijalni ležaj pogonskog zupčanika (br.1) - stari (NE ZADOVOLJAVA)** str.64 : uočena istrošena bijela kovina te ležaj više dimenzionalno ne odgovara rukavcu
- **Radijalni ležaj pogonskog zupčanika (br.2) - stari (NE ZADOVOLJAVA)** str.68 : uočena istrošena bijela kovina te ležaj više dimenzionalno ne odgovara rukavcu
- **Radijalno-aksijalni ležaj gonjenog zupčanika (br.3) - stari (NE ZADOVOLJAVA)** str.77 : uočena istrošena bijela kovina te ležaj više dimenzionalno ne odgovara rukavcu
- **Radijalni ležaj gonjenog zupčanika (br.4) - stari (NE ZADOVOLJAVA)** str.81 : uočena istrošena bijela kovina te ležaj više dimenzionalno ne odgovara rukavcu

6. Prijedlog daljnih akcija

U cilju osiguranja pouzdanog rada turbine u idućem radnom periodu kao i spriječavanja eventualnih havarija predlaže se provođenje sljedećih akcija:

- 1) Provoditi redoviti nadzor stanja u tijeku rada (procesne parametre turbine i pomoćnog sustava).
- 2) Prilikom idućeg planiranog zastoja (remonta ili pregleda) provesti ispitivanje metodama bez razaranja

Antonija Trgovčić, bacc.ing.mech

U Karlovcu, 31.05.2019.

Issued:	Checked by:	Released:	Date:	Report No:
A.Trgovčić	R.Lesić	I.Rendulić	31.05.2019.	A-31.05.2019.

7. Izvještaji ispitivanja metodama bez razaranja

<i>Naziv dijela</i>	<i>Metoda</i>	<i>Broj izvještaja</i>	<i>List</i>
Kućište turbine (prije popravka)	vizualna (VT)	VT-159-19	12-20
Kućište turbine (nakon popravka)	vizualna (VT)	VT-160-19	21-22
	magnetska (MT)	MT-80-19	23-24
Rotor turbine	vizualna (VT)	VT-161-19	25-27
	penetrantska (PT)	PT-115-19	28
	magnetska (MT)	MT-81-19	29-30
	ultrazvučna (UT)	UT-60-19	31
Odrivna ploča	vizualna (VT)	VT-162-19	32
	magnetska (MT)	MT-82-19	33
Skretni aparat	vizualna (VT)	VT-163-19	34-35
	magnetska (MT)	MT-83-19	36
Turbinski rad-aks.ležaj br.1	vizualna (VT)	VT-164-19	37-38
	penetrantska (PT)	PT-116-19	39
	ultrazvučna (UT)	UT-61-19	40
Segm. rad-aks ležaja RADNI	vizualna (VT)	VT-165-19	41
	penetrantska (PT)	PT-117-19	42
	ultrazvučna (UT)	UT-62-19	43
Segm.rad-aks ležaja NERADNI	vizualna (VT)	VT-166-19	44
	penetrantska (PT)	PT-118-19	45
	ultrazvučna (UT)	UT-63-19	46

Issued:	Checked by:	Released:	Date:	Report No:
A.Trgovčić	R.Lesić	I.Rendulić	31.05.2019.	A-31.05.2019.

<u>Naziv dijela</u>	<u>Metoda</u>	<u>Broj izvještaja</u>	<u>List</u>	
Turbinski rad.ležaj br.2	vizualna (VT)	VT-167-19	47	
	penetrantska (PT)	PT-119-19	48	
	ultrazvučna (UT)	UT-64-19	49	
Kućište BZV-a	vizualna (VT)	VT-168-19	50-51	
	magnetska (MT)	MT-84-19	52	
Sjedište BZV-a	vizualna (VT)	VT-169-19	53	
	penetrantska (PT)	PT-120-19	54	
Vreteno BZV-a	vizualna (VT)	VT-170-19	55	
	penetrantska (PT)	PT-121-19	56	
Sjedište predotvaranja	vizualna (VT)	VT-171-19	57	
	penetrantska (PT)	PT-122-19	58	
Pogonski zupčanik reduktora	vizualna (VT)	VT-172-19	59-60	
	penetrantska (PT)	PT-123-19	61	
	magnetska (MT)	MT-85-19	62	
	ultrazvučna (UT)	UT-65-19	63	
Rad.lež.pog.zup (br.1)-STAR	vizualna (VT)	VT-173-19	64	
Rad.lež.pog.zup (br.1)-NOVI	vizualna (VT)	VT-174-19	65	
	penetrantska (PT)	PT-124-19	66	
	ultrazvučna (UT)	UT-66-19	67	
Issued: A.Trgovčić	Checked by: R.Lesić	Released: I.Rendulić	Date: 31.05.2019.	Report No: A-31.05.2019.

<i>Naziv dijela</i>	<i>Metoda</i>	<i>Broj izvještaja</i>	<i>List</i>	
Rad.lež.pog.zup (br.2)-STARI	vizualna (VT)	VT-175-19	68	
Rad.lež.pog.zup (br.2)-NOVI	vizualna (VT)	VT-176-19	69	
	penetrantska (PT)	PT-125-19	70	
	ultrazvučna (UT)	UT-67-19	71	
Gonjeni zupčanik reduktora	vizualna (VT)	VT-177-19	72-73	
	penetrantska (PT)	PT-126-19	74	
	magnetska (MT)	MT-86-19	75	
	ultrazvučna (UT)	UT-68-19	76	
Rad-aks lež.gonj.zup (br.3)-STARI	vizualna (VT)	VT-178-19	77	
Rad-aks lež.gonj.zup(br.3)-NOVI	vizualna (VT)	VT-179-19	78	
	penetrantska (PT)	PT-127-19	79	
	ultrazvučna (UT)	UT-69-19	80	
Rad ležaj gonj.zup(br.4)-STARI	vizualna (VT)	VT-180-19	81	
Rad ležaj gonj.zup(br.4)-NOVI	vizualna (VT)	VT-181-19	82	
	penetrantska (PT)	PT-128-19	83	
	ultrazvučna (UT)	UT-70 -19	84	
Issued:	Checked by:	Released:	Report No:	
A.Trgovčić	R.Lesić	I.Rendulić	31.05.2019.	A-31.05.2019.

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:
VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-159-19

List:
Page:

Licstvo:
Page:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWU number: P-6073/18
Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Kućište turbine DP+GP (prije popravka)	Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: EN 10163-2
Priprema površine/Surface preparation: očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršen je vizualni pregled donje i gornje polovice kućišta turbine. Na dosjednim plohama na obje polovice kućišta uočena su duboka oštećenja koja je potrebno sanirati. Uočene su i poroznosti i pukotine na drenažnim cijevima (DP kućišta). Potrebno odrezati oštećene cijevi i navariti nove.

Donja polovica kućišta turbine

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating:
---	--	---

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / VT II

Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing.

Ocjena prihvativosti/Acceptance rating:

NE ZADOVOLJAVA

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

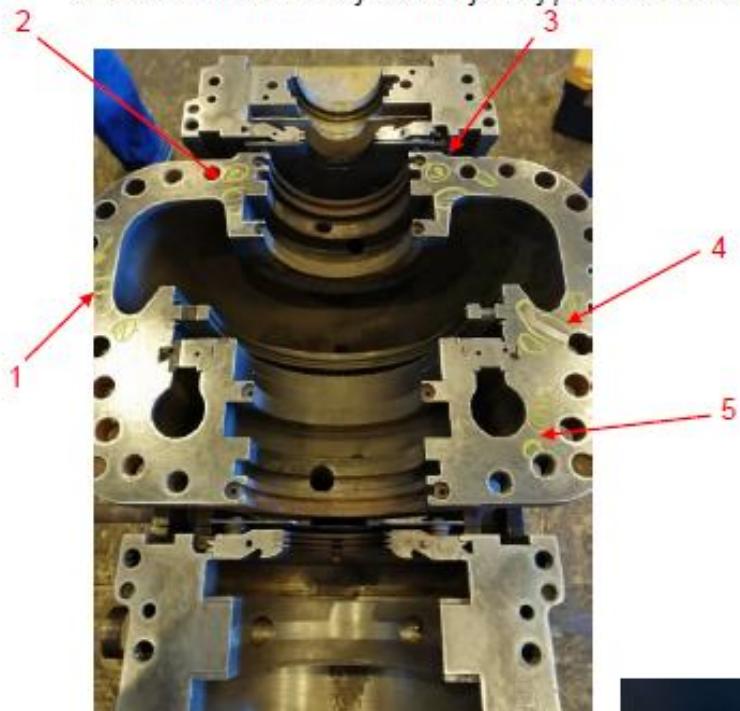
VT-159-19

List:
Page:

Licstvo:
Pages:

Skica i rezultat ispitivanja/Sketch and testing results:

Prikaz uočenih oštećenja na dosjednoj plohi DP kućišta

Detalj 1

- puknuto kućište, uništen je provrt

Mjesto i datum ispitivanja/
Place and date of testing:

Karlovac, 19.04.2019.

Ispitnik/kvalifikacija / Inspector/Qualification:

Antonija Trgovčić / VT II

Odobrio/approved by:

Robert Lesić, struč.spec.ing.

Djeljenje prihvativnosti/Acceptance rating:

NE ZADOVOLJAVA

TTK-159-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-159-19

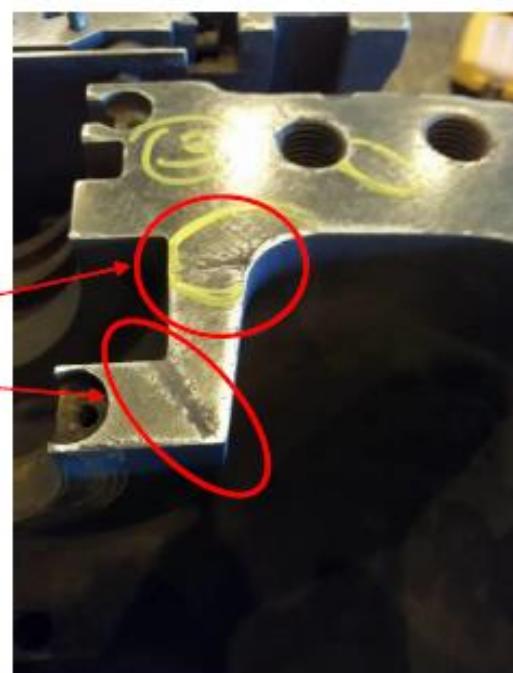
List:
Page:

Licstvo:
Page:

Skica i rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Detalj 2
- oštećenje duboko cca 3 mm

Detalj 3
-oštećenja duboka cca 2 mm

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.
--

Ispitač/Qualifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II
Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.

Ocjena prihvati/ostali/Acceptance rating: NE ZADOVOLJAVA

TTK-159-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-159-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Skica / rezultat Ispitivanja / Sketch and testing results:

Detalj 4
- pukotina uz rub zavara

Detalj 5
- oštećenje L=15 mm

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvatljivosti/Acceptance rating: NE ZADOVOLJAVA
--	--	---

TK-163-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-159-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Skica / rezultat ispitivanja/Sketch and testing results:

Prikaz drenažnih cjevi na DP kućišta turbine

Porozna drenažna cijev

Uvećani prikaz poroznosti

Mjesto / datum ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 19.04.2019.

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / VT II
Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing.

Djelena prihvatljivosti/Acceptance rating:

NE ZADOVOLJAVA

TTK-162-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-159-19

List:
Page:

Ustava:
Page:

Skica i rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Gornja polovica kućišta turbine

Mjesto / datum Ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 19.04.2019.

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / VT II

Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing.

Djelna primjedljivost/Acceptance rating:

NE ZADOVOLJAVA

TTK-159-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-159-19

List:
Page:

Licstava:
Pages:

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Detalj 2*
- oštećenje duboko 4 mm

Detalj 3*
- oštećenje duboko 2 mm

Mjesto / datum Ispitivanja/
Place and date of testing:

Karlovac, 19.04.2019.

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:

Antonija Trgovčić / VT II

Odobrio/Approved by:

Robert Lesić, struč.spec.ing.

Ocjena primjerenosti/Acceptance rating:

NE ZADOVOLJAVA

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-159-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Skica / rezultat ispitivanja/Sketch and testing results:

Detalj 4*
- odvajanje uz rub zavara

Detalj 5*
- oštećenje dubine 1 mm

Mjesto / datum ispitivanja/
Place and date of testing:

Karlovac, 19.04.2019.

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:

Antonija Trgovčić / VT II

Odobrio/Approved by:

Robert Lesić, struč.spec.ing.

Djeljenje prihvati/vost/Acceptance rating:

NE ZADOVOLJAVA

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-159-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Skica / rezultat ispitivanja/Sketch and testing results:

Detalj 6*
- oštećenje duboko 1 mm

Mjesto / datum ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvata/vozila/Acceptance rating: NE ZADOVOLJAVA
--	--	--

TTK-163-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:	VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-160-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Kućište turbine DP+GP (nakon popravka)	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWQ number: P-6073/18
Materijal/Material: č		Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: EN 10163-2
Preprena površine/Surface preparation: očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršen je vizualni pregled dosjedne plohe donje i gornje polovice kućišta turbine nakon sanacije oštećenja. Nisu uočena oštećenja ni pukotine.

Dosjedna ploha na donjoj polovici kućišta turbine - nakon sanacije oštećenja

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 06.05.2019.	Ispitač/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	--	---

TTK-163-A.

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-160-19

List:
Page:

Licnava:
Pages:

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Dosjedna ploha na gomjoj polovici kućišta turbine - nakon sanacije oštećenja

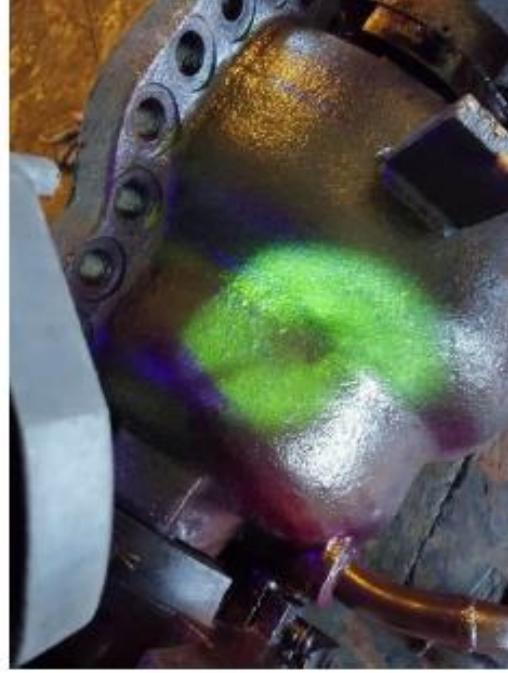

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 06.05.2019.
--

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II
Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.

Ocjena prihvajljivosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
--

TTK-163-A

TTK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: MAGNETSKA KONTROLA MAGNETIC EXAMINATION	MT-80-19
		List: Page: Listova: Pages:
Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Kućište turbine DP+GP (nakon popravka)		Broj crteža/Drawing number: - Broj RNWU number: P-6073/18
Materijal/Material: č		Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 1369	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-11	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: LM 3
Priprema površine/Surface preparation: očišćeno, brušeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Magnet: TIEDE TWM 230 A UV lamp: LABINO PH135spot	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Jakost mag. polja 24 A/cm Intenzitet UV svjetlosti 1000 µW/cm ²
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results: <p style="text-align: center;">Magnetskom kontrolom dosjedne plohe i prijelaznih radijusa (nakon sanacije svih oštećenja) na GP i DP kućišta turbine nisu uočene indikacije pukotina.</p> <p style="text-align: center;">Donja polovica kućišta turbine</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Dosjedna ploha</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Prijelazni radius</p> </div> </div>		

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 06.05.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / MT II	Odjena prihvativosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
	Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	

TTK-165-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

MAGNETSKA KONTROLA
MAGNETIC EXAMINATION

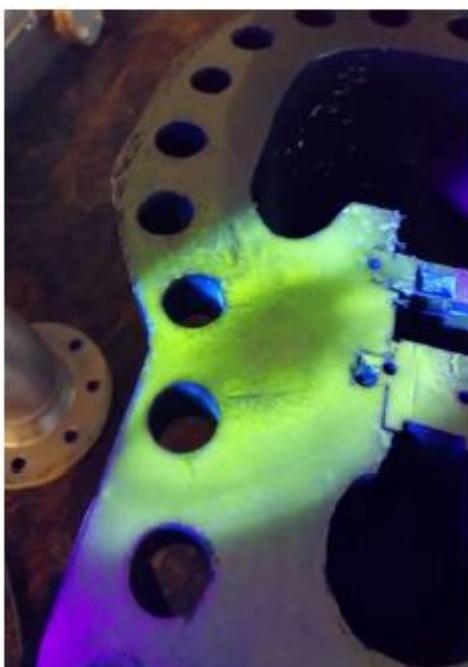
MT-80-19

List:
Page:

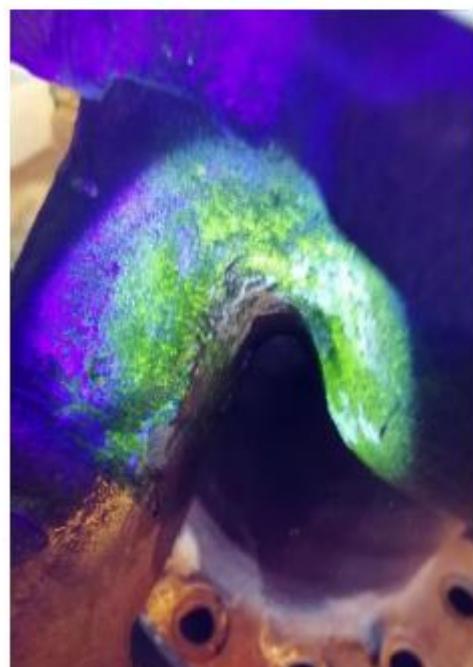
Lista:
Pages:

Skica i rezultat ispitivanja/Sketch and testing results:

Gornja polovica kućišta turbine

Dosjedna ploha

Prijelazni radijus

Mjesto i datum ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 06.05.2019.	Isprao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / MT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvata/vosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	---	--

TTK-165-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-161-19

List:
Page:Listova:
Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rotor turbine	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWKO number: P-6073/18
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvajljivosti/Acceptance criteria: EN 10163-3
Priprema površine/Surface preparation: očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica i rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Vizualnim pregledom rotora turbine uočeni su rusevi na prednjem i stražnjem rukavcu koje je potrebno ispolirati te nekoliko savinutih lopatica na Curtis A kolu.

Rotor turbine

Prednji rukavac

Curtis A kolo

Curtis C kolo

Stražnji rukavac

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 23.04.2019.
Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.

Ocjena prihvajljivosti/Acceptance rating:
KORISTITI KAKVO JE

TTK-161-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-161-19

List:
Page:

Licetna:
Pages:

Skica i rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Risevi na prednjem rukavcu

Risevi na stražnjem rukavcu

Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:

Karlovac, 23.04.2019.

Ispitnik/kvalifikacija / Inspector/Qualification:

Antonija Trgovčić / VT II

Odobrilo/Approved by:

Robert Lesić, struč.spec.ing.

Ocjena prihvati/vostil/Acceptance rating:

KORISTITI KAKVO JE

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-161-19

Licit:
Page:

Licitova:
Pages:

Skica / rezultat ispitivanja/Sketch and testing results:

Savinute lopatice na Curtis A kolu

Mjesto / datum ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 23.04.2019.
--

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.
--

Ocjena prihvati/ljosti/Acceptance rating: KORISTITI KAKVO JE

TTK-161-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: PENETRANTSKA KONTROLA LIQUID PENETRANT EXAMINATION	PT-115-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rotor turbine	Broj crteža/Drawing number: -	Broj/RNWO number: P-6073/18
	Materijal/Material: -	Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 10228-2	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-10	Kriterij prihvativnosti/Acceptance criteria: Klasa 3
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistač TIEDE RL40 r.n:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n:160404 raz. TIEDE DL20 r.n:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Penetrantskom kontrolom rukavaca rotora nisu uočene indikacije pukotina i poroznosti.

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 23.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / PT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvativnosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	---	--

TTK-154-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: MAGNETSKA KONTROLA MAGNETIC EXAMINATION	MT-81-19	
		List: Page:	
		Listova: Pages:	
Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rotor turbine		Broj crteža/Drawing number: - Materijal/Material: č	Broj RNWO number: P-6073/18 Komada/Pieces: 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 10228-1	Primjenjeni postupak ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-11	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: klasa 3	
Priprema površine/Surface preparation: očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Magnet: TIEDE TWM 230 A UV lamp: LABINO PH135spot	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Jakost mag. polja 24 A/cm Intenzitet UV svjetlosti 1000 µW/cm² Demagnetizacija : DA (<2 Gauss)	
Skica i rezultat ispitivanja/Sketch and testing results: <p style="text-align: center;">Magnetskom kontrolom rukavaca rotora, lopatica bandaže i spojke nisu uočene indikacije pukotina.</p>			
 			
Prednji rukavac		Stražnji rukavac	

Mjesto i datum ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 23.04.2019.	Ispitnik/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / MT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	---	---

TTK-165-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

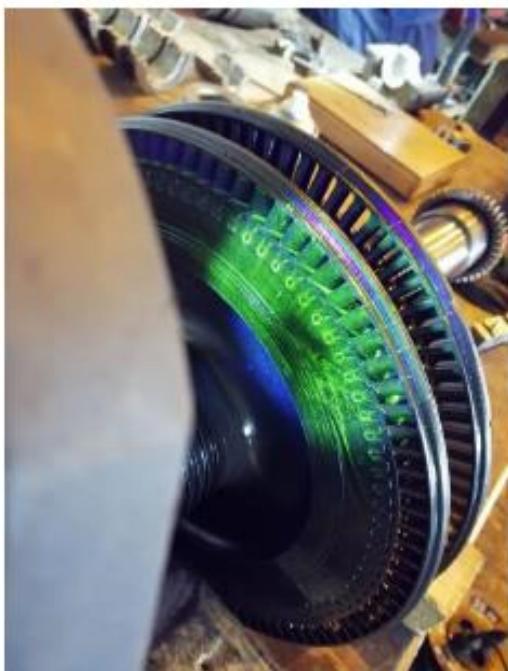
MAGNETSKA KONTROLA
MAGNETIC EXAMINATION

MT-81-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Skica / rezultat ispitivanja/Sketch and testing results:

Curtis A kolo

Curtis C kolo

Prije demagnetizacije

Nakon demagnetizacije

Mjesto i datum ispitivanja/
Place and date of testing:

Karlovac, 23.04.2019.

Ispitnik/kvalifikacija / Inspector/Qualification:

Antonija Trgovčić / MT II

Odobrio/Approved by:

Robert Lesić, struč.spec.ing.

Doljna prihvati/vost/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name: **ULTRAZVUČNA KONTROLA**
ULTRASONIC EXAMINATION

UT-60-19

List:
Page:

Liclova:
Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Turbina i reduktor 4DGG-102-1, 250 kW Rotor turbine	Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1+1
Norma /ispitivanja/Testing procedure: EN 12680-2	Primenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-07	Kriterij prihvativljivosti/Acceptance criteria: 3
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Instrument: USM GO	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Mjerno područje 65/200/60 mm
Kontaktno sredstvo/Couplant: gel	Sonde MSEB4,MWB45-4/70-4	Baždarna osjetljivost 58/24/29 dB
	Kabeli: 2xLemo	Radna osjetljivost 66/45/50 dB
	Etalon: Objekt, V2	

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Provedenim ultrazvučnim ispitivanjem rukavaca rotora nisu pronađene nedozvoljene indikacije.

Mjesto i datum ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 23.04.2019.

Ispitaor/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / UT 1
Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing

Dodata prihvativnosti/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:	VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-162-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Odrivni disk	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
	Materijal/Material: Č	Komada/Pieces: 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-08	Kriterij prihvatljivosti/Acceptance criteria: EN 10163-3
Priprema površine/Surface preparation: Očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica i rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršenim vizualnim pregledom odrivnog diska uočena su blaga površinska oštećenja. Potrebno ručno ispolirati.

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 25.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvatljivosti/Acceptance rating: KORISTITI KAKVO JE
--	--	--

TTK-163-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name: MAGNETSKA KONTROLA
MAGNETIC EXAMINATION

MT-82-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Odrivni disk	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWD number: P-6073/18
	Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 10228-1	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-11	Kriterij prihvatljivosti/Acceptance criteria: klasa 3
Priprema površine/Surface preparation: očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Magnet: TIEDE TWM 230 A UV lamp: LABINO PH135spot	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Jakost mag. polja 24 A/cm Intenzitet UV svjetlosti 1000 µW/cm ² Demagnetizacija : DA (<2 Gauss)

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Magnetskom kontrolom odrivnog diska nisu uočene indikacije pukotina.

Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 25.04.2019.

Ispitovatelj/Qualification / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / MT II

Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing.

Ocjena prihvatljivosti/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TTK-165-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-163-19 List: Page:
Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Skretni aparat	Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-08	Kriterij prihvati/vesti/Acceptance criteria: EN 10163-2
Preparacija površine/Surface preparation: Očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results: Izvršenim vizualnim pregledom skretnog aparata (u obje polovice kućišta turbine) u gornjoj polovici kućišta uočeno je mehaničko oštećenje izlazne strane lopatica. Donja polovica		
<p><i>Položaj skretnog aparata</i></p>		

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitač/Qualifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvati/vesti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	--	--

TTK-163-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-163-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Skica / rezultat ispitivanja/Sketch and testing results:

Gornja polovica

Položaj skretnog aparata

Mehaničko oštećenje

Mjesto i datum ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocena prihvati/ljosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
--	--	--

TTK-163-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

MAGNETSKA KONTROLA
MAGNETIC EXAMINATION

MT-83-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Skretni aparat	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
	Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1+1
Norma ispitivanja/Testing procedure: EN 10228-1	Primjenjeni postupak ispitivanja/ Applied technique TTK-RU-09-11	Kriterij prihvativnosti/Acceptance criteria: klasa 3
Priprema površine/Surface preparation: pjeskareno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Magnet: TIEDE TWM 230 A UV lamp: LABINO PH135spot	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Jakost mag. polja 24 A/cm Intezitet UV svjetlosti 1000 µW/cm ²

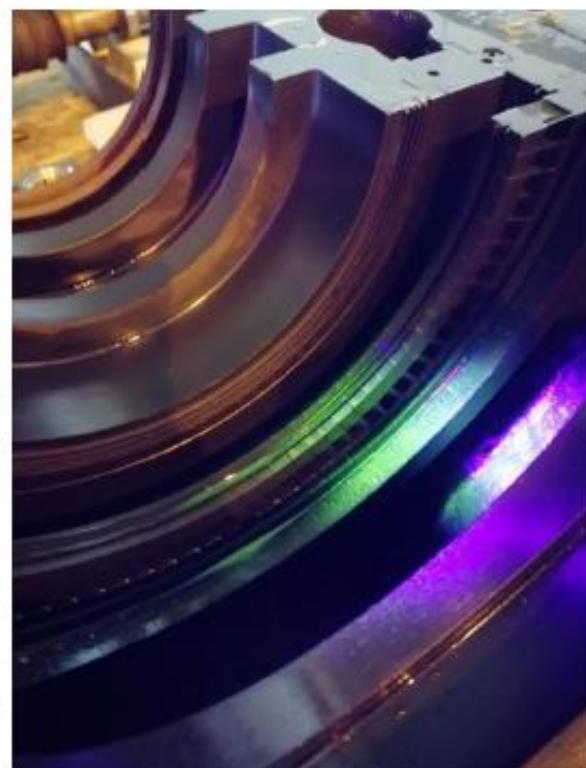
Skica i rezultat ispitivanja/Sketch and testing results:

Magnetskom kontrolom dostupnog dijela skretnog aparata u donjoj i gornjoj polovici kućišta nisu uočene indikacije pukotina.

Donja polovica

Gornja polovica

Mjesto i datum ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 19.04.2019.

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / MT II
Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing.

Ocjena prihvativosti/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TTK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-164-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Turbinski rad-aks ležaj br.1	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1 + 1	
Nomina Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-08	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: TTK-RU-09-08
Priprema površine/Surface preparation: Očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršenim vizualnim pregledom obje polovice radijalnog dijela radijalno-aksijalnog ležaja na donjoj polovici ležaja uočeno je rubno oštećenje bijele kovine.

Radijalno-aksijalni ležaj

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitač/Qualifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec. ing	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: KORISTITI KAKVO JE
---	--	--

TTK-163-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-164-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Skica / rezultat ispitivanja/Sketch and testing results:

Gornja polovica

Donja polovica

Oštećenje bijele kovine

Mjesto i datum ispitivanja/
Place and date of testing:

Karlovac, 20.04.2019.

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:

Antonija Trgovčić / VT II

Odobrio/Approved by:

Robert Lesić, struč.spec. ing

Ocjena prihvati/vost/Acceptance rating:

KORISTITI KAKVO JE

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: PENETRANTSKA KONTROLA LIQUID PENETRANT EXAMINATION	PT-116-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta i pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad-aks ležaj turbine br.1	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1 + 1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-3	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-09	Kriterij prihvati/ljlost/Acceptance criteria: ISO 4386-3,C
Preprena površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistač TIEDE RL40 r.n.:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n.:160404 raz. TIEDE DL20 r.n.:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakošt svjetla 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Penetranskom kontrolom obje polovice ležaja nisu uočene nedozvoljene indikacije rubnog nevezivanja, poroznosti ili pukotine na bijeloj kovini.

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitova kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / PT II Odobro/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena primanj/ljosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	---	--

TTK-164-A

TTK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: ULTRAZVUČNA KONTROLA ULTRASONIC EXAMINATION	UT-61-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad-aks ležaj turbine br.1	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWQ number: P-6073/18
	Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-1	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-07	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: ISO 4386-1,C
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno Kontaktno sredstvo/Couplant: ulje	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Instrument: USM GO Sonde SEB 10 KF 3 Kabelli: 2xLemo Eталon: TTK 05	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Mjerno područje 40 mm Baždama osjetljivost 60 dB Radna osjetljivost 65 dB

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Proведенim ultrazvučnim ispitivanjem obje polovice radikalnog dijela radijalno-aksijalnog ležaja nisu pronađene nedozvoljene indikacije nevezivanja bijele kovine.

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / UT 1 Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
--	--	---

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-165-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Segmenti rad-aks ležaja radni	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWU number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina		Komada/Pieces: 10
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: TTK-RU-09-08
Preprena površine/Surface preparation: Očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršenim vizualnim pregledom na radnim segmentima rad-aks ležaja uočeni su rusevi na bijeloj kovini koje je potrebno ručno ispolirati.

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitač/Qualifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	---	---

TTK-165-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: PENETRANTSKA KONTROLA LIQUID PENETRANT EXAMINATION	PT-117-19
		List: Page:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Segmenti rad-aks ležaja radni	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWU number: P-6073/18
	Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 10
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-3	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-09	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: ISO 4386-3,C
Preprena površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistač TIEDE RL40 r.n:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n:160404 raz. TIEDE DL20 r.n:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Penetrantskom kontrolom segmenata ležaja (radni) nisu uočene nedozvoljene indikacije rubnog nevezivanja, poroznosti ili pukotine na bijeloj kovini.

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / PT II	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
	Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	

TTK-164-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: ULTRAZVUČNA KONTROLA ULTRASONIC EXAMINATION	UT-62-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Segmenti rad-aks ležaja radni	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: bijela kovina	Komada/Pieces: 10	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-1	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-07	Kriterij prihvati/vost/Acceptance criteria: ISO 4386-1,C
Preprena površine/Surface preparation: odmašćeno Kontaktno sredstvo/Couplant: ulje	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Instrument: USM GO Sonde MSEB4 Kabeli: 2xLemo Etolon: TTK 05	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Mjerno područje 25 mm Baždarna osjetljivost 50 dB Radna osjetljivost 56 dB

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Proведенim ultrazvučnim ispitivanjem radnih segmenata radijalno-aksijalnog ležaja nisu pronađene nedozvoljene indikacije nevezivanja bijele kovine.

Mjesto i datum ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitač/Qualifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / UT 1 Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvati/vost/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	--	---

TTK-161-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:	VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-166-19
List: Page:		Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Segmenti rad-aks ležaja neradni	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 10	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvjeta/vosti/Acceptance criteria: TTK-RU-09-08
Priprema površine/Surface preparation: Očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršenim vizualnim pregledom na 9 komada neradnih segmenata rad-aks ležaja uočeni su rusevi na bijeloj kovini koje je potrebno ručno ispolirati, te jako oštećenje bijele kovine i osnovnog materijala na jednom segmentu.

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II	Ocjena prihvjeta/vosti/Acceptance rating: NE ZADOVOLJAVA
Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing		

TTK-163-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: PENETRANTSKA KONTROLA LIQUID PENETRANT EXAMINATION	PT-118-19	
		List: Page:	
		Licetna: Page:	
Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Segmenti rad-aks ležaja neradni		Broj crteža/Drawing number: - Materijal/Material: Bijela kovina	Broj RNWD number: P-6073/18 Komada/Pieces: 10
Nama Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-3	Primenjeni postupak Ispitivanja/ Applied technique TTK-RU-09-09	Kriterij prihvativnosti/Acceptance criteria: ISO 4386-3,C	
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistač TIEDE RL40 r.n.:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n.:160404 raz. TIEDE DL20 r.n.:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx	
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results: <p>Penetrantskom kontrolom na 9 segmenata ležaja (neradni) nisu uočene nedozvoljene indikacije rubnog nevezivanja, poroznosti ili pukotine na bijeloj kovini. 1 segment je jako oštećen, što je već navedeno u izvešću vizualne kontrole.</p> 			

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitac/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / PT II	Ocjena prihvativnosti/Acceptance rating:
	Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	NE ZADOVOLJAVA

TTK-164-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.Naziv / Name:
ULTRAZVUČNA KONTROLA
ULTRASONIC EXAMINATION

UT-63-19

List:
Page:Listova:
Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Segmenti rad-aks ležaja neradni	Materijal/Material: bijela kovina	Komada/Pieces: 10
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-1	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-07	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: ISO 4386-1,C
Preparacija površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Instrument: USM GO	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Mjerno područje 25 mm
Kontaktno sredstvo/Couplant: ulje	Sonde MSEB4 Kabeli: 2xLemo Etolon: TTK 05	Baždarna osjetljivost 50 dB Radna osjetljivost 56 dB

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Provedenim ultrazvučnim ispitivanjem 9 kom neradnih segmenata radijalno-aksijalnog ležaja nisu pronađene nedozvoljene indikacije nevezivanja bijele kovine. 1 segment je jako oštećen, što je već navedeno u izvještajima VT i PT kontrole.

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / UT 1	Ocena prihvativosti/Acceptance rating: NE ZADOVOLJAVA
---	---	---

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / UT 1	Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing
---	---

TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.		Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-167-19
		List: Page:	Licetna: Pages:
Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda		Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Turbinski radijalni ležaj br.2		Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1 + 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018		Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-08	Kriterij prihvjeta/vost/Acceptance criteria: TTK-RU-09-08
Priprema površine/Surface preparation: Očišćeno		Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:			
<p>Izvršenim vizualnim pregledom obje polovice radijalnog ležaja nisu uočena oštećenja bijele kovine.</p> 			

Mjesto i datum ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitac/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec. ing	Ocjena prihvati/ljestvi/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
--	--	---

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: PENETRANTSKA KONTROLA LIQUID PENETRANT EXAMINATION	PT-119-19
		List: Page:

Naziv objekta i pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Turbinski radikalni ležaj br.2	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1 + 1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-3	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-09	Kriterij prihvati/ljlost/Acceptance criteria: ISO 4386-3,C
Preprena površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistac: TIEDE RL40 r.n.:160810 pen: TIEDE PWL1 r.n.:160404 raz: TIEDE DL20 r.n.:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakoš svjetla 1000 lx

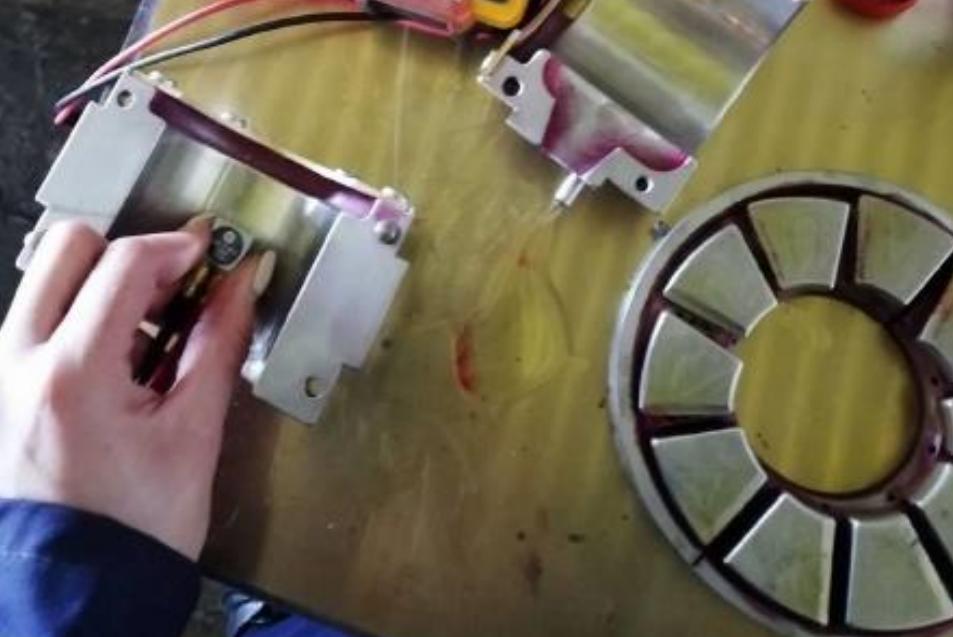
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Penetranskom kontrolom obje polovice ležaja nisu uočene nedozvoljene indikacije rubnog nevezivanja, poroznosti ili pukotine na bijeloj kovini.

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitovač/Qualifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / PT II	Ocjena primanj/ljosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
	Odobro/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	

TTK-164-A

TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.		Naziv / Name: ULTRAZVUČNA KONTROLA ULTRASONIC EXAMINATION	UT-64-19
			List: Page:
			Listova: Pages:
Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda		Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Radijalni ležaj turbine br.2		Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-1		Primenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-07	Kriterij prihvati/accept/Acceptance criteria: ISO 4386-1,C
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno Kontaktno sredstvo/Couplant: ulje		Oprema za kontrolu/Testing equipment: Instrument: USM GO Sonde SEB 10 KF 3 Kabeli: 2xLemo Etalon: TTK 05	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Mjerno područje 40 mm Baždarna osjetljivost 60 dB Radna osjetljivost 65 dB
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:			
<p>Provedenim ultrazvučnim ispitivanjem obje polovice radijalnog ležaja nisu pronađene nedozvoljene indikacije nevezivanja bijele kovine.</p> 			

Mjesto i datum ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitnik/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / UT 1 Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
--	---	--

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-168-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Kućište BZV-a	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: č		Komada/Pieces: 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvati/vost/Acceptance criteria: EN 10163-2
Preprena površine/Surface preparation: očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršen je vizualni kućišta BZV-a te su uočena duboka oštećenja na ulaznom dijelu.

*Kućište BZV-a,
ulazni dio*

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvati/vost/Acceptance rating: KORISTITI KAKVO JE
---	---	--

TK-168-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-168-19

List:
Page:

Licnina:
Pages:

Skica / rezultat /spitivanja/Sketch and testing results:

Oštećenja

Mjesto / datum ispitivanja/ Place and date of testing:
Karlovac, 19.04.2019.

Ispitaor/ kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II
Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing

Ocjena prihvati/livosti/Acceptance rating: KORISTITI KAKVO JE

TTK-163-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: MAGNETSKA KONTROLA MAGNETIC EXAMINATION	MT-84-19 List: Page:
Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Kućište BZV-a	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
	Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 1369	Primjenjeni postupak Ispitivanja/ Applied technique TTK-RU-09-11	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: LM 3
Priprema površine/Surface preparation: očišćeno, brušeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Magnet: TIEDE TWM 230 A UV lamp: LABINO PH135spot	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Jakost mag. polja 24 A/cm Intezitet UV svjetlosti 1000 µW/cm ²
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results: Magnetskom kontrolom prijelaznih radijusa na kućištu BZV-a nisu uočene indikacije pukotina. Uočena su oštećenja na ulaznom dijelu koja su obrađena u izvještaju VT kontrole.		

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / MT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
--	--	---

TTK-185-A

TTK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-169-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Sjedište BZV-a	Broj crteža/Drawing number: -	Broj/RNWQ number: P-6073/18
Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvativnosti/Acceptance criteria: EN 10163-3
Priprema površine/Surface preparation: Očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršenim vizualnim pregledom sjedišta BZV-a uočene su naslage korozije.

Položaj sjedišta

Sjedište

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitač/Qualifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvativnosti/Acceptance rating: KORISTITI KAKVO JE
--	--	---

TTK-169-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: PENETRANTSKA KONTROLA LIQUID PENETRANT EXAMINATION	PT-120-19 List: Page:
Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda	Broj crteža/Drawing number: - Materijal/Material: Č	Broj RNWO number: P-6073/18 Komada/Pieces: 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 10228-2	Primenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-10	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: 3
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistač TIEDE RL40 r.n.:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n.:160404 raz. TIEDE DL20 r.n.:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results: Penetrantskom kontrolom sjedišta BZV-a uočene su indikacije poroznosti. U brtvenoj zoni Ø5 mm, izvan zone Ø15 mm.		
		

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / PT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: KORISTITI KAKVO JE
---	---	--

TTK-164-A

TTK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-170-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Vreteno BZV-a	Broj crteža/Drawing number: -	Broj/RNWQ number: P-6073/18
	Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvati/ljestvi/Acceptance criteria: EN 10163-3 C
Priprema površine/Surface preparation: ocišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršen je vizualni pregled vretena BZV-a. Uočeno je površinsko oštećenje od struganja izvan brtvene zone.

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 23.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvati/ljestvi/Acceptance rating: KORISTITI KAKVO JE
--	---	---

TTK-163-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:
PENETRANTSKA KONTROLA
LIQUID PENETRANT EXAMINATION

PT-121-19

Licet:
Page:

Ustrova:
Page:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Vreteno BZV-a	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWKO number: P-6073/18
	Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 10228-2	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-09	Kriterij prihvati/ljestvi/Acceptance criteria: klasa 3
Preprena površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistač TIEDE RL40 r.n.:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n.:160404 raz. TIEDE DL20 r.n.:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Penetranskom kontrolom vretena BZV-a uočene su indikacije poroznosti izvan brtvene zone.

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 23.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / PT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvati/ljestvi/Acceptance rating: KORISTITI KAKVO JE
--	---	---

TTK-164-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-171-19
		List: Page:
Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Sjedište predotvaranja	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvati/vost/Acceptance criteria: EN 10163-3 C
Preprena površine/Surface preparation: očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:		
<p>Vizualnim pregledom sjedišta predotvaranja uočeno je oštećenje tvrdog zavara. Kod ugradnje je potrebno ubrusiti vreteno i sjedište.</p> 		

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 23.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvati/vost/Acceptance rating: KORISTITI KAKVO JE
--	---	--

TTK-163-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: PENETRANTSKA KONTROLA LIQUID PENETRANT EXAMINATION	PT-122-19	
		List: Page: Listova: Pages:	
Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Sjedište predotvaranja		Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: č		Komada/Pieces: 1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 10228-2	Primjenjeni postupak Ispitivanja/ Applied technique TTK-RU-09-09	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: klasa 3	
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistac TIEDE RL40 r.n:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n:160404 raz. TIEDE DL20 r.n:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx	
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:			
<p>Penetranskom kontrolom tvrdog sloja sjedišta predotvaranja uočene su indikacije pukotina i rubnog odvajanja tvrdog sloja.</p> 			

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 23.04.2019.	Ispitovač/Qualifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / PT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: NE ZADOVOLJAVA
---	---	--

TTK-164-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-172-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Pogonski zupčanik reduktora	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: EN 10163-3
Priprema površine/Surface preparation: očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Vizualnim pregledom pogonskog zupčanika reduktora na prednjem i stražnjem rukavcu su uočeni rusevi. Na ozubljenju su uočeni mjestimični tragovi korozije. Brusiti rukavce i očistiti korozione naslage.

Prednji rukavac

Stražnji rukavac

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrilo/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	---	---

TTK-163-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-172-19

Lic:

Page:

Licstvo:

Pages:

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

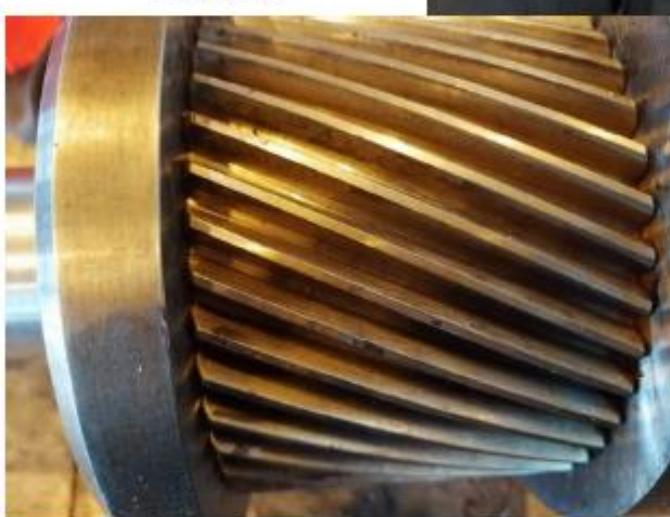
Prednji rukavac

Stražnji rukavac

Ozubljenje

Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:

Karlovac, 20.04.2019.

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:

Antonija Trgovčić / VT II

Odobrio/Approved by:

Robert Lesić, struč.spec.ing.

Ocjena prihvati/vost/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TTK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: PENETRANTSKA KONTROLA LIQUID PENETRANT EXAMINATION	PT-123-19 List: Page:
Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Pogonski zupčanik reduktora		Broj crteža/Drawing number: -
Materijal/Material: -		Broj RNWO number: P-6073/18 Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 10228-2	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-10	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: klasa 3
Preprena površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistac TIEDE RL40 r.n.:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n.:160404 raz. TIEDE DL20 r.n.:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results: Penetrantskom kontrolom rukavaca pogonskog zupčanika nisu uočene indikacije pukotina i poroznosti.		

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitač/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / PT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
--	---	---

TTK-164-A

TK	TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: MAGNETSKA KONTROLA MAGNETIC EXAMINATION	MT-85-19
			List: Page:
			Ustrova: Page:
Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Pogonski zupčanik reduktora		Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWKO number: P-6073/18
Materijal/Material: č		Komada/Pieces: 1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 10228-1	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-11	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: klasa 3	
Priprema površine/Surface preparation: očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Magnet: TIEDE TWM 230 A UV lamp: LABINO PH135spot	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Jakost mag. polja 24 A/cm Intenzitet UV svjetlosti 1000 µW/cm²	
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results: Magnetskom kontrolom ozubljenja, rukavaca i spojke pogonskog zupčanika reduktora nisu uočene indikacije pukotina.			
			

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 25.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / MT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	--	---

TTK-165-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:	ULTRAZVUČNA KONTROLA ULTRASONIC EXAMINATION	UT-65-19
List: Page:		Listova: Pages:

Naziv objekta i pozicija/Object name and position: MSK Kikinda	Broj crteža/Drawing number: -	Broj/RNWO number: P-6073/18
Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Pogonski zupčanik reduktora	Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 12680-2	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-07	Kriterij prihvativnosti/Acceptance criteria: 3
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Instrument: USM GO	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Mjerno područje 50/125/50 mm
Kontaktno sredstvo/Couplant: gel	Sonde MSEB4,MWB45-4/70-4	Baždarna osjetljivost 60/24/29 dB
	Kabeli: 2xLemo	Radna osjetljivost 66/45/50 dB
	Etalon: Objekt, V2	

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Proведенim ultrazvučnim ispitivanjem rukavaca pogonskog zupčanika reduktora nisu pronađene nedozvoljene indikacije.

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitovatelj/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / UT 1	Ocjena prihvativnosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	--	--

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-173-19
	List: Page:	Listova: Page:
Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad ležaj pog.zupčanika br.1-STARI		Broj crteža/Drawing number: - Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina		Komada/Pieces: 1 + 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvati/ljosti/Acceptance criteria: TTK-RU-09-08
Priprema površine/Surface preparation: Oчишћено	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx
Skica i rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results: 		

Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 19.04.2019.

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / VT II
Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec. ing

Dodata anhivativnost/Acceptance rating:

NE ZADOVOLJAVA

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-174-19

List:
Page:

Licetova:
Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad ležaj pog.zupčanika br.1-NOVI	Broj crteža/Drawing number: -	Broj/RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1 + 1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: TTK-RU-09-08
Priprema površine/Surface preparation: Oчишћено	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršenim vizualnim pregledom obje polovice novog radijalnog ležaja kojeg je dostavio Kupac nisu uočena oštećenja bijele kovine.

Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 19.04.2019.
TTK-163-A

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / VT II
Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec. ing

Ocjena prihvativosti/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:
PENETRANTSKA KONTROLA
LIQUID PENETRANT EXAMINATION

PT-124-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad.ležaj pogonskog zupč.br.1	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
	Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1 + 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-3	Primjerjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-09	Kriterij prihvati/lvosti/Acceptance criteria: ISO 4386-3,C
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistač TIEDE RL40 r.n:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n:160404 raz. TIEDE DL20 r.n:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Penetranskom kontrolom obje polovice ležaja nisu uočene nedozvoljene indikacije rubnog nevezivanja, poroznosti ili pukotine na bijeloj kovini.

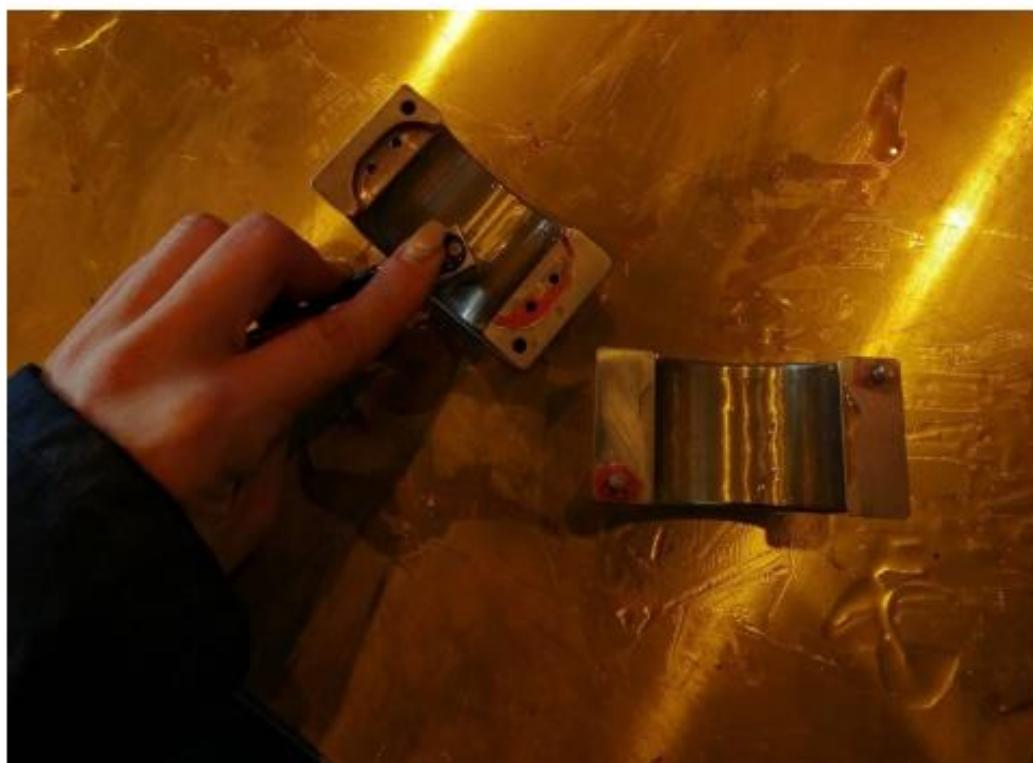
Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 20.04.2019.

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / PT II

Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing

Ocjena prihvati/lvosti/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TTK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: ULTRAZVUČNA KONTROLA ULTRASONIC EXAMINATION	UT-66-19
		List: Page: Listova: Pages:
Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad ležaj pogonskog.zupč.br.1-NOVI		Broj crteža/Drawing number: - Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina		Komada/Pieces: 1+1
Norma /ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-1	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-07	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: ISO 4386-1,C
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno Kontaktno sredstvo/Couplant: ulje	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Instrument: USM GO Sonde SEB 10 KF 3 Kabeli: 2xLemo Etalon: TTK 05	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Mjerno područje 20 mm Baždarna osjetljivost 57 dB Radna osjetljivost 63 dB
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:		
<p>Provedenim ultrazvučnim ispitivanjem obje polovice radijalnog ležaja nisu pronađene nedozvoljene indikacije nevezivanja bijele kovine.</p> 		

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / UT 1	Ocjena prihvativosti/Acceptance rating:
	Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	ZADOVOLJAVA

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:	VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-175-19
Ust:	Page:	Ustova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad ležaj pog.zupčanika br.2-STARI	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1 + 1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-08	Kriterij prihvatljivosti/Acceptance criteria: TTK-RU-09-08
Preprena površine/Surface preparation: Očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršenim vizualnim pregledom obje polovice radijalnog ležaja uočena je oštećena i istrošena bijela kovina te ležaj dimenzionalno ne odgovara rukavcu.

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitač/Qualifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II	Ocjena prihvatljivosti/Acceptance rating: NE ZADOVOLJAVA
TTK-163-A	Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec. ing	

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-176-19
		List: Page:
		Listova: Pages:
Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad ležaj pog.zupčanika br.2-NOVI		Broj crteža/Drawing number: -
		Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina		Komada/Pieces: 1 + 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primenjeni postupak Ispitivanja/ Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvati/vost/Acceptance criteria: TTK-RU-09-08
Priprema površine/Surface preparation: Oчишћено	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:		
<p>Izvršenim vizualnim pregledom obje polovice novog radijalnog ležaja kojeg je dostavio Kupac nisu uočena oštećenja na bijeloj kovini.</p> 		

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitnik/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II	Ocjena prihvati/vost/Acceptance rating:
	Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec. ing	ZADOVOLJAVA

TTK-163-A

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: PENETRANTSKA KONTROLA LIQUID PENETRANT EXAMINATION	PT-125-19 List: Page:
Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad.ležaj pogonskog zupč.br.2		Broj crteža/Drawing number: - Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina		Komada/Pieces: 1 + 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-3	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-09	Kriterij prihvati/ljosti/Acceptance criteria: ISO 4386-3,C
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistač TIEDE RL40 r.n.:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n.:160404 raz. TIEDE DL20 r.n.:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx
Skica i rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results: 		

Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 20.04.2019.

Ispitovač/Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / PT II

Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing

Ocjena prihvati/ljosti/Acceptance rating:

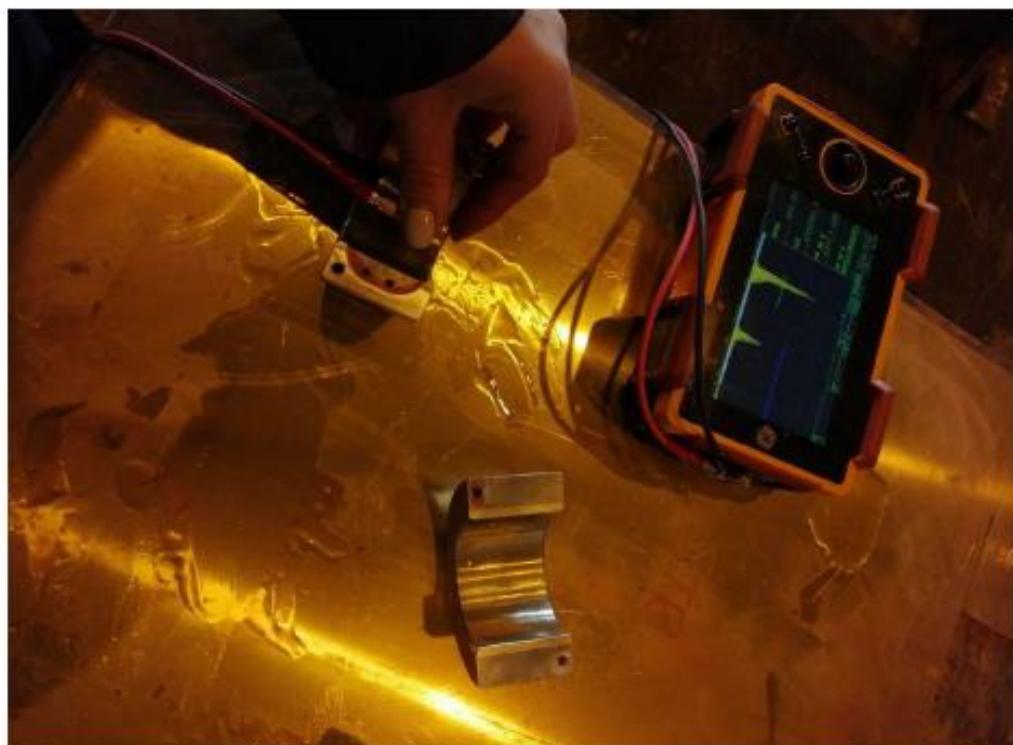
ZADOVOLJAVA

TTK	TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: ULTRAZVUČNA KONTROLA ULTRASONIC EXAMINATION	UT-67-19
		List: Page:	Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad ležaj pogonskog.zupč.br.2-NOVI	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina		Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-1	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-07	Kriterij prihvjeta/vosti/Acceptance criteria: ISO 4386-1,C
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno Kontaktno sredstvo/Couplant: ulje	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Instrument: USM GO Sonde SEB 10 KF 3 Kabeli: 2xLemo Etalon: TTK 05	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Mjerno područje 50 mm Baždarna osjetljivost 57 dB Radna osjetljivost 63 dB

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Provedenim ultrazvučnim ispitivanjem obje polovice radijalnog ležaja nisu pronađene nedozvoljene indikacije nevezivanja bijele kovine.

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / UT 1 Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvjeta/vosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	--	---

TTK-161-A

TTK	TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-177-19
		List: Page:	Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Gonjeni zupčanik reduktora	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvjeta/vosti/Acceptance criteria: EN 10163-3
Priprema površine/Surface preparation: očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Vizualnim pregledom gonjenog zupčanika reduktora na prednjem i stražnjem rukavcu su uočeni risevi. Na ozubljenju su uočeni mjestimični tragovi korozije. Brusiti rukavce i očistiti korozione naslage.

Prednji rukavac

Stražnji rukavac

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvjeta/vosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
--	--	---

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:

VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-177-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Skica / rezultat ispitivanja/Sketch and testing results:

Prednji rukavac

Stražnji rukavac

Ozubljenje

Mjesto / datum ispitivanja/
Place and date of testing:

Karlovac, 20.04.2019.

Ispitovatelj/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / VT II

Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing.

Ocena prihvati/vost/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TTK-163-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:
PENETRANTSKA KONTROLA
LIQUID PENETRANT EXAMINATION

PT-126-19

Lic: _____
Page: _____

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Gonjeni zupčanik reduktora	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: -	Komada/Pieces: 1+1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 10228-2	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-10	Kriterij prihvati/vost/Acceptance criteria: klasa 3
Preprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistač TIEDE RL40 r.n.:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n.:160404 raz. TIEDE DL20 r.n.:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:		

Penetrantskom kontrolom rukavaca pogonskog zupčanika nisu uočene indikacije pukotina i poroznosti.

Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 20.04.2019.

Ispitnik/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / PT II

Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing

Djelna prihvati/vost/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:
MAGNETSKA KONTROLA
MAGNETIC EXAMINATION

MT-86-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Gonjeni zupčanik reduktora	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
	Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 10228-1	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-11	Kriterij prihvati/ljestvi/Acceptance criteria: klasa 3
Priprema površine/Surface preparation: očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Magnet: TIEDE TWM 230 A UV lamp: LABINO PH135spot	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Jakost mag. polja 24 A/cm Intenzitet UV svjetlosti 1000 µW/cm ²

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Magnetskom kontrolom ozubljenja, rukavaca i spojke gonjenog zupčanika reduktora nisu uočene indikacije pukotina.

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 25.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / MT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing.	Ocjena prihvati/ljestvi/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
--	--	--

TTK-165-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:
ULTRAZVUČNA KONTROLA
ULTRASONIC EXAMINATION

UT-68-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Gonjeni zupčanik reduktora	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: č	Komada/Pieces: 1+1	
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 12680-2	Primjerjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-07	Kriterij prihvjeta/vlasti/Acceptance criteria: 3
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno Kontaktno sredstvo/Couplant: gel	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Instrument: USM GO Sonde MSEB4,MWB45-4/70-4 Kabli: 2xLemo Etalon: Objekt, V2	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Mjerno područje 50/125/50 mm Baždarna osjetljivost 60/24/29 dB Radna osjetljivost 66/45/50 dB

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Provedenim ultrazvučnim ispitivanjem rukavaca gonjenog zupčanika reduktora nisu pronađene nedozvoljene indikacije.

Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 20.04.2019.

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / UT 1
Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing

Ocjena prihvjeta/vlasti/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TTK-161-A

TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.		Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-178-19	
			List: Page:	Licetna: Page:
Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda		Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18	
Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad-aks ležaj gonj.zupč. br.3-STARI		Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1 + 1	
Norma /ispitivanja/Testing procedure: EN 13018		Primjenjeni postupak /ispitivanja/Applied technique: TTK-RU-09-08	Kriterij prihvjeta/vost/Acceptance criteria: TTK-RU-09-08	
Priprema površine/Surface preparation: Očišćeno		Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx	
Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:				
<p>Izvršenim vizualnim pregledom obje polovice radijalnog dijela radijalno-aksijalnog ležaja uočena je oštećena i istrošena bijela kovina te ležaj dimenzionalno ne odgovara rukavcu.</p> 				

Mjesto i datum ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Isprava/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II	Ocjena prihvatljivosti/Acceptance rating: NE ZADOVOLJAVA
	Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec. ing	

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name: **PENETRANTSKA KONTROLA**
LIQUID PENETRANT EXAMINATION

PT-127-19

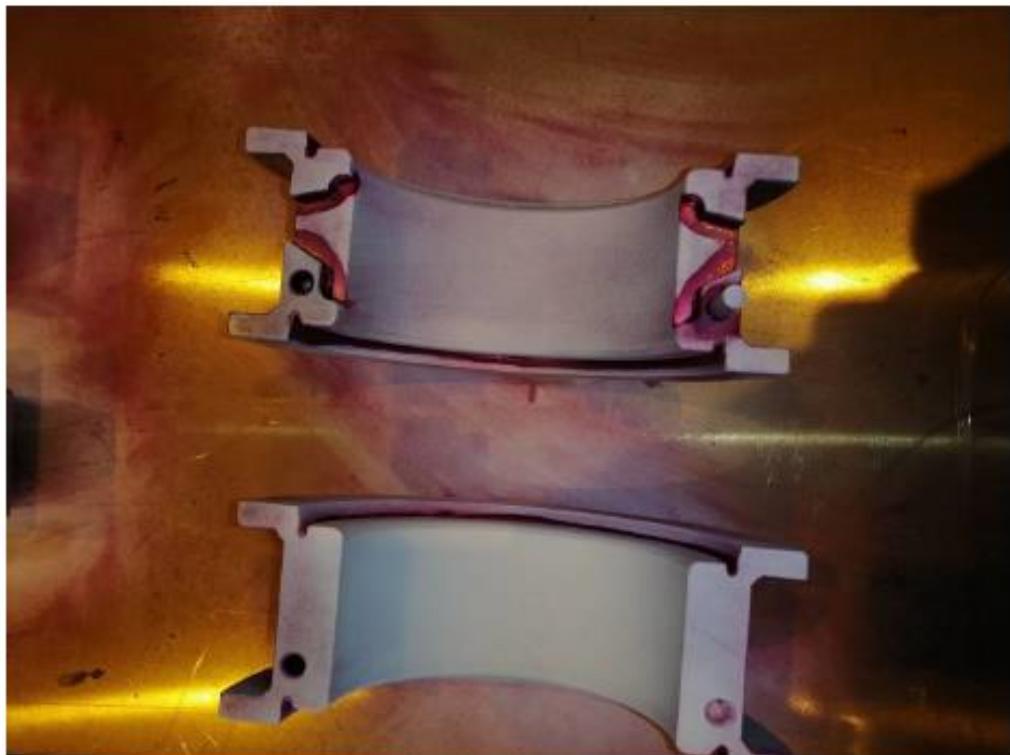
List:
Page:

Licet:
Page:

Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad-aks ležaj gonj.zupč.br.3 - NOVI	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina		Komada/Pieces: 1 + 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-3	Primjerjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-09	kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: ISO 4386-3,C
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistač TIEDE RL40 r.n.:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n.:160404 raz. TIEDE DL20 r.n.:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Penetranskom kontrolom obje polovice ležaja nisu uočene nedozvoljene indikacije rubnog nevezivanja, poroznosti ili pukotine na bijeloj kovini.

Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 20.04.2019.

Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / PT II

Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing

Djelna prihvativosti/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name: **ULTRAZVUČNA KONTROLA**
ULTRASONIC EXAMINATION

UT-69-19

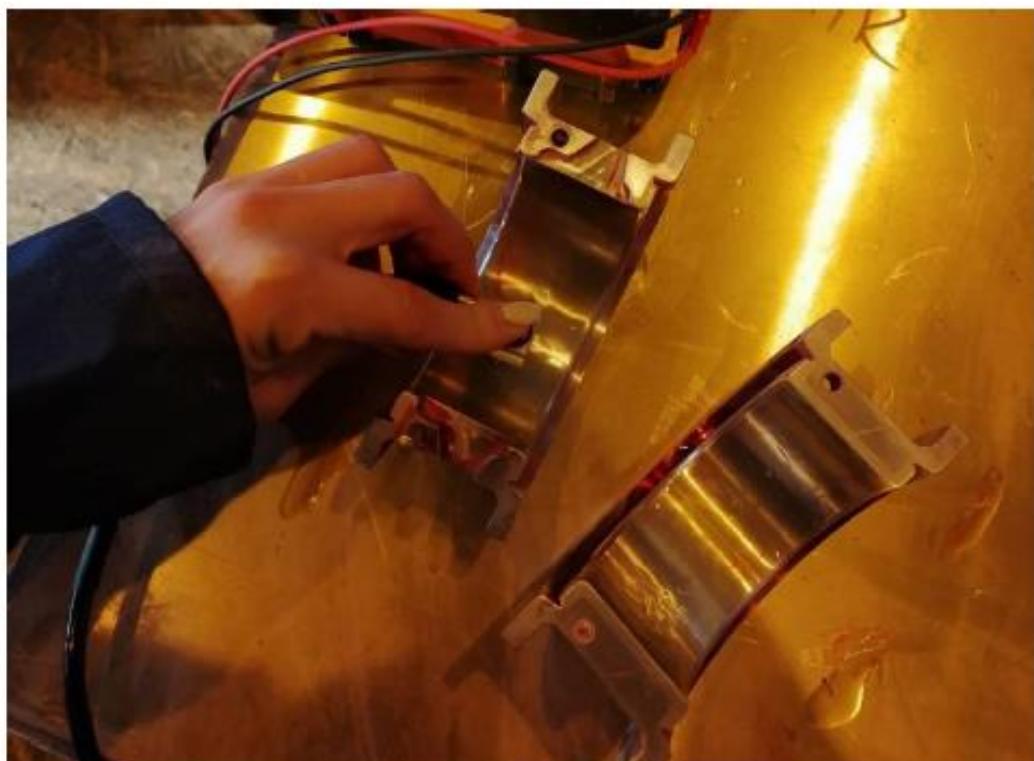
List:
Page:

Listova:
Pages:

Naziv objekta i pozicija/Object name and position: MSK Kikinda	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad-aks ležaj gonj.zupč.br.3-NOVI	Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-1	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-07	Kriterij prihvati/vost/Acceptance criteria: ISO 4386-1,C
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Instrument: USM GO	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Mjerno područje 20 mm
Kontaktno sredstvo/Couplant: ulje	Sonde SEB 10 KF 3	Baždarna osjetljivost 57 dB
	Kabeli: 2xLemo	Radna osjetljivost 63 dB
	Etalon: TTK 05	

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Provedenim ultrazvučnim ispitivanjem obje polovice radijalno-aksijalnog ležaja nisu pronađene nedozvoljene indikacije nevezivanja bijele kovine.

Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 20.04.2019.

Ispitnik/kvalifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / UT 1

Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec.ing

Ocjena prihvati/vost/Acceptance rating:

ZADOVOLJAVA

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:
VIZUALNA KONTROLA
VISUAL EXAMINATION

VT-180-19

List:
Page:

Listova:
Pages:

Naziv objekta / pozicija/ Object name and position: MSK Kikinda	Broj crteža/Drawing number: -	Broj/RNWO number: P-6073/18
Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad. ležaj gonj.zupčanika br.4-STARI	Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1 + 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvativosti/Acceptance criteria: TTK-RU-09-08
Priprema površine/Surface preparation: Očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršenim vizualnim pregledom obje polovice radikalnog ležaja uočena je oštećena i istrošena bijela kovina te ležaj dimenzionalno ne odgovara rukavcu.

Mjesto i datum Ispitivanja/
Place and date of testing:
Karlovac, 19.04.2019.

Ispitač/Qualifikacija / Inspector/Qualification:
Antonija Trgovčić / VT II

Odobrio/Approved by:
Robert Lesić, struč.spec. ing

Ocjena prihvativosti/Acceptance rating:

NE ZADOVOLJAVA

TK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: VIZUALNA KONTROLA VISUAL EXAMINATION	VT-181-19
		List: Page: Listova: Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad.ležaj gonj.zupčanika br.4-NOVI	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina		Komada/Pieces: 1 + 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: EN 13018	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-08	Kriterij prihvati/vost/Acceptance criteria: TTK-RU-09-08
Preprena površine/Surface preparation: Očišćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Fotoaparat: Canon SX160IS	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Intenzitet svjetla min 1000 lx

Skica i rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Izvršenim vizualnim pregledom obje polovice novog radijalnog ležaja kojeg je dostavio Kupac nisu uočena oštećenja bijele kovine.

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 19.04.2019.	Ispitao/kvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / VT II Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec. ing	Ocjena prihvati/vost/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
---	--	---

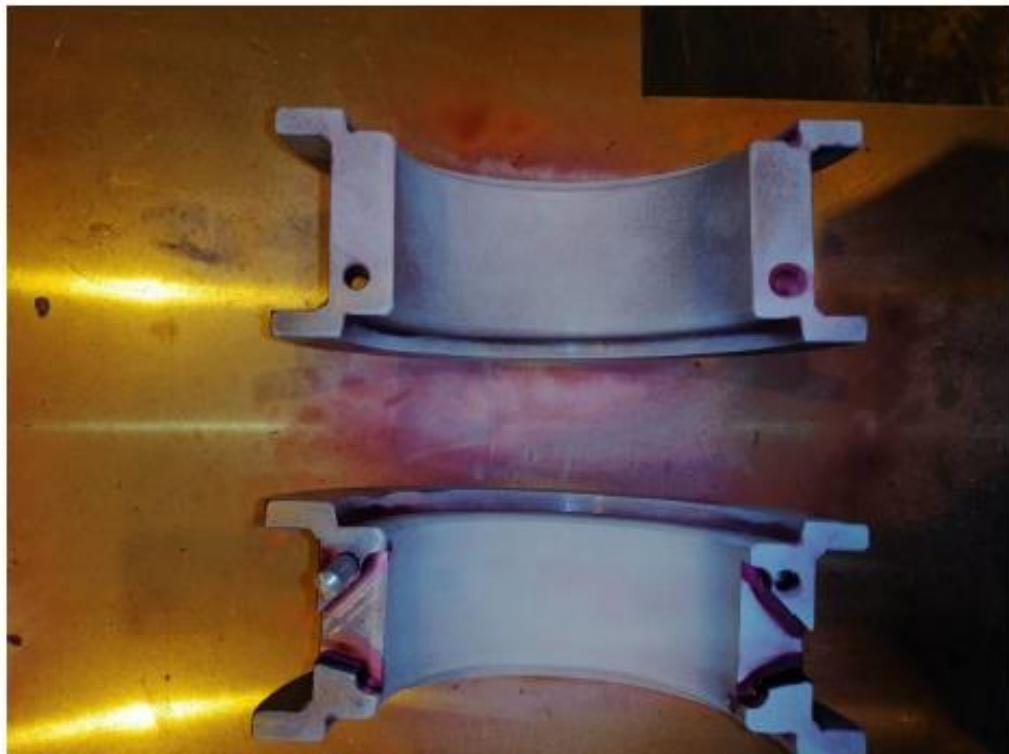
TTK-163-A

TTK TVORNICA TURBINA d.o.o. TURBINE WORKS Ltd.	Naziv / Name: PENETRANTSKA KONTROLA LIQUID PENETRANT EXAMINATION	PT-128-19
		List: Page:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad ležaj gonj.zupč.br.4 - NOVI	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
	Materijal/Material: Bijela kovina	Komada/Pieces: 1 + 1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-3	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-09	Kriterij prihvativljenosti/Acceptance criteria: ISO 4386-3,C
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Cistac TIEDE RL40 r.n:160810 pen. TIEDE PWL1 r.n:160404 raz. TIEDE DL20 r.n:161111	Parametri Ispitivanja/Testing parameters: Trajanje penetriranja 20 min Jakost svjetla 1000 lx

Skica i rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Penetranskom kontrolom obje polovice ležaja nisu uočene nedozvoljene indikacije rubnog nevezivanja, poroznosti ili pukotine na bijeloj kovini.

Mjesto i datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitaokvalifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / PT II	Ocjena prihvativljenosti/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
	Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	

TTK-164-A

TVORNICA TURBINA d.o.o.
TURBINE WORKS Ltd.

Naziv / Name:
ULTRAZVUČNA KONTROLA
ULTRASONIC EXAMINATION

UT-70-19

List:
Page:

Licetva:
Pages:

Naziv objekta / pozicija/Object name and position: MSK Kikinda Turbina i reduktor 40GG-102-1, 250 kW Rad ležaj gonj.zupč.br.4-NOVI	Broj crteža/Drawing number: -	Broj RNWO number: P-6073/18
Materijal/Material: Bijela kovina		Komada/Pieces: 1+1
Norma Ispitivanja/Testing procedure: ISO 4386-1	Primjenjeni postupak Ispitivanja/Applied technique TTK-RU-09-07	Kriterij prihvati/vost/Acceptance criteria: ISO 4386-1,C
Priprema površine/Surface preparation: odmašćeno Kontaktno sredstvo/Couplant: ulje	Oprema za kontrolu/Testing equipment: Instrument: USM GO Sonde SEB 10 KF 3 Kabeli: 2xLemo Etalon: TTK 05	Parametri ispitivanja/Testing parameters: Mjerno područje 50 mm Baždarna osjetljivost 57 dB Radna osjetljivost 63 dB

Skica / rezultat Ispitivanja/Sketch and testing results:

Provedenim ultrazvučnim ispitivanjem obje polovice radikalnog ležaja nisu pronađene nedozvoljene indikacije nevezivanja bijele kovine.

Mjesto / datum Ispitivanja/ Place and date of testing: Karlovac, 20.04.2019.	Ispitovač/Qualifikacija / Inspector/Qualification: Antonija Trgovčić / UT 1 Odobrio/Approved by: Robert Lesić, struč.spec.ing	Ocjena prihvati/vost/Acceptance rating: ZADOVOLJAVA
--	--	---

TTK-161-A

6.3 Utjecaj NDT ispitivanja na hodograme izvršenja zadanih rokova

6.3.1 Ugovoreni terminski plan

Temeljem ugovora o remontu turbine i reduktora 250 kW sklopljenog između MSK Kikinda i TTK predviđeno je sveukupno trajanje radova 57 radnih dana (izrada dijelova i demontažni / montažni radovi).

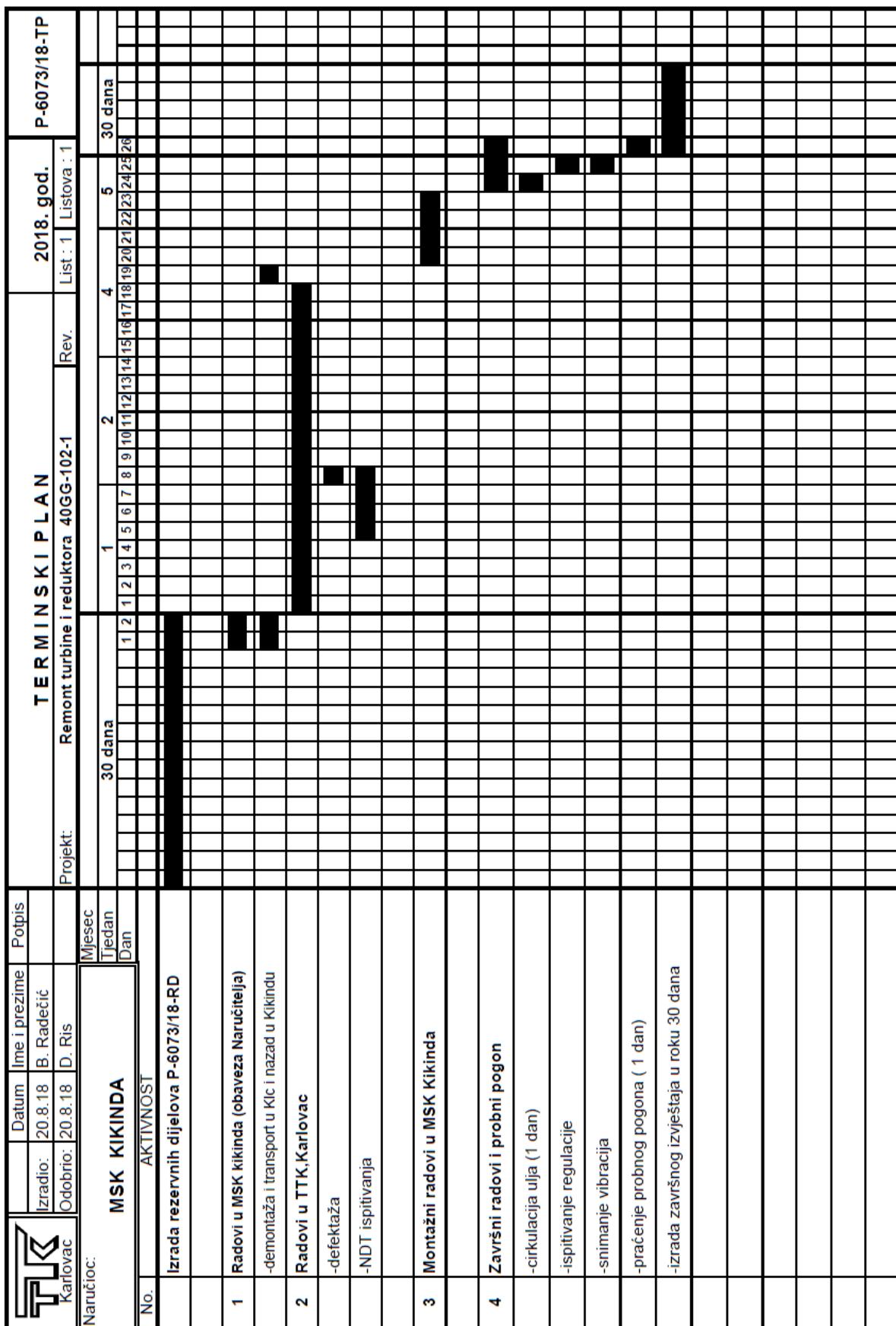
Prije samog početka radova ugovoren je rok od 30 dana za izradu rezervnih dijelova. Nakon izrade rezervnih dijelova turbina i reduktor su dopremljeni u TTK.

Za demontažne i montažne radove u TTK predviđen je rok od 19 dana. Unutar tog roka predviđeno je NDT ispitivanje u trajanju 4 dana te defektaža 1 dan.

Nakon obavljenih radova u TTK montažni radovi u Kikindi (uključujući puštanje u pogon) bi trebali trajati 8 dana.

Prema prvotnom ugovoru sveukupno trajanje remonta (bez izrade rezervnih dijelova) bi se trebalo izvršiti u roku od 27 radnih dana.

U nastavku je prikazan ugovoreni terminski plan.

Hodogram 1: Ugovoreni terminski plan za remont turbine i reduktora

6.3.2 Realizirani terminski plan

Kao što je već navedeno, ugovoren rok izvršenja svih radova (bez izrade rezervnih dijelova) na remontu turbine i reduktora 250 kW je bio 27 radnih dana.

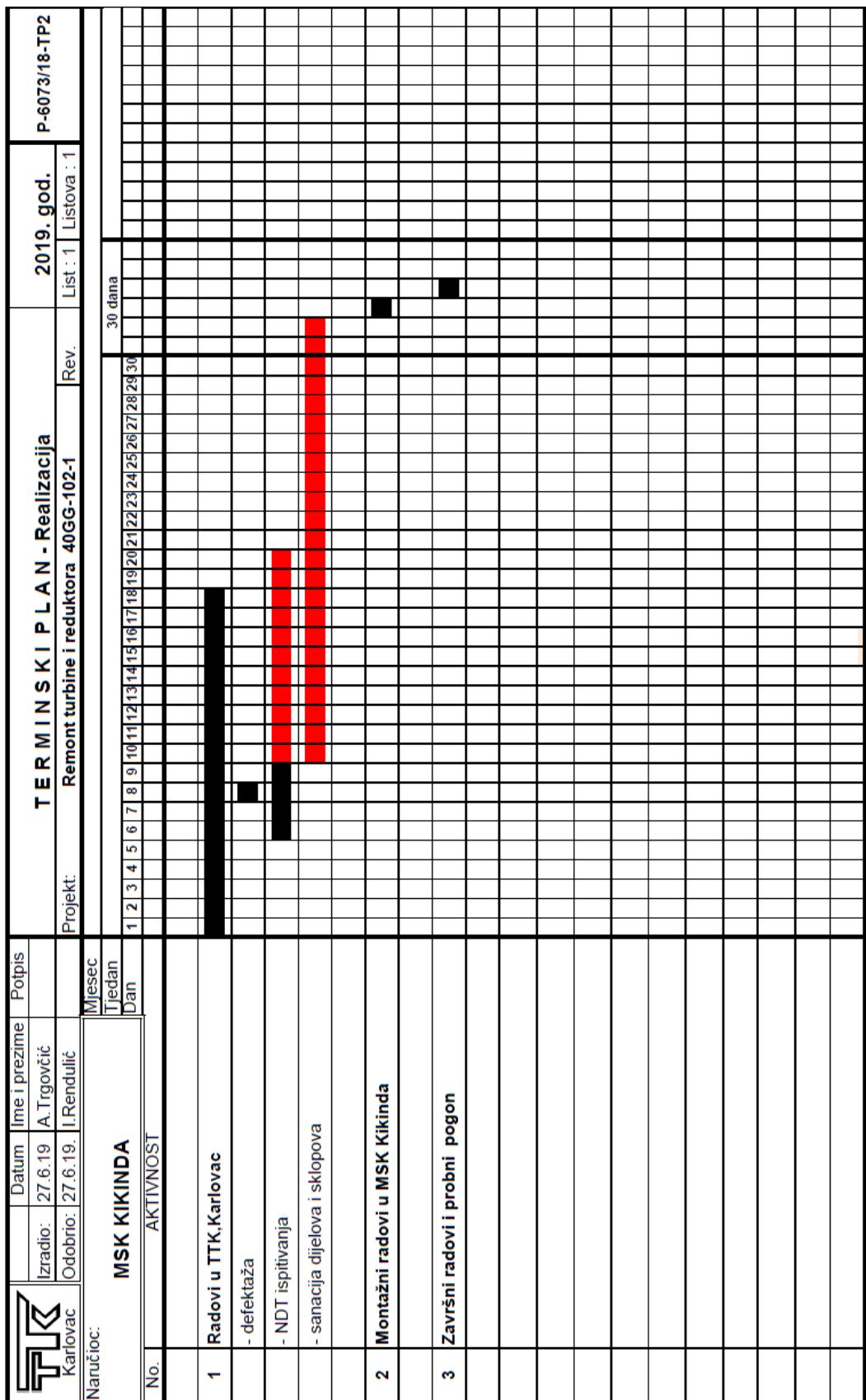
Međutim, rezultati NDT ispitivanja pokazali su da se neki dijelovi turbine i reduktora moraju sanirati ili zamijeniti novima kako bi se osigurao siguran daljnji rad.

Dosjedne plohe na kućištu turbine je bilo potrebno sanirati. Zbog toga je NDT ispitivanje trajalo 15 radnih dana (umjesto ugovorenih 4 dana), što pomiče rok izvršenja svih radova za 9 dana.

Segmenti radijalno - aksijalnog ležaja, reduktorski ležajevi, kućište ventila svježe pare te sjedište predotvaranja također nisu zadovoljavali kriterije prihvatljivosti prema zadanim normama. Kupac je od tih pozicija osigurao nove reduktorske ležajeve pa su isti ugrađeni, no prema dosadašnjem iskustvu rok za prelijevanje ležajeva i segmenata je minimalno 30 radnih dana. U tom razdoblju može se reparirati sjedište predotvaranja i kućište ventila svježe pare.

Zaključak je da su NDT ispitivanja pokazala nezadovoljavajuće stanje navedenih pozicija i one se nisu mogle ugraditi bez sanacije. Krajnji rok izvršenja svih radova pomakao se za minimalno 30 radnih dana.

Terminski plan (hodogram) realiziranog roka izvršenja svih ugovorenih radova prikazan je u nastavku. Hodogram prikazuje vrijeme od početka radova u TTK do puštanja u pogon.

Hodogram 2: Realizirani terminski plan za remont turbine i reduktora

7. ZAKLJUČAK

Premda je ugovoren rok za remont turbine i reduktora 250 kW bio 27 dana, posao je obavljen za cca 57 dana. Tome su pridonijeli većinom rezultati NDT ispitivanja. Uočena su i pronađena oštećenja vitalnih dijelova turbine i reduktora koja se nisu mogla unaprijed planirati i stoga ih je bilo potrebno sanirati.

Usporedbom hodograma prije i analizom rokova izvršenja posla nakon remonta uočeno je da je rok puštanja turbine u pogon pomaknut za cca 30 dana, što je Kupcu stvorilo poteškoće i financijske gubitke.

Ovi problemi mogli su se jednim dijelom spriječiti periodičkim ispitivanjem vitalnih dijelova, praćenjem propagacije oštećenja ukoliko ih je bilo te nabavom potrebnih rezervnih dijelova za skladište.

Da u budućnosti ne bi došlo do ovakovih situacija, preporučuju se redovite revizije i remonti, što naravno podrazumijeva i periodičko ispitivanje metodama bez razaranja vitalnih dijelova cjelokupnog postrojenja.

LITERATURA

- [1] VIZUALNA KONTROLA II, HDKBR/VT2, 09/2011.
- [2] PENETRANTSKA KONTROLA II. STUPANJ, HDKBR/PT2, 05/2011.
- [3] MAGNETSKA KONTROLA 1+2, HDKBR/MT2, 10/2017.
- [4] ULTRAZVUČNA KONTROLA 1, HDKBR/UT-1, 04/2017.
- [5] <https://trgovina.sigmat.hr/hr/43-penetranti-za-ispitivanje-zavara>, dostupno 26.06.2019
- [6] https://www.ontrium.com/en/germany/brands/tiede/07130-505333-071310_, dostupno 26.06.2019.
- [7] <https://www.hockerinc.com/product/labino-ph135-compact-35-watt-uv-a-mpxl-spotlight-inspection-lamp/>, dostupno 26.06.2019.
- [8] <https://delooperndo.com/artikel/tiede-690-1-fluorescent-magnetic-ink/>, dostupno 26.06.2019.
- [9] <https://www.instrumart.com/products/41519/ge-inspection-technologies-usm-go-flaw-detector>, dostupno 26.06.2019.

POPIS OZNAKA

<u>Simbol</u>	<u>Jedinica</u>	<u>Značenje</u>
λ	nm	valna duljina
E	lx	rasvjetljenost
θ	°	kontaktni kut
B	T	magnetska indukcija
Φ	Wb	magnetski tok
H	A/m	intenzitet magnetskog polja
T	s	period
f	Hz	frekvencija
V	dB	pojačanje

POPIS SLIKA

<i>Slika 1</i>	Brzina svjetlosti	4
<i>Slika 2</i>	Spektar elektromagnetskog zračenja	4
<i>Slika 3</i>	Vidljiva svjetlost – valne duljine	5
<i>Slika 4</i>	Luxmetar	6
<i>Slika 5</i>	Razaznavanje boja	7
<i>Slika 6</i>	Vizualna kontrola – primjena	8
<i>Slika 7</i>	Prekidnost otvorena prema površini	9
<i>Slika 8</i>	Koraci penetrantskog ispitivanja	11
<i>Slika 9</i>	Razvijanje indikacija	12
<i>Slika 10</i>	Kontaktni kutovi	13
<i>Slika 11</i>	Ispitivanje obojenim penetrantom	17
<i>Slika 12</i>	Ispitivanje fluorescentnim penetrantom	17
<i>Slika 13</i>	Magnetsko polje	19
<i>Slika 14</i>	Magnetski polovi	19
<i>Slika 15</i>	Magnetski polovi	20
<i>Slika 16</i>	Tok magnetskih silnica	21
<i>Slika 17</i>	Magnetizacija	22
<i>Slika 18</i>	Promjena magnetske indukcije	24
<i>Slika 19</i>	Krivulja histereze	24
<i>Slika 20</i>	Magnetsko – tvrdi i magnetsko – meki materijali	25
<i>Slika 21</i>	Kružno magnetsko polje ravnog vodiča	27

<i>Slika 22</i>	Uzdužno magnetsko polje zavojnice	28
<i>Slika 23</i>	Magnetizacija pomoću jarma	30
<i>Slika 24</i>	Magnetizacija u uređaju za magnetizaciju	31
<i>Slika 25</i>	Magnetizacija zavojnicama (uzdužna magnetizacija)	31
<i>Slika 26</i>	Magnetizacija pomoću kontaktnih elektroda	32
<i>Slika 27</i>	Ispitivanje magnetskim jarmom i kontaktnim elektrodama	34
<i>Slika 28</i>	Magnetski jaram	35
<i>Slika 29</i>	UV – lampa	36
<i>Slika 30</i>	Magnetska indikacija – flourescentna tehnika	37
<i>Slika 31</i>	Magnetska indikacija – crno – bijela tehnika	37
<i>Slika 32</i>	Grafički prikaz slobodnog titranja	39
<i>Slika 33</i>	Slobodno titranje	39
<i>Slika 34</i>	Matematički prikaz vala	40
<i>Slika 35</i>	Longitudinalni val	41
<i>Slika 36</i>	Transverzalni val	42
<i>Slika 37</i>	Analogni digitalni uređaji	45
<i>Slika 38</i>	Digitalni ultrazvučni uređaji	45
<i>Slika 39</i>	Ravna sonda	46
<i>Slika 40</i>	Kutna sonda	47
<i>Slika 41</i>	Dvostruka SE sonda	48
<i>Slika 42</i>	Referentni relektori za okomita skeniranja (ravna sonda)	50
<i>Slika 43</i>	Referentni reflektori za kutno skeniranje	50
<i>Slika 44</i>	Standardni kalibracijski blokovi K2 i K1	50

<i>Slika 45</i>	Karakteristične dimenzije kalibracijskih blokova K1 i K2	51
<i>Slika 46</i>	Kalibracija udaljenosti sa ravnom sondom	52
<i>Slika 47</i>	Kalibracija udaljenosti sa kutnom sondom	52
<i>Slika 48</i>	Određivanje dodatnog pojačanja iz DGS dijagrama	54
<i>Slika 49</i>	Definicija veličina u trokutu greške	55
<i>Slika 50</i>	Određivanje prekoračenja visina echoa	56
<i>Slika 51</i>	Određivanje poluvrijednosne dužine reflektora	57
<i>Slika 52</i>	Određivanje registracijske duljine (uz pojačanje V_R)	57
<i>Slika 53</i>	Točkasti reflektor	58
<i>Slika 54</i>	Planarni reflektor	59
<i>Slika 55</i>	Ehodinamička krivulja za volumne i planarne indikacije	59
<i>Slika 56</i>	Čistač TIEDE RL-40	61
<i>Slika 57</i>	Penetrant TIEDE PWL-1	61
<i>Slika 58</i>	Razvijač TIEDE DL-20	61
<i>Slika 59</i>	Magnetski jaram TIEDE TWM 230 A	62
<i>Slika 60</i>	UV – lampa LABINO PH 135 spot	62
<i>Slika 61</i>	Fluoflux TIEDE 690.1	63
<i>Slika 62</i>	Ultrazvučni uređaj USM GO	63

POPIS HODOGRAMA

<i>Hodogram 1</i>	Ugovoreni terminski plan za remont turbine i reduktora	149
<i>Hodogram 2</i>	Realizirani terminski plan za remont turbine i reduktora	151